



**Virksomhetsplan
med
Økonomiplan 2016 – 2019
Årsbudsjett 2016**



INNHOLDSFORTEGNELSE

Rådmannens kommentar	1
Bruker- og medarbeiderundersøkelser	3
Forutsetninger/rammer økonomiplan	4
Investeringsbudsjettet	7
Beskrivelse av tiltakene i investeringsbudsjettet	11
Alternative investeringstiltak	21
Beskrivelse av alternative investeringstiltak	22
Budsjettskjema 2A – Investeringsbudsjettet	24
Budsjettskjema 2B Investeringsbudsjettet, fordeling	25
Politisk styring	27
Rådmann og staber m.m.	29
Grunnskolen felles	33
Fåset skole og barnehage	37
Tylldalen skole	42
Tynset barneskole	46
Kvikne skole og barnehage	50
Tynset ungdomsskole	54
Tynset opplæringscenter	57
PP-tjenesten	64
Tynset barnehagene	67
Helsetjenesten	72
Helse og omsorg, fellestjenester	77
Barnevern	81
NAV-Sosialtjenesten	87
Tjenesten for funksjonshemmede	90
Hjemmebasert omsorg	93
Bo- og behandlingstjenesten	97
Kulturtjenesten	101
Kirke og trossamfunn	105
Tekniske tjenester	107
Vann, avløp og renovasjon	112
Gebyrberegninger VAR-området	116
Plan, byggesak og geodata	118
Budsjettskjema 1A – Driftsbudsjettet	123
Budsjettskjema 1B – Driftsbudsjettet	124
Økonomisk analyse	125
Næringsfondet	129
Gebyr- og betalingssatser	131

RÅDMANNENS KOMMENTAR

Tynset kommune har over tid hatt en betydelig utvikling i tjenestetilbudet og antall årsverk har økt. Som en del av utviklingen har kommunen også gjennomført omfattende investeringer. Dette har vært mulig grunnet gode statlige overføringer selv om enkelte faktorer har virket i motsatt retning. Reduserte inntekter fra konsesjonskraft, nye regler for beregning av pensjon og merverdiavgift og redusert distriktskommunetilskudd er de viktigste enkeltårsakene. Inntektssvikten er innarbeidet i tidligere budsjetter i form av effektivisering og omstilling. Omstillingsbehovet for 2016 er beregnet til om lag kr 7 mill. samlet for alle virksomhetene.

De senere årene har alle landets kommuner opplevd økt press på mange ressurskrevende tjenester. Det er fortsatt forventninger om en videre utvikling og heving av tjenestenivå som blir mer krevende å imøtekomme. Det vil fremover være slik at områder med økte og godt dokumenterte behov må styrkes ved å hente penger fra andre områder i kommunen.

Neste års budsjett er stramt. Skole og barnehage, men spesielt helse og omsorg vil møte utfordringer i hvordan stramme rammer skal holdes i den praktiske hverdagen.

Den største usikkerheten i budsjettforslaget handler om overskuddsårsverk innen helse- og omsorg. Det ser ut til at vi får noe sirkulasjon i starten av året som muliggjør å avvikle noen av årsverkene samtidig som det er varslet endrede behov i tjenestene. Likevel kan det bli krevende å få bort alle overskuddsårsverk i løpet av 2016. Målet om at ingen fast ansatte skal sies opp i Tynset kommune står fast, men det kan bli behov for å komme tilbake til kommunestyret med forslag for å få avvirket årsverk i løpet av 2016.

Det er ingen enkel oppgave virksomhetene står overfor, men budsjettets utgiftsside kan ikke overstige kommunens samlede inntekter. Fordeling av kommunens totale budsjett mellom de ulike virksomhetene fremstår som balansert og oppleves som riktig for den situasjonen vi er i.

Investeringer

Arbeidet med å bygge ny barnehage med 6 avdelinger til erstatning for gamle Tronstua er med sine 28,2 mill den største investeringen. Investeringer i lokaler for barnehager har vært helt avgjørende for å kunne gjennomføre foreslåtte reduksjoner i driftsbudsjettet. Det foreslås midler til oppføring av ytterligere 8 utleieboliger plassert i

Haverslia. Dette som oppfølging av kommunestyrets vedtak i april 2012 på boligsosial handlingsplan.

Investeringsnivået er fortsatt forholdsvis høyt med en brutto ramme på nesten kr 70 mill. i 2016. Av dette foreslås at kr 54,4 mill. finansieres ved hjelp av låneopptak. Den største investeringene for 2016 er foruten ny barnehage og bygging av utleieboliger, bygging av branngarasje. Total investeringsramme for hele planperioden er nesten kr 175 millioner.

Viktige satsinger for 2016

Kommunekompasset

Kommunekompasset er et verktøy for å vurdere kommunens forvaltningspraksis. Det sier imidlertid ikke noe om tjenestekvalitet. I 2012 ble Kommunekompasset benyttet for å måle kommunens praksis på 8 ulike områder. Tynset kommune fikk et resultat rimelig midt på treet blant de norske kommunene som er blitt målt.

Evalueringen viste at Tynset gjør mye bra på mange områder, men at det særlig innenfor områdene lederskap/ansvar og delegering, resultatfokus/effektivitet og kommunen som arbeidsgiver er et utviklingspotensial. Det er arbeidet systematisk med forbedring på disse områdene. Ny evaluering med kommunekompasset for å se på effekten av utviklingsarbeidet ble gjort i januar 2015.

Resultatene i Tynset er jamt over veldig gode. Tynset kommune skårer niende høyest i Norge av de kommunene som har benyttet Kommunekompasset siden 2010, og høyest blant kommuner i gruppa 5.000 – 10.000 innbyggere. I følge rapporten har kommunen hatt en betydelig utvikling på de fleste områder siden 2012. Resultatet gir slik sett et bilde av at man over de siste årene har jobbet systematisk med utviklingen av den kommunale forvaltningspraksisen i Tynset kommune. Systemarbeidet med å forbedre kommunens forvaltningspraksis fortsetter.

Analyse av ressursbruk

Hvordan prioriterer kommunen ressursbruken sin? Hvilket omfang er det på tjenester som leveres til innbyggerne og hvor god er produktiviteten? Tynset kommune har tidligere sammenlignet seg med kommunene Røros, Oppdal og Eid, foruten gjennomsnittet for landet.

Analysen viste at Tynset har hatt forholdsvis høy ressursbruk sammenlignet med øvrige kommuner i utvalget. Høy ressursbruk kan skyldes struktur og organisering av tilbudet, og/eller nivået/omfanget på tjenestene. Dette er problemstillinger som virksomhetene arbeider mye med.

Kommunen har et stort behov for økonomisk innsparing. Dette ble ved forrige virksomhetsplan bl.a. sett i sammenheng med målene i handlingsplanen for eldreomsorg. Planen har mål om å styrke omsorgen i hjemmet samt å fremme en bedre tilpasset demensomsorg (demenstrappa). For å oppnå økonomiske innsparinger, samt å frigjøre midler til gjennomføring av nevnte målsettinger, besluttet kommunestyret i virksomhetsplanen for 2015 – 2018 å redusere antall bemannede omsorgsboliger. Omstillingen er av ulike årsaker ikke gjennomført som forutsatt og må derfor fortsette i 2016. Det vises til eget vedlegg i budsjettsaken som beskriver status nærmere.

Styringsdialog

Hensikten med styringsdialogen er å legge til rette for en helhetlig prosess med bred involvering av innbyggere, brukere, ansatte og politikere når kommunens tjenester skal videreutvikles.

Proessen starter med å holde brukerråd for hver virksomhet. Deretter kobles brukere og politikere i dialogmøter. På grunnlag av kommunestyrets dialogseminar og prioriteringer utarbeider rådmannen grunnlaget for budsjettvedtaket kommunestyret skal fatte.

Kommuneplanarbeid

Et levende lokaldemokrati kjennetegnes blant annet ved at det fra kommunens side legges til rette for åpne og gode prosesser, slik at lag, foreninger, næringsliv og innbyggere aktivt kan ta del i dette arbeidet. Når de folkevalgte kjenner innbyggernes meninger, interesser og behov og legger disse til grunn for planer og strategiske beslutninger i formannskap og kommunestyret vil vi kunne utvikle funksjonelle styringsdokumenter som er godt forankret i lokalsamfunnet. Kommunestyret har etter omfattende prosesser vedtatt kommuneplanens samfunnsdel og kommunedelplan for Tynset tettsted.

Begge planer legger klare føringer for hvordan Tynset kan utvikle seg som lokalsamfunn. De overordnede målene er mangfold i arbeidsplasser, bærekraft og et godt liv for våre innbyggere. Det er pekt på fem satsingsområder. Det er videre utvikling av Tynset som regionsenter, arbeidsplasser, kompetanse, folkehelse og kommunale tjenester. Dette er prioriteringer som skal speiles og tydeliggjøres i kommunens planverk og budsjetter for neste og kommende år.

Nærværarbeid

Dette dreier seg om alt fra formell intern delegering, praktisk opplæring og lederutvikling, til miljø- og kulturtiltak som styrker de enkelte medarbeideres motivasjon og tilhørighet til arbeidsplass og kommunen som organisasjon.

Nærværarbeidet og reduksjon av sykefravær er høyt prioritert av arbeidsmiljøutvalget og kommunestyret. Målrettet innsats har gitt gode resultater.

Folkehelse

Folkehelseloven gir kommunene økt ansvar for forebygging og helsefremmende arbeid i alle samfunnssektorer. Felles lov for helse- og omsorgstjenesten forplikter kommuner og sykehus til å samarbeide. Pasienter og brukere skal få et tilbud som er lettere å forholde seg til, og som henger bedre sammen. Det er gjennomført komitearbeid som har laget en tiltaksplan for folkehelse. Folkehelse er prioritert satsingsområde og det er ansatt kommuneoverlege i førti prosent stilling som skal se til at arbeidet blir prioritert.

Flyktninger

Det har siste året kommet mange hundre tusen flyktninger til Europa. Mange tusen av disse har søkt til Norge. Behovet for bosetting og inkludering i kommunene øker. I budsjettet foreslås opprettelse av stilling som fagleder for ny enhet for integrering og bosetting, dette er en direkte følge av kommunestyrets evaluering arbeidet med bosetting og inkludering. Tidligere prosjektstilling som boligansvarlig foreslås permanent for å sikre arbeidet med boliger til alle som bosettes i Tynset.

Regionsenteret Tynset

Rollen og funksjonen Tynset har som regionsenter er forsterket de senere år og innebærer forpliktelser ikke bare for politisk nivå, men også for administrasjon og kommuneorganisasjonen for øvrig i forhold til tilrettelegging, omdømmebygging, nettverksjobbing og aktiv innsats for blant annet å tiltrekke seg ny virksomhet.

Kompetanse er valgt som et sentralt satsingsområde i kommuneplanarbeidet. Tynset skiller seg ut fra øvrige innlandskommuner ved at utdanningsnivået i befolkningen er meget høyt. Dette er ikke bare en viktig ressurs i forhold til videre utvikling av kompetansemiljøer i området, men også i forhold til arbeidet med å trekke til seg nye kompetansearbeidsplasser.

Tynset kommune er en stor organisasjon med et stort antall kvalifiserte og dyktige medarbeidere. Det er et godt grunnlag for gjennomføring av nødvendig organisatoriske endringer og videre utvikling av tjenestetilbudet. Hvordan Tynset kommune handler og opptrer er viktig for å skape vekst og positiv utvikling i regionen.

Arild Einar Trøen
rådmann

BRUKER- OG MEDARBEIDERUNDERSØKELSER

Fokusområder	Indikator	Status 2012	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)						Landet	
	Resultat for bruker	-	-	4,8	4,9	4,9	-	
	Respektfull behandling	-	-	5,2	5,4	5,2	-	
	Tilgjengelighet	-	-	4,9	5,1	5,0	-	
	Informasjon	-	-	4,6	4,9	4,9	-	
	Brukermedvirkning	-	-	4,7	4,9	4,9	-	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)						Landet	
	Organisering av arbeidet	4,7	-	4,8	4,7	4,8	4,5	
	Stolthet over egen arbeidsplass	5,0	-	5,0	4,9	5,0	4,8	
	Helhetsvurdering	4,8	-	4,9	4,6	4,8	4,6	
	Fravær i %							
	Sykefravær	7,0	5,8	5,4	*7,3/5,4	5,0	**5,4	

KOMMENTARER

Tabellen viser gjennomsnittlig resultat for utvalgte indikatorer for alle brukerundersøkelser gjennomført i Tynset kommune i 2015. Gjennom dette kan man spisse hvilke fokusområder man ønsker å ha, og arbeide målrettet med områdene i hele organisasjonen. Tilsvarende gjelder for medarbeiderundersøkelsen.

Når det gjelder brukerundersøkelsen for 2015 var deltakelsen gjennomgående lav. Det i tillegg til at det var færre brukerundersøkelser i 2015 enn 2014 fører til at resultatet ikke er like solid som for 2014. For 2016 blir det derfor viktig å få opp deltakelsen og antall undersøkelser.

Medarbeiderundersøkelsen har et resultat som gjennomgående er høyere enn landsgjennomsnittet, men undersøkelsen viser en nedadgående trend. Dette må det arbeides med i 2016 og 2017. Forbedring av resultater i medarbeiderundersøkelsen er langsiktig arbeid.

Sykefraværet har utviklet seg positivt de siste årene, og et mål på et gjennomsnittlig fravær på 5 % i 2016 for hele organisasjonen er noe å strekke seg etter for alle tjenestoområder.

*Sykefravær 2015 er for 1. tertial på 7,3 % og for 2. tertial på 5,4 %. Fraværet gjelder både egenmeldt og legemeldt fravær.

**Sykefravær 2014 for hele landet er på 5,4 %. Dette er det legemeldte fraværet.

FORUTSETNINGER/ RAMMER

LØNNS- OG PRISFORUTSETNINGER

I økonomiplanen benyttes faste priser på 2016 nivå for hele perioden.

Fra 2015 til 2016 er det forutsatt lønnsvekst på 3,1% og prisvekst på 1,5%.

DRIFTSRAMMER

Fellesinntekter:

8000 KONSESJONSAVGIFTER

Innbetalte konsesjonsavgifter i forbindelse med kraftproduksjonen i Orklavassdraget og Glåmavassdraget. Konsesjonsavgiftene avsettes til næringsfondet.

8010 SALG AV KONSESJONSKRAFT

Tynset inngikk i 2005 en avtale med forvaltningsfirmaet Ishavskraft om salg av kommunenes konsesjonskraft. Avtalen ble fornyet etter anbudskonkurranser i 2010 og 2014. Kommunen rår over ca. 49 GWh. Anslaget for inntekter i 2015 er satt opp med bakgrunn i prognose. Kraftprisene er lavere enn gjennomsnittet de siste årene og dette gjenspeiles i konsesjonskraftinntektene.

8100 FORMUE- OG INNTEKTSSKATT

Når det gjelder skatteanslaget, er det benyttet beregninger foretatt av KS.

8101 EIENDOMSSKATT

Eiendomsskatten utskrives med 7% av takstgrunnlaget. Fra og med 2010 er eiendomsskatt utskrevet i hele kommunen.

8200 RAMMETILSKUDD

I rammetilskuddet ligger det innbakt løpende inntektsutjevning. Dette innebærer at dersom skatteinntektene reduseres eller økes sammenlignet med landet for øvrig, blir dette delvis utjevnet ved en reduksjon eller økning i rammetilskuddet samme året. Utgiftsutjevningen

komponerer for forskjeller i utgiftsbehov mellom kommunene.

8202 ELDREOMSORG, DEKNING KAPITAL-UTGIFTER

Dette gjelder delvis dekning av renter og avdrag i forbindelse med bygging av sykehjemmet og omsorgsboliger for ei investeringsramme på 21,5 mill. kr.

8203 SKOLEBYGG, DEKNING KAPITAL- UTGIFTER

Dette gjelder delvis dekning av renteutgifter i forbindelse med opprusting av skolelokaler ved Tynset barneskole, Fåset skole og Kvikne skole for ei investeringsramme på 28,8 mill. kr.

8300 STATSTILSKUDD FLYKTNINGER

Statstilskudd til arbeidet med integrering av flyktninger avsettes på disposisjonsfond jf. 8600. Anslaget over tilskuddet er usikkert og avhenger av hvor mange flyktninger som reelt sett bosettes i løpet av året. Den største bruken av de avsatte fondsmidlene finner vi igjen under Tynset opplæringscenter, Tynset ungdomsskole, Tynset barneskole, NAV-sosialtjenesten og barnevernet.

8500 RENTEINNTEKTER

Renter på bankinnskudd.

8600 BRUK AV DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfondet er her benyttet til å dekke underskudd i drifta i 2018, 2019.

8700 PREMIEAVVIK PENSJON

Pensjonspremie:

Hvor mye penger kommunen betaler til pensjonsselskapet hvert år, for å sette av penger til framtidige utbetalinger til pensjon.

Reguleringspremie:

Penger kommunen må betale på toppen av den ordinære premien. Når alle får lønnspålegg øker kommunens pensjonsforpliktelse, fordi pensjonsgrunnlaget øker. Forskjellen på den gamle og nye forpliktelsen må dekkes inn via en reguleringspremie.

Pensjonskostnad: Er beløpet som føres i regnskapet. Det er et fiktivt beløp, som ikke har noe med hva kommunen betaler i pensjonspremie å gjøre. Hensikten har vært å sørge for at pensjonskostnaden blir ganske jevn fra år til år.

Premieavvik:

Hensikten med premieavviket er å utligne de store årlige variasjonene i pensjonskostnader.

Regnskapsført kostnad til pensjon har likevel de aller fleste årene vært langt lavere enn det kommunen faktisk betaler i premie. Differansen mellom innbetalt premie og regnskapsført kostnad, utgjør premieavviket. Pr 31.12.2014 var det akkumulerte premieavviket inklusive arbeidsgiveravgift på 33,4 mill. kr. Dette er penger som fjernes fra driftsregnskapet det året avviket oppstår, og skjules i balansen. I stedet utgiftsføres det i driftsregnskapet (amortisering). Se fellesutgifter tjeneste 8701 En av konsekvensene av premieavviket blir etter hvert likviditetsproblemer.

Fellesutgifter:

8500 RENTER PÅ LÅN TIL INVESTERINGER

Det er alltid knytta usikkerhet til rentenivået framover. Rentesatsen på våre fastrentelån varierer mellom 2,3 % og 3,4 %. Vår totale låneportefølge utgjør 1. januar 2016 454 mill. kr ved årsskiftet. Av dette har vi fastrenteavtale for 69,5 mill. kr.

Rentefot for flytende renter har vi i våre beregninger forutsatt vil ligge på 2,0% i 2016, 2,5% i 2017, 3,0% i 2018 og 2019

8510 AVDRAG PÅ INNLÅN TIL INVESTERINGER

Avdragsbeløpene skal dekke avdrag i henhold til nedbetalingsplanene for våre innlån. På tross av våre intensjoner med å unngå avdragsutsettelse er det er likevel budsjettert med avdragsutsettelse på 3,5 mill. kr pr. år i hele økonomiplanperioden.

8600 AVSETNING STATSTILSKUDD FLYKTNINGER TIL DISPOSISJONSFOND

Her avsettes statstilskuddet til flyktninger, jf. tjeneste 8300.

8600 AVSETNING TIL DISPOSISJONSFOND

Disposisjonsfondet burde styrkes ved hjelp av overskudd i drifta for å bedre likviditet, evne til å takle uforutsette utgifter samt til å finansiere større vedlikeholdsprosjektet.

Midlene fra integreringstilskuddet avsettes i første omgang til disposisjonsfond jf. tjeneste 8300. Midlene brukes over tjenesteområdenes budsjetter til aktive tiltak i integreringsarbeidet.

8610 AVSETNING TIL KULTUR- OG IDRETTSFOND

I vedtektene for kulturfondet heter det at 6% av konsesjonskraftinntektene skal avsettes til kultur- og idrettsfond årlig. Med budsjettert inntekt på 5,6 mill. kr utgjør dette til sammen kr 318 000 i 2016

8610 AVSETNING TIL BUNDNE DRIFTSFOND

Her avsettes konsesjonsavgiftene til næringsfondet. Dessuten avsettes renter på bankinnskudd for næringsfond.

8701 AMORTISERING AV PREMIEAVVIK PENSJON

Akkumulert premieavvik jf tjeneste 8700 skal nedbetales over 15 år. Fom. 2011 er nedbetalings-tiden forkortet til 10 år. Fom. 2014 er nedbetalingstida ytterligere forkorta til 7 år.

GEBYR- OG BETALINGSSATSER

Gebyr- og betalingssatser forutsettes i utgangspunktet å øke tilsvarende forventet prisstigning.

Spesielt for VAR-området:

Alle gebyrområdene skal ha full inndekning av kostnadene. Ved evt. underskudd memoriaføres dette i regnskapet og dekkes opp ved påfølgende års gebyrer.

Fellesinntekter og fellesutgifter

(1 000 kr)

	2015	2015 inkl. prisst. 1,5%	2016	2017	2018	2019
Fellesinntekter						
8000 Konesjonsavgifter	-3 250	-3 299	-3 500	-3 500	-3 500	-3 500
8010 Salg av konesjonskraft	-6 700	-6 801	-5 300	-5 300	-5 300	-5 300
8100 Formue- og inntektsskatt	-112 900	-114 594	-119 300	-119 300	-119 300	-119 300
8101 Eiendomsskatt	-20 700	-21 011	-20 700	-21 200	-21 200	-21 200
8200 Rammetilskudd	-196 500	-199 448	-202 100	-203 300	-203 300	-203 200
8202 Eldreoms., dekn. kap.utg.	-1 915	-1 944	-1 780	-1 820	-1 850	-1 950
8203 Skolebygg, dekn. kap.utg.	-970	-985	-870	-950	-1 020	-1 075
8300 Statstilskudd flyktninger	-13 000	-13 195	-16 000	-16 000	-16 000	-16 000
8400 Kalk renter og avskr. VAR omr.	-5 600	-5 684	-5 430	-5 550	-5 470	-5 460
8500 Renteinntekter	-2 700	-2 741	-2 400	-2 440	-2 500	-2 530
8600 Bruk av disposisjonsfond	-1 410	-1 431	0	0	-1 267	-2 206
8700 Premieavvik pensjon	-10 480	-10 637	-10 800	-10 000	-10 000	-10 000
Sum fellesinntekter	-376 125	-381 767	-388 180	-389 360	-390 707	-391 721
Fellesutgifter						
8010 Avsetning til idretts- og kulturfond	400	406	318	318	318	318
8500 Renter gamle lån	12 440	12 627	9 700	10 870	11 700	10 900
8500 Renter nye lån		0	540	1 590	2 600	3 340
8510 Avdrag gamle lån	22 560	22 898	18 600	17 100	16 830	16 570
8510 Avdrag nye lån		0	1 090	2 540	3 560	4 650
8600 Avsetning til disposisjonsfond	13 000	13 195	16 000	16 000	16 000	16 000
8610 Avsetning til bundne dr.fond	3 600	3 654	3 860	3 860	3 860	3 860
8701 Amort. premieavvik pensjon	4 300	4 365	4 319	5 780	6 340	7 400
Sum fellesutgifter	56 300	57 145	54 427	58 058	61 208	63 038
Disponibel driftsramme	-319 825	-324 622	-333 753	-331 302	-329 499	-328 683

INVESTERINGSBUDSJETTET

Beløp i 1 000 kr

RADHUSET	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
UTBYGGING EKSISTERENDE HEIS			2 400		
Lån	-500		-2 400		
REKKVERK TERRASSER 9. OG 10. ETG.		400			
Ubundet investeringsfond		-400			
Sum investering		400	2 400	0	0
Sum finansiering		-400	-2 400	0	0

HOLMEN	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
OMBYGGING FOR FARTT		1 000			
Ubundet investeringsfond		-1 000			
Sum investering		1 000	0	0	0
Sum finansiering		-1 000	0	0	0

TYNSETBARNEHAGENE	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
BARNEHAGEUTBYGGING	15 000	27 000			
INVENTAR		1 200			
Lån	-15 000	-28 200			
Sum investering		28 200	0	0	0
Sum finansiering		-28 200	0	0	0

TYNSET UNGDOMSSKOLE	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
BÅREHEIS		2 520			
Lån		-2 520			
Sum investering		2 520	0	0	0
Sum finansiering		-2 520	0	0	0

SKOLEOMRÅDET - NYANLEGG	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
1 Tynset ungdomsskole		1 900			
2 Tynset barneskole		550			
3 Tynset opplæringscenter - Holmen			500		
4 Skoleområdet: sykkelparkering + gangveier			500	700	700
5 Amfi Holmenplassen, "17.mai plass"			1 200		
6 Parkeringsområde i sjukehuskolen			1 500	1 500	
7 Rulleskiløype, kommunalt tilskudd			1 000		
Ubundet investeringsfond			-1 000		
Tilskudd		-1 400	-650		
Lån		-1 050	-3 050	-2 200	-700
Sum investering		2 450	4 700	2 200	700
Sum finansiering		-2 450	-4 700	-2 200	-700

K-BYGG	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
OPPRUSTING EKSISTERENDE HALL			1 000	10 000	8 000
Tilskudd					-4 000
Ubundet investeringsfond			-1 000		
Lån				-10 000	-4 000
Sum investering		0	1 000	10 000	8 000
Sum finansiering		0	-1 000	-10 000	-8 000

TJENESTEN FOR FUNKSJONSH.	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
----------------------------------	-----------------	-------------	-------------	-------------	-------------

OMBYGGING BOFELLESSKAP O. RØSTSGT. 27		470			
Ubundet investeringsfond		-470			
UTREDN. BASSENG OG GARDEROBER			700	12 000	
Lån			-700	-12 000	
Sum investering		470	700	12 000	0
Sum finansiering		-470	-700	-12 000	0

HELSETJENESTEN	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
FLYTTING HELSESTASJON ELLER LEGEKONTORET		200			
Ubundet investeringsfond		-200			
UTFAS. ANALOG TRYGGHETSALARM			342		
Ubundet investeringsfond			-342		
Sum investering		200	342	0	0
Sum finansiering		-200	-342	0	0

INSTITUSJONSTJENESTEN	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
TJØNNMOSENTERET					
UTBYGGING ALT. OPPVARMING	400		2 000		
Lån	-400				
Ubundet investeringsfond			-2 000		
NYTT FRYSEROM KJØKKEN,		220			
Ubundet investeringsfond		-220			
TILPASNING KONGSHEIM		345			
Ubundet investeringsfond		-345			
Sum investering		565	2 000	0	0
Sum finansiering		-565	-2 000	0	0

KULTURTJENESTEN	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
OPPRUSTING KULTURHUS	500	950	300		
Ubundet investeringsfond	-500	-950	-300		
Sum investering	500	950	300	0	0
Sum finansiering	-500	-950	-300	0	0

TYNSET KIRKELIGE FELLESRÅD	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
TYNSET KIRKE - EL.FORSYNING	795	140			
Lån	-795	-140			
KVIKNE KIRKE - OPPRUSTING	5 282	909			5 400
Lån	-5 282	-909			-5 400
TYNSET KIRKE - ORGEL	450	2 100	975		
Lån	-450	-2 100	-975		
Sum investering		3 149	975	0	5 400
Sum finansiering		-3 149	-975	0	-5 400

TEKNISKE TJENESTER	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
ENØK-TILTAK	10 900	4 000			
Tilskudd	-700	-1 600			
Lån	-10 200	-2 400			
UTBYGGING AV UMLEIBOLIGER,	17 000	13 000	5 000		
Tilskudd	-6 800	-5 000	-2 000		
Lån	-10 200	-8 000	-3 000		
KOMMUNE ANDEL OPPR. TYSLA		400			
Ubundet investeringsfond		-400			

BRANNGARASJE		6 800	4 400		
Lån		-6 800	-4 400		
ASFALTERING AV VEIER:					
Brubakken		550			
Grendeveien				2 300	
Vedalen					1 100
Rådystien					250
Lån		-550		-2 300	-1 350
KJØP AV SYKKELSTATIV			300	300	
Ubundet investeringsfond			-300	-300	
OPPGJØR GR.ERV. RUNDKJ. DOMUS		590			
Ubundet investeringsfond		-590			
OPPRUSTNING HOLMENGATA		100		3 200	2 800
Lån		-100		-3 200	-2 800
FORTAU LANGS IDRETTSVEIEN					2 400
Lån					-2 400
GATELYS ARM TIL BEKKMOEN					300
Lån					-300
GATELYS LIAVEIEN				650	
Lån				-650	
KJØP/UTBYGG. NYTT NÆRINGSOMR.		1 500	1 500		
Ubundet investeringsfond		-1 500			
Salgsinntekter			-1 500		
PROSJEKT JERNBANEUDERGANG		100			
Ubundet investeringsfond		-100			
TILRETTELEG. VED TYNSET BRUA				150	
Ubundet investeringsfond				-150	
OPPRUSTING TYNSET TORG	13 800				7 000
Tilskudd	-3 120				-1 000
Næringsfond	-6 050				-4 000
Disposisjonsfond	-4 500				
Lån	-3 130				-2 000
Sum investering		27 040	11 200	6 600	13 850
Sum finansiering		-27 040	-11 200	-6 600	-13 850

VANN, AVLØP, RENOVASJON	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
OMLEGGING VANN OG AVLØP		1 300	1 300	1 500	1 500
Lån		-1 300	-1 300	-1 500	-1 500
OVERV HOLMENGT. O.RØST-IDRETTSV				500	
Lån				-500	
VA HOLMENGT. O.RØSTG.-AUMLIV.					2 100
Lån					-2 100
UTBYGGING AVLØP BYGDA			3 800	1 500	
Anleggsbidrag			-1 440	-800	
Lån			-2 360	-700	
UTBYGGING AVLØP BANGMOEN					2 176
Anleggsbidrag					-880
Lån					-1 296
DUBLERING VANNL. FRA HØYDEB.			500		
Lån			-500		
DUBLERING VANNL UNDER GLÅMA					1 000
Lån					-1 000
UTBYGG. VA NYTT NÆRINGSOMRÅDE			1 100	1 100	

Lån			-1 100	-1 100	
Sum investering		1 300	6 700	4 600	6 776
Sum finansiering		-1 300	-6 700	-4 600	-6 776

PLAN, BYGGESAK OG GEODATA	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
GEOVEKSTPROSJEKT	2 000	300	300	300	300
Lån	-2 000	-300	-300	-300	-300
Sum investering		300	300	300	300
Sum finansiering		-300	-300	-300	-300

	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
Sum investering	0	0	0	0	0
Sum finansiering	0	0	0	0	0

EGENKAPITALINNSKUDD KLP	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
EGENKAPITALINNSKUDD		1 100	1 100	1 100	1 100
Ubundet investeringsfond		-1 100	-1 100	-1 100	-1 100
Sum investering	0	1 100	1 100	1 100	1 100
Sum finansiering	0	-1 100	-1 100	-1 100	-1 100

SAMMENDRAG	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
Sum investering		69 644	31 717	36 800	36 126
Lån		-54 369	-20 085	-34 450	-25 146
Tomtesalg		0	0	0	0
Salgsinntekter		0	-1 500	0	0
Anleggsbidrag		0	-1 440	-800	-880
Tilknytningsgebyr		0	0	0	0
Tilskudd		-8 000	-2 650	0	-5 000
Næringsfond		0	0	0	-4 000
Ubundet investeringsfond		-7 275	-6 042	-1 550	-1 100
Bundet investeringsfond		0	0	0	0
Sum finansiering		-69 644	-31 717	-36 800	-36 126

BESKRIVELSE AV TILTAKENE I INVESTERINGS- BUDSJETTET

RÅDHUSET

Kommunestyret fremmet forslag og fattet vedtak om å utrede en heis nr. 2 i Rådhuset i 2015 og bygging i 2016.

Generelt:

Ingen heiser kan benyttes ved utløst heisalarm eller brannalarm. Ved disse situasjonene er heisene programmert til å senkes ned til laveste stopp og dørene skal åpnes.

Kommunens heiser er utstyrt med toveis kommunikasjon. Ved en heisalarm vil alarm gå til kommunens vakttelefon.

Utrykningstiden er maks. 1 time, personellet har kompetanse til å kunne overstyre og å kjøre heisen manuelt opp og ned dersom dette er trygt.

Det er teknisk mulig å etablere en heis nr.2. Det utløser betydelige byggearbeider i alle etasjene, og vil ha forskjellig virkning alt etter som hvilket alternativ som velges. Her ser vi to alternativer, Innvendig eller utvendig heis.

Innvendig heis

Kan oppnås ved å bygge en ny heissjakt gjennom eksisterende bygning, plassering må bli gjennom vestre arkivrom fra 4. til 8.etg.

Konsekvenser:

- 1.etg. Heis starter i lager og gang for kjøkken. Ny gang til heisen utenfor inngang til servicetorget må etableres, kjøkkenet mister lager, kontor og adkomst til korridor på baksiden. Kjøkkenet mister 41m². Det er ikke avklart om kjøkkenet vil kunne driftes som i dag. Det antas at dette utløser full ombygging av kjøkkenet og kostnadene for 1.etasje estimeres alene til kr 4,320'
- 2.etg. Mister et toalett og bøttekott i gang til vaktmesterkontor. Kostnad 420'
- 3.etg. Kursrom vil bli delt i to. Restarealet kan benyttes til to mindre møterom. 36m²

- berøres, omlegging av strøm, sanitærrør og ventilasjon. Kostnad kr 900'
- 4.-8.etg. Vestre arkivrom i hver etasje utgår. Alle dekker fjernes. Kostnad 250'
Da det allerede er press på lager og nærarkiv vil dette bli en stor utfordring for de forskjellige etater og leietagere.
 - 9.etg. Kommunestyresalen vil miste vesentlig av kapasiteten. Heissjakt må etableres fra søyle mot grupperom mot der talestol er plassert. Heisdør vil vende mot syd. Salen vil i praksis bli delt, og miste mye av kapasiteten. Ombygningskostnad kr 200'
 - 10.etg. Kontor(tidligere kjøkken) får løftet gulv og må brukes til ny heismaskin. kr 400'
Prosjektet griper inn i bærekonstruksjonen i høyblokka. Eventuelle behov for strukturelle forsterkninger er ikke avklart. To nye brannører i hver etasje fra 3. til 8.etg i A60 (ståldører) fra mellomgang til kontorarealer må påregnes. Kostnad 150'
Ny komplett heis, kostnad 3,000'
Budsjettprisen er usikker.

Budsjettpris innv. Heis inkl.mva.: **12 050 000**

Utvendig heis

En ser for seg en utvendig heissjakt med laminert isolerglass på tre sider, plassert på vestfasaden.

- 1.etg. Ny sjakt vil bli plassert i selvbetjeningsarealet til kafè mot murvegg hvor dekketøy er plassert. Arealet for selvbetjening blir noe redusert. Heisdør vil vende mot vest(korridor, bibliotek).
- 2.-3.etg. Ikke heisstopp.
- 4.etg. Adkomst via en 3m lang gangbru da etasjen er inntrukket.
- 5.-8.etg. Adkomst direkte fra heis gjennom yttervegg.
Ett kontor pr. etasje må fjernes.
- 9.etg. Adkomst skjer mot vestvendt terrasse, ny gang må bygges inn.
- 10.etg: Adkomst via gangbru til terrasse. Må bygges inn. Ny rømningstrapp ned til 9.etg.

Utvendig heissjakt krever oppvarming da temperatur må ligge mellom 5 til 40 °C.
En heissjakt i glass har også krav til laminert glass.
Omlegging av varmerør må gjøres pga. heisdør.

Budsjettpris utvendig glassheis: **9 000 000**

Eksisterende heis.

Heisen ble rehabilitert i 2006. Den innehar mange komponenter med svært høy kvalitet. For øvrig er styresystemet noe foreldet, likeså motor og drivsystem for heisstoldør. En rehabilitering hvor alt skiftes/oppgraderes vil koste **kr 650 000,-**.

Heisen kan utvides til å nå opp til 10.etasje. Denne består av et teknisk rom, heismaskinrom og en tidligere vaktmesterleilighet som er bygd om til kontorer. Det er også store takterrasser som muliggjør utbygging. Heisstopp i 10.etg.vil gjøre etasjen attraktiv på leiemarkedet. Etter utbygging vil eksisterende heis få driftssikkerhet som en ny installasjon. Pris inneholder full oppgradering og utvidelse til 10. et.

Budsjettpris: 2 400 000

Rekkverk på takterrasser.

Eksisterende rekkverk holder ikke kravene til dagens forskrift. Terrassene utgjør en del av publikumsarealene og ved besøk av spesielt skoleklasser oppleves dette som risikabelt og lite hyggelig.

Dersom takterrassene fortsatt skal være åpne må håndløper skiftes ut og forhøyes til 1,2 m. Det foreslås nytt rekkverk fra eksisterende betongvange utført med liggende rør i cortensstål. Dette er samme materiale som i fasaden.

HOLMEN

Nye lokaler for Fartt

Det tidligere biblioteket på Holmen står tomt. FARTT har behov for større lokaler for å samle alle funksjoner og tilsatte, arealet her anses som formålstjenlig. Det er behov for nytt vindu mot syd, inndeling av kontor og møterom, oppdeling av lyskurser med til dels nye armaturer og tilpassing av ventilasjonen. Det er viktig å beholde FARTT som leietaker i kommunens bygg, samtidig som en kan utnytte ledige arealer i Holmenbygget. FARTT er et interkommunalt selskap (IKS) og betaler husleie.

TYNSETBARNEHAGENE

Nye Tronstua barnehage

I kommunestyremøte 19. juni 2012 ble det vedtatt at Tronstua barnehage i sin helhet skal erstattes av en ny kommunal barnehage senest høsten 2016. Barnehagens størrelse skal tilpasses aktuelt behov. Tronstua barnehage har 4 ordinære avdelinger og

en avdeling i midlertidig lokale, Gullegget. Leieavtalen for de midlertidige lokalene løper ut sommeren 2016.

Midler til oppstart prosjektering ble avsatt i budsjett 2014.

I sak 15/14 den 25.03.2014 i Tynset kommunestyre ble tomt valgt.

Utarbeidelse av kravspesifikasjon ble gjort sommeren 2014. Her viser en behovsvurdering at det vil være behov for 5-6 avdelinger i Tynset sentrum. Det er derfor valgt et prosjekt med inntil 6 avdelinger som enkelt kan drives med 5 avdelinger hvis behovet reduseres.

Arkitektene Berg og Østvang as ble valgt som arkitekt. Byggestart var sommeren 2015 med ferdigstillelse sommeren 2016. Kostnadsramme totalt 42 mill. kr. Det er lagt inn budsjettall og framdrift i henhold til siste vedtak i kommunestyre Eksisterende barnehage med tomt kan i 2016 selges eller omdisponeres til annet formål. Inventar har en kostnad på 1200 000 kr.

TYNSETSKOLENE

Ungdomsskolen, ombygging heis

Høsten 2015 er det planlagt at det skal begynne to elever på skolen med særskilte behov.

I 2015 ble arbeid med nye tilpassede stellerom og dører gjennomført.

Eksisterende heis er ikke stor nok for elektriske liggerullestoler, og må derfor utvides i bredde og dybde. Dette er omfattende da større heisstol gjør at lastekapasiteten må økes betraktelig. Det kan også bli aktuelt både med inngrep i yttertak og å grave dypere heissjakt ned i betonggulvet. Dette er foreslått gjennomført i 2016.

Det er IKKE medtatt oppgradering av hele skolen til dagens krav til universell utforming.

SKOLEOMRÅDET

Uteområdet - nyanlegg

Viser til formannskapssak 15/622 og komunestyresak i november 2015 «skoleområde – nyskapende uteanlegg».

1 Tynset ungdomsskole

Starter med **3 anleggsenheter** innenfor anleggsstedet Tynset ungdomsskole:

1. Kunstgrasflate på «Holmenplassen», 50 x 30 meter, deles opp i 2 baner som er søkergrunnlaget for spillemidler. Foreslår å islegge hele kunstgrasflata om vinteren, vurder vant. Totalt kr 920 000. Mulig å få kr 460 000 i

- spillemidler.
2. «Tuftepark» og volleyballbane med belysning mellom Tynset ungdomsskole og Holmen. Totalt kr 700 000. Mulig å få kr 300 000 i spillemidler.
 3. Sosiale rommet «se og bli sett», inngang mot uteområdet og Tynsethallen. Et sted for å prate/filosofere/kose seg, men også stimulere til noe aktivitet. Dette vil inneholde benker, bord, grøntareal, blomsterkrukker, bordtennis m.m. Formålet er sosialisering og inkludering. Foreløpig satt av kr 280 000. Noe usikkert med spillemidler. Har søkt Gjensidigfondet.

2 Tynset barneskole.

Skolen med 355 elever har behov for oppgradering og utvikling av sitt uteområde. Foreslår ny klatrejungel i 2016. Spillemidler kr 225 000.

3 Tynset opplæringscenter – Holmen

Se plan med uteplasser og aktivitetsparker i tilknytning til Holmen. Det er ca. 120 elever ved Tynset opplæringscenter. Foreslår en ca. sum i 2017. Ikke avklart med spillemidler.

4 Sykkelparkering og gangveier

Viser til helhetlig plan for gangveier og sykkelparkeringer ved hver bygning på skoleområdet. Viktig å følge opp dette. Er lagt inn fra 2017.

5 Amfi – «Holmenplassen», «17.mai-plassen».

Tynset trenger en oppgradert arena for utearrangementer. Foreslår derfor en oppgradering med amfi rundt Holmenplassen, utformet som amfitrinn med tresviller. Investering i 2017. Uavklart med spillemidler.

6 Parkeringsområde i Sjukehuskogen.

Realisering av dette store parkeringsområde er en avgjørende forutsetning for å gjennomføre den helhetlige planen for skoleområdet. Det er planlagt totalt 160 parkeringsplasser. Følgende har behov for parkeringsplasser i området: Barneskolen 30 plasser., Ungdomsskolen 30 plasser, Holmen 30 plasser, gjesteparkering for skolene 10 plasser, Tynsethallene/Tynset Friskliv 30 plasser dagtid og 60 plasser kveld, Tynset sjukehus 30 plasser. Utfra dette anslatte behovet er det ikke igjen ledige parkeringsplasser i området.

Legger ikke inn på dette budsjettet: Gangvei fra Haverslia, endringer i Skolegata og Arnemoveien, og kryssing av Ringveien ved Skolegata, heller ikke «Kiss and ride»-lommer ved N.Ø.vg.sk. og for Tynset

barneskole i Arnemoveien.

7 Rulleskiløyper

TIF-skigruppa planlegger rulleskiløype med utgangspunkt i Haverslia skistadion. Det er viktig å få tilførselsløype fra skoleområdet til Haverslia skistadion. Dette er særlig viktig for idrettselevne ved N.Ø.vg.skole som satser ski/skiskyting. Viser til plan og søknad fra TIF. Prosjektet er spillemiddelberettiget. Foreslår kommunalt tilskudd kr 1 mill i 2017.

KBYGG

Oppgradering og utvidelse av svømmehall.

Tynset kommunestyre vedtok i sak 34/2005 å utrede et badeland i Tynset sentrum. Utredningen forelå høsten 2006 og prosjektet hadde en kostnad som gjorde at det ble satt på vent. Kommunestyret vedtok i 2013 å utrede en redusert løsning med kun 25 m basseng og opprusting av gammelt basseng. Det gamle bassenget skal brukes til svømmetrening, terapibading og lignende.

I september 2013 mottok kommunen tilsagn om kr 5 mill. fra Det kgl. Kulturdepartement som ekstraordinært tilskudd til kostnadseffektivt svømmeanlegg. (Bygging og drift).

Forprosjekt ble utarbeidet i 2013 og gjennomgått i 2014. Total anleggskostnad er ca. kr 86 mill.

Det foreslås prosjektering i 2016 og 2017. Byggestart i 2017. Ferdigstillelse i 2018 - 2019. Ombygging av gammelt basseng 2019. Det er vektlagt tid til planlegging og bygging som skal gi en mest mulig optimal framdrift både teknisk og økonomisk.

Statlige tilskudd til slike anlegg er med dagens satser kr 18 mill. til nyanlegg og inntil 5 mill. kr til opprusting. Totalt tilskudd er dermed forutsatt med 18 + 5 + 5 mill. kr, totalt 28 mill. kr.

Driftskostnader, ikke medregnet kapitalutgifter, anslås til kr 3,2 mill. for svømmehallene pr. år. Eksisterende netto utgifter til drift K bygg inkl. svømmehall og friskliv er kr 0,7 mill. Disse vil for K. bygg eks. svømmehall bestå, slik at økte driftsutgifter anslås til ca. 2,5 mill. kr årlig fra 2019. Skal en oppnå en framdrift som tidligere skissert med byggestart i 2017 så bør midler avsatt til prosjektering i 2016 økes. Dersom ny svømmehall ikke er ferdig bygd i løpet av 2018, vil det ekstraordinære tilskuddet på kr 5 mill. bli inndratt. Prisstigning og avsluttende arbeider er foreslått i 2019.

Alternativ opprusting av eksisterende svømmehall.

Hvis ny 25 m svømmehall inkl opprusting av eksisterende basseng ikke blir realisert så må en vurdere opprusting av eksisterende basseng. Bassenget er oppført i 1964 med en opprusting i 1994-1995.

I 2011 ble AsplanViak as engasjert for å utarbeide en tilstandsrapport for eksisterende basseng. Rapporten forelå i des. 2011. Konklusjonen er at bassenget har, en for svømmeanlegg høy alder, men har gode kvaliteter i form av arkitektur og materialbruk. Til tross for dette er bassenget i dag etter 50 års bruk i dårlig stand. Årsaken er høy alder og endret bruk.

Bruken av bassenget har gjennom årene økt kraftig i tid. I dag brukes bassenget 70 – 80 t pr uke. Bassenget ble bygd med en vanntemperatur på 20-24 grader. I dag er temperaturen 10 grader høyere. Dette medfører økt damptrykk, kondens og belastninger på bygget og tekniske anlegg.

En må derfor påregne at bassenget kan måtte stenge på kort varsel som følge av mangler ved så vel bygg som tekniske anlegg.

I forslaget til nytt basseng er det forutsatt opprusting av eksisterende basseng til oppvarming, terapi og lignende. Det er videre forutsatt sambruk av inngangspartier garderober og tekniske anlegg. Felles avdampingsanlegg, kjemikalieanlegg og varmpunper b.l.a.

Det er også forutsatt sambruk med idrettshaller og frisklivssenter ved stevner – treninger m.m. (F eks garderober og lignende)

AsplanViak as anslo i 2011 kostnaden ved opprusting av eksisterende basseng til 16,9 mill kr. I dagens verdi utgjør dette ca. 19 mill kr.

Dette tilsvarer nesten kostnaden ved et nytt 12,5 m basseng på en annen tomt. Hvis en velger en slik løsning så vil det ved senere bygging av nytt 25 m basseng påløpe kostnader til riving av eksisterende basseng.

Sammenkobling med haller, nytt basseng og friskliv.

I sum anbefales det derfor at eksisterende basseng opprustes. Rehabilitering har større usikkerheter knyttet til seg enn nybygg både kostnadmessig og levemessig. Dette vil bli avklart med detaljprosjektering og evet overraskelser kan

medføre at valgt løsning må vurderes på nytt. Rehabiliteringen medfører at kommunen vil være uten svømmebasseng i min. ½ år

TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE

Ombygging bofelleskap Olaf Røsts gt. 27

Beboerne i dette bofellesskapet har vedtak etter kapittel 9 i helse- og omsorgstjenesteloven. 2 av 3 brukere i dette bofellesskapet har et slikt vedtak, dette medfører krav med hensyn til 2:1 bemanning for den enkelte bruker. I tillegg medfører vedtakene begrensninger i hva som kan lagres i deres egne leiligheter, noe av aktivitetene innendørs må også legges til fellesarealer. Disse er små og det er derfor begrenset hva som er mulig både med hensyn til lagerkapasitet og rom for aktiviteter. Dette medfører at eksisterende fellesareal både blir lite og uegnet til formålet. Det er derfor behov å foreta en ombygging i forbindelse med dette bofellesskapet. Konkret er det her aktuelt å bygge en ny yttervegg der det i dag er overbygd terrasse og lage et eget rom der. Dagens rominndeling vil for øvrig bestå.

Utredning rehab. basseng og garderober

Kommunestyret fremmet forslag om og fattet vedtak om å utrede rehabilitering av basseng og garderober på Litun. Bakgrunnen er følgende: Det er avdekket svært mange mangler ved svømmebassenget på Litun senter. Stor bruk har ført til betydelig slitasje på lokalene, og det har derfor vært nødvendig å redusere bruken. Dette har medført at barn i barnehager, skoler og andre personer med opptreningsbehov ikke kan få det samme tilbudet som tidligere. I 2013 ble det installert UV-behandling av vannet for å kunne holde bassenget i gang på dagtid i Litun senters åpningstider. Dette viser at anlegget bærer preg av å være alderspreget og trenger opprustning. Bassenget på Litun senter er et terapibad og er en svært sentral del i det nylig startede sansesenteret innen TFF. For multifunksjons-hemmede er et terapibad den beste form for fysisk aktivitet, i noen tilfeller også en av få muligheter til å bedrive dette.

Garderober tilknyttet bassenget fungerer også i sambruk med sansesenteret. Garderobene er ikke i samsvar med krav vedrørende universell utforming og er en stor utfordring med hensyn til bruk av hjelpemidler. Dette medfører mye løft og forflytning av tjenestemottakere for personalet.

HELSETJENESTEN

Flytting av helsestasjon eller legekantoret

Antall leger ved legekantoret har økt og de har behov for mer plass. I tillegg er det ønskelig med et møterom i 1. etasje som kan brukes til k-styresal. Her er det foreslått avsatt midler til utredning av og skissering av nye lokaler for legene eller helsestasjonen i bygningene etter for eksempel Trostua barnehage. I tillegg tilsvarende for utnyttelsen av den plassen som blir ledig ved helsesenteret når noe flyttes ut.

Utfasing av trygghetsalarmsystemet, behov for nytt digitalt system.

Analoge linjer fases ut i løpet av 2017 det betyr at vårt trygghetsalarm system ikke lenger vil være mulig å benytte. Hvilken løsning og eksakt pris. Er usikkert men det er lagt til grunn et reelt tilbud fra leverandør. Pristilbudet er ut fra 100 alarmer og er på en engangssum på kr. 342 000,- Driftsutgiftene er da på kr 420 000,- pr år, men det må brukes betale sjøl.

Vi har pr. i dag 48 alarmer i bruk. Da er ikke Furumoen og Enan innlemmet ennå. Med dem så vil vi kanskje komme opp i ca 70

INSTITUSJONSTJENESTEN

Tjønnsosenteret. Utbygging av alternativ oppvarmingskilde

For Tjønnsosenteret bør det finnes reserveløsninger som gjør at beboerne fortsatt kan bo der selv om elektrisitetsforsyningen skulle svikte over en viss tid. Det er også en risiko knyttet til fjernvarmen ved for eksempel et rørbrudd. Dette betyr beredskapsmessig sett at vi må inn med stort nok strømaggregat, samt at det synes som en løsning med gasskjel til oppvarming da det allerede finnes nedgravd gasstank for drift av ovner på produksjonskjøkkenet. Neste skritt blir å få gjennomført den løsning som er best så snart som mulig. Budsjettallene er usikre.

Nytt fryserom produksjonskjøkken

Kjøkkenet har for liten frysekapasitet. Det er i dag bare ett fryserom på hele Tjønnsosenteret. Dette er ofte overfylt, og det er vanskelig å holde orden og oversikt der på grunn av liten plass. Ved høytider er det ekstra utfordrende. Det er et rom som ble bygget til kjølt avfall, som nå brukes til

grønnsakskjø. Dette foreslås bygget om til fryserom. Rommet har direkte inngang fra varemottak og vil egne seg meget bra.

Tapt kjølekapasitet tenkes å erstattes med 2 store rustfrie kjøleskap for frukt og grønt.

Da vil vi også kunne skille forskjellige grønnsaker og frukt som trenger differensiert lagringstemperatur. Det vil i denne sammenheng bli etablert et nytt gulvsluk i gangen foran fryserommet for å ta kondens og vann fra rengjøring.

Tilpasning Kongsheim

Kongsheim ble som kjent bygget til et annet formål en å drifte en korttids institusjonsavdeling. Dette medfører at det bør gjøres noen tilpasninger. Medisin håndtering må bedres. Det benyttes både A- og B- preparater, blanding av antibiotika krever også avtrekk.

Hygiene. Et HCWC er tatt i bruk til skyllerom. Her er det behov for berøringsfritt blandebatteri, samt dørautomatikk med albuebryter.

Dører inn til beboerrom er levert med dørterskel i tre. Disse er ikke enkle å fjerne med verken rullestol eller rullator. Tersklene fjernes, og erstattes med automatisk tetningsterskel som ivaretar brannkrav.

KULTURTJENESTEN

Storsalen – Nye stoler

Utskifting av de gamle stolene. Det ble bevilget kroner 500 000 for 2015 til utskifting av stoler i storsalen, og/eller annen opprustning av utstyret i kulturhuset. Det mest prekære er utskifting av stoler, og vi har derfor valgt å begynne med dette, selv om midlene ikke holder til å skifte ut mer enn i underkant av halvparten av stolene i salen. Siden stolene er 27 år gamle, finnes de ikke lenger i sortimentet. Vi velger stoler i samme farge, men nye stoler vil ha armlener i tre, og det vil derfor bli en tydelig forskjell på nye og gamle stoler. Fordelen er at tre armlener vil ha lenger varighet. Prisoverslag for utskifting av alle stolene i samlet leveranse er på 1,45 millioner kroner.

Det er da behov for en restbevilgning på kr 950 000 for å kunne skifte ut resten av stolene i 2016.

Opprusting kulturhus

Det er stort behov for opprusting av kulturhusets tekniske utstyr, både når det gjelder lyd, lys,

investering i motorer til lystrekk og kinolerret, m.m

Inndekning/bakteppe scene er utslitt og har blitt lappet flere ganger. Heiseanordning for lystrekk og lerret er utdatert. Det er lite moderne lys og minimumsløsninger når det gjelder lyd, noe som gjør at eksterne arrangører ofte må ha med seg eget utstyr. Dette fører til lavere leieinntekter. Vi har heller ikke oppdatert utstyr til møterom og er ikke attraktive nok for eksterne leietakere. Dette fører til at vi har for liten inntjening på utleie i forhold til budsjett. Samlet kostnad opprustning av teknisk utstyr vil være ca. 300 000 kr.

KIRKELIG FELLESRÅD

El.forsyning Tynset kirke

Dette er en restbevilgning for å dekke prisstigning på prosjektet pga. forsinkelser i gjennomføringen av prosjektet.

Kvikne kirke – restaurering

Det er utarbeidet en tilstandsvurdering for Kvikne kirke som skal være et verktøy for det videre arbeid med kirka. Arbeidet er utført av Norsk Bygningsvern på vegne av Kvikne menighetsråd og Tynset kirkelig fellestråd. Kvikne kirke er over 350 år gammel og har stor verdi både for lokalsamfunnet og på landsbasis. Den er en viktig del av kulturarven som må tas vare på.

Rapporten har i sin beskrivelse en vurdering av de enkelte bygningsdelers tilstand. Denne har med en skala fra 1 til 10, hvor 1 er meget dårlig og 10 er meget bra. Dersom en skal utbedre alt på en gang, vil kostnadene beløpe seg til ca kr 6 030 000,- inkl mva. Indeksregulert til kr 6 862 000.

Den største enkeltposten er reparasjon og utskifting av taktekkning med spon og tilhørende overflatebehandling og utgjør ca 5 740 000,- inkl. mva. Erfaringsmessig tar planlegging for og gjennomføring av store takarbeider lang tid. Det er ikke medregnet kostnader til arkeologiske undersøkelser mht. senkning av terreng for å lede bort overflatevann rundt kirkebygget.

Omlegging av tak og utbedring av underliggende konstruksjoner/tekkning bør ikke utsettes lenger. Arbeidet mot RA er gjennomført i 2012. Konsulentbistand fra Røros-museet er avtalt, og arbeidet med restaureringen er godt i gang. Det er

ikke medregnet kostnader til teknisk / økonomisk assistanse i denne prosessen.

Tynset kirke – nytt orgel

Tynset menighetsråd har gått til innkjøp av et brukt orgel i Danmark som størrelsesmessig og klanglig vil fungere meget godt i Tynset kirke. Orgelet ligger forsvarlig lagret. Anbud fra Ryde og Berg på installering av orgelet i Tynset kirke er akseptert og arbeidet vil starte opp våre/sommer 2016.

Brydalen kirke – vann

Denne saken har stått på FRs liste i lang tid, så kostnadene må kontrolleres. Ekstern bistand er nødvendig for å fastslå hva som skal gjøres og hva det vil koste. Det finnes vann ute i sommerhalvåret, men ut over det må vann tas med til kirka for vask og lignende. Brannvann finnes ikke.

Tylldalen kirke – brannvann

Denne saken har stått på FRs liste i lang tid, så kostnadsoverslaget må kontrolleres. Ekstern bistand er nødvendig for å fastslå hva som skal gjøres og hva det vil koste

TEKNISKE TJENESTER

Enøk-tiltak

Tynset kommune har i sin klima- og energiplan bl.a. vedtatt i delmål 6 at kommunen skal forbedre energieffektiviteten i kommunens større bygg med 10% (målt i kwt/m²) innen utgangen av 2013 og 20% innen 2020. Det er gjennomført et Enøk-prosjekt, hvor AsplanViak AS var engasjert til å gjennomføre fase 1. I fase 1 var oppgaven å kartlegge tilstanden på kommunens 15 største bygg med tanke på energiforbruk og foreslå tiltak som kan gjennomføres og ha tilbakebetalingstid på inntil 8 - 10 år. Dokumentasjonen som er framskaffet gir et godt utgangspunkt for å gå videre med fase 2, som er gjennomføring av de valgte tiltakene. Fase 3 er oppfølging av tiltakene som er gjort.

Forbruk av energi på større bygg er ca. 8,7 GWT. pr år. I fase 1 er det, med inntjening inntil 8 år, påvist ulike tiltak med samlet investering på 7,9 mill. kr. Årlig innsparing er beregnet til 1,05 GWh med en innsparing på ca. 1 mill. kr. Det er i

tidligere år bevilget 6,5 mill. kr

Fase 1 med gjennomgang av kommunens formålsbygg er gjennomført. Konklusjonen er et sparepotensiale på ca 1 mill kWh med en inntjening på 8 – 10 år.

De fysiske arbeidene med gjennomføring av tiltak og energimerking av byggene vil bli gjort i 2015-2017.

Det er tidligere bevilget kr 10,9 mill til formålet hvorav ca 1 mill kr er brukt. Total kostnad er stipulert til ca kr 15 mill kr. ENOVA har i 2015 innvilget 2,3 mill kr til prosjektet. Det forutsettes at tiltakene gjennomføres i 2015 – 2016.

Restbeløp investering kr 4 mill og rest ikke tidligere budsjettert tilskudd med 1,6 mill kr er foreslått i 2016.

Utbygging av utleieboliger

Kommunestyret vedtok i april 2012 boligsosial handlingsplan for 2012-2016. Deler av planen omfatter oppføring av i alt 14-18 boliger for spesielle grupper.

Det ble i 2013 avsatt 14 mill. kr til prosjektet.

6 boliger er oppført på Bekkmoen i Haverslia. (Ferdigstilt i 2014). Det vil her være midler igjen etter byggingen av de 6 første boligene som dekker prosjektering av neste etappe.

Det foreslås planlegging i 2015 med bygging i 2016 og 2017 for resterende boliger i planen.

Tomtevalget har vært noe usikkert. F eks er reguleringsbestemmelser for tomt i Kongsveien ikke avklart. Det foreslås nå avsatt midler til oppføring av ytterligere 8 boliger, 2-4 roms. Disse foreslås plassert i Haverslia. Midlene i Husbanken for tilskudd til kommunene til slike boliger er oppbrukt i 2015. Det forutsettes at slike midler igjen blir tilgjengelige fra 2016 og at kommunen innvilges 30 % tilskudd. Det stipuleres en prosjektkostnad på 18 mill. kr. Med stipulert kostnad og tilskudd forventes boligene med dagens rentenivå å gå i balanse driftsmessig.

Det gjenstår 5 mill. fra tidligere bevilgning til formålet. Det er foreslått full finansiering i 2016 og at boligene oppføres da.

Som beredskap settes det av ytterligere midler til utleieboliger i 2017 uten at det foreligger konkrete planer for boliger.

Kommunens andel opprydding i Tysla

Etter flommen i Tyldalen i 2013 har NVE rehabilitert elva Tysla. Før en blir ferdig i 2015 vil

NVE ha brukt opp mot kr 14-15 mill. Distriktsandelen er på ca. kr 400 000.

Branngarasje

Grunnet offentlige krav måtte Tynset kommune fra februar 2011 flytte sin brannstasjon til midlertidige leide lokaler i Ringveien 3 (Jordkjendbygget.) Her er leieavtale utvidet til ut 2015.

Behovet for lokaler kan løses på flere måter.

Brannvesenet har i lengre tid ønsket nye permanente lokaler og de utarbeidet i 2009 en oversikt over rombehov Etter diskusjoner har brannvesenet utarbeidet et redusert forslag datert 16.08.2012. Dette ender på 495 m2. I tillegg kommer gangarealer slik at totalarealet blir på ca 600 m2. Kontorlokaler til forebyggende brannavdeling er forutsatt løst på andre måter, for eksempel i rådhuset.

Forslaget inneholder:

Vaktrom - kontor.

Debriefingsrom og toaletter på 50 m2.

Garderober, dusjer .

Gangarealer ca 80 m2

Garasjer til brannbiler, mannskapsbiler tilhengere. Verksted lager, feieverksted, teknisk rom for kompressor, slangelager, vaskerom og utrykningsgarderobe.

Kostnad for et nybygg på denne størrelsen anslåes til ca 20 mill kr.

Det er utredet 2 alternativer til ny branngarasje.

1: Ombygging av tidligere renseanlegg til branngarasje.

Ombygging av tidligere renseanlegg vil gi fullgode lokaler. Saken er tidligere utredet. Ombyggingen vil inklusive kostnader til fylling av bassenger og lignende koste anslagsvis 10,5 mill. kr. Vil i tillegg gå ca. 250 m2 areal som kan disponeres til annet enn branngarasje.

2: Fortsatt leie i Jordkjendbygget inkl. nødvendig ombygging.

Jordkjendbygget har lokaler som trenger en

betydelig opprusting hvis de på sikt skal dekke brannvesenets behov. Dette gjelder brannsikring, gulv, vegger, tak og tekniske anlegg. Anslått kostnad 8 mill kr. Årlig leie kommer i tillegg med ca 320 000 kr.

Årlig kostnad for alternativene anslås til

Tekst	Jordkjen d	Rense- anlegg
Årlig leie	320 000	
Oppussing avskrevet over 20 år med 3,5 % rente	473 000	
Oppussing 10 mill kr avskrevet over 20 år. Fratrasket restverdi på 5 mill kr om 20 år. Tillagt kjøpesum 0,8 mill kr.		507 000
Sum årlige kostnader	793 000	507 000

Driftsutgiftene (brensel, lys og renhold m.m.) vil være tilnærmet like for begge alternativene.

Renseanlegget vil etter 20 år ha en restverdi mens et leid bygg ikke vil ha det.

Med bakgrunn i ovennevnte anbefales at alternativet med ombygging av renseanlegget velges.

Asfaltering av veier

Veidekke på flere veier er i ferd med å bryte sammen. Tidligere ble det benyttet Ottadekke, som var en rimelig løsning som passet bra til lavtrafikkveier. Etter at det ble satt større fokus på miljøperspektivet, er ikke Ottadekket av god nok kvalitet lenger og dersom en skal ha fast dekke er asfalt eneste mulighet. Det er ønske om asfaltering av følgende veier:

- Brubakken,
- Vedalen opp til kirka,
- Grendeveien,
- Rådyrstien,

Kjøp av sykkelstativ

For å legge til rette for å få folk i aktivitet og bedre folkehelsen generelt er det ønskelig med innkjøp

og oppsetting av sykkelstativ og sykkelskur foran Rådhus/kulturhus, Tynset ungdomsskole, bassenget, Litun og Tjønmosenteret.

Hensikten er at flest mulig skal la bilen stå og sykle til jobben/skole og på kino m.v. Dersom en får til dette, vil det være med å bedre folkehelsen generelt.

Oppgjør grunnerverv rundkj. Domus

Grunnervervet etter byggingen av rundkjøringa er ikke ferdig. Her ligger oppjøret med de siste grunneierne.

Opprusting av Holmengata

Mellom skolene og Nytrømoen området er det tidvis mye trafikk av biler, fotgjengere og syklister. Denne veitraseen bør derfor bedres sikkerhetsmessig. Det foreslås derfor at det utarbeides en reguleringsplan for strekningen mellom Nytrømoen og skolene, der trafikksikkerhet vektlegges. Dette bør gjøres i 2016 og med parsell vis utbygging de påfølgende årene. I kommunestyrets vedtatte budsjett for 2015 - 2018 er opprusting av Holmengata inne i 2016 og 2017. Pga. behovet for å gjennomføre en planprosess først, foreslås det å forskyve prosjektet med ett år og få på plass en reguleringsplan før utbygginga foretas.

1. Holmengata mellom Idrettsveien og Olaf Røsts gate.

Gata bør bygges med fortau. I dette området består de fleste veiene av et 10-15cm tykt gruslag over leira. I tillegg har fjernvarmen lagt sine rør i deler av veibanen mellom Lyngveien og Mogata. Det frarådes derfor å legge fast dekke på disse veiene uten at en bygger opp et skikkelig veifundamentet først. Det vil si at veiene traues ut og det legges duk, forsterkningslag, bærelag og vegdekke. Tykkelsen samlet bør være ca. 80cm.

Dersom en legger fastdekke på veiene uten at det gjøres et skikkelig grunnarbeid, vil asfaltdekket ødelegges av telehiv allerede i løpet av den første vinteren. I dette området er det kun noe forlenging av overvannsnett som må gjøres samtidig.

2. Holmengata mellom Olaf Røsts gate og Aumliveien

Det bør bygges fortau samtidig. De fleste

veiene består av et 10-15cm tykt gruslag over leira. Det frarådes derfor å legge fast dekke på disse veiene uten at en bygger opp veifundamentet skikkelig først. I dette området må en samtidig foreta full utskifting av vann og avløp. Dette ligger ikke inne i kommunestyrets vedtak.

Fortau langs Idrettsveien

For å øke trafikksikkerheten fra og til Nytrømoen for barn og unge foreslås det at det bygges fortau langs Idrettsveien fra Parkveien til idrettsanlegget. Denne parsellen bør inngå i reguleringsplanen for Holmengata. Kostnaden er anslått inkludert grunnerverv.

Gatelys, arm til Bekkmoen

Fra Bekkmoen og ned til hovedgangveien over til sykehuset går det en gangvei parallelt med Grendeveien. Langs denne gang-/sykkelveien er det ikke lys verken fra boliger eller Grendeveien, og det virker derfor forholdsvis mørkt her.

Gatelys Liaveien

Det er fortsatt flere veier i Haverslia hvor det ikke er utbygd gatelys. Liaveien går fra Haversveien og fram til Evensmotrøa, der gang-/sykkelveien over til sykehuset starter. Liaveien er derfor en mye brukt gangåre og gatelys her, vil bedre forholdene for bl.a. syklende og gående.

Kjøp/utbygging av nytt næringsområde

Tynset kommune har ikke mer tilgjengelig næringsarealer å tilby for salg. Kjøp og utbygging av nytt næringsareal er derfor ett av tiltakene i kommunedelplanen for tettstedet. Det som er lagt inn her, er kostnader ved regulering, kjøp av arealer og noe opparbeiding av område. Kostnadene er svært usikre.

Prosjekt jernbaneundergangen

Slik Tynset tettsted er organisert, er det viktig at jernbaneundergangen i Parkveien utvides, slik at færrest mulig store biler trenger å kjøre gjennom sentrum. Det som er lagt inn her er kommunens andel til mulighetsstudiet for undergangen. Det er forutsatt at Jernbaneverket og Statens vegvesen bidrar med like mye. Tiltaket ligger i kommunedelplanen for tettstedet.

Tilrettelegging av området ved Tynsetbrua for sirkus og andre aktiviteter

Dette er et av vedtatte tiltakene i kommunens delplanen for Tynset tettsted. Det som ligger her er kostnader til planlegging og prosjektering av områder for sirkusplass og annet ved Tynset brua.

Opprusting Tynset torg

I 2005 - 2008 ble det gjennomført en planprosess som omfattet hele torgområdet. Området ble definert i følgende utbyggingsetapper:

1. Jernbanetorget.
2. Handelstorget
3. Kulturtorget

Jernbanetorget ble detaljprosjektert i 2007/2008 og er ferdig utbygd. Det er utarbeidet planer også for kultur- og handelstorget. Pga. eierskifter og endret bruk, er det behov for å gjennomføre en ny planprosess for handelstorget med de nye grunneierne før det kan utarbeides byggetegninger og igangsettes bygging.

Tiltaket er prioritert i kommunedelplanens tiltaksplan.

VANN, AVLØP, RENOVASJON

Kommunestyret har vedtatt at Tynset kommune skal ha full inndekning av alle kostnader (også kapitalkostnader) innen gebyrområdene. Dette betyr at kostnadene ved drift og utbygging av vann- og avløpsanleggene dekkes over gebyrene. Etter som kapitalkostnadene dekkes av abonnentene, vil ikke låneopptak til utbygging av vann og avløp ha samme virkning på kommunens økonomi som investeringer til andre utmerkede tiltak dersom en ser disse anleggene over hele deres levetid.

Omlegging av vann og avløp

Tynset kommune har noen gamle ledninger hvor det oppstår lekkasjer på vannledningene og tilstopping av avløpsledninger. I forbindelse med reparasjoner av disse, ser en ofte at ledningene burde legges om for å kunne få ryddet opp i det gamle ledningsnett. Videre bør større fornyinger av va-anlegg gjøres over investeringsbudsjettet.

Vann og avløp langs Holmengata mellom Idrettsveien og Olaf Røsts gate

Va-nettet på denne parsellen er i rimelig bra stand.

Det som er lagt inn her, er kun for å forlenge overvannsnettet noe der Holmegata krysser Lyngveien.

Vann og avløp langs Holmengata mellom Olaf Røsts gate og Aumliveien

Va-nettet i dette området er modent for utskifting. Det forutsettes her at dette tas samtidig med at Holmengata på samme parsell opprustes.

Utbygging avløp bygda

Norge har forpliktet seg til å forbedre vannmiljøet i alle landets vannforekomster gjennom EU's vanddirektiv. Avøpsdirektivets artikkel 3 stiller krav om at all tettbebyggelse har avløpsnett for avløpsvann, dersom dette ikke medfører uforholdsmessig store kostnader. I K-sak 48/15 ble prinsipper for utvidelse av avløpsnettet vedtatt, samtidig med rekkefølge for utbyggingen.

Bygda fra Tverråen og fram mot Næverrøsta ble foreslått utbygd først. Bakgrunnen for prioriteringen er at det her er synlig forurensning i området. Dernest Bygda langs Mellomriksveien fra Oldertroen til Tverråen. For dette siste anlegget, kan det være aktuelt at abonnentene bygger ut anlegget selv og for egen regning, men at det tas over av kommunen. Bakgrunnen for dette er at de har tilgang på utstyr og ressurspersoner som kan utføre jobben.

Utbygging avløp Bangmoen

I K-sak 48/15 ble utvidelse av avløpsnettet til Bangmoen foreslått som 3. utbyggingsoverråde. Utbyggingen er forutsatt utført i 2. etapper. 1. etappe i 2019.

Dublering av hovedvannledning fra høydebasseng Brekka

I forbindelse med utarbeidelsen av hovedplan for vann og avløp som vil bli slutført i 2015, har en gjennom ros analyser avdekket at det mest sårbare området for vannforsyninga til Tynset tettsted, er strekningen fra høydebassenget og fram til der ledningsnettet deler seg med en streng mot Kjæreng og en mot Haverslia.

Dublering vannledning som krysser Glåma.

Ved gjennomføring av ros analyse er det også avdekket at dersom det oppstår brudd/større lekkasje på elvekryssinga av Glåma, vil det bli vanskelig å forsyne bygda med tilstrekkelig med

vann. Det bør derfor legges en elvekryssing til for å øke sikkerheten.

Vann- og avløpsledninger fram til nytt næringsområde

Det er her antydnet kostnader for framføring av vann og avløpsledninger til nytt næringsområde. Det er uavklart ennå hvilket næringsområde som bør prioriteres utbygd først. Beløpene er derfor svært usikker.

PLAN, BYGGESAK OG GEODATA.

Geovekstprosjekter

Å ha et godt oppdatert og digitalt kartverk er vesentlig for at kommunen skal kunne yte rask og effektiv service til sine kunder og for planlegging av kommunens forskjellige virksomheter framover. I tillegg er det lovpålagt at kommunene skal ha et kartverk. Norges offentlige kartverk i digital form består av en samling datasett (informasjonsmodeller) som til sammen utgjør det offentlige kartgrunnlaget. Dataene skaffes til veie av kommunene og Statens kartverk i fellesskap. Også andre etater kan bidra med karttemaer. På nasjonalt nivå er det derfor etablert et forpliktende samarbeid (geovekstavtaler) der kostnadene ved kartleggingsprosjektene fordeles mellom alle parter som har nytte av kartet (Statens kartverk, kommunene, Statens vegvesen, Jernbaneverket, Telenor, Fylkesmannen, Hedmark fylkeskommune, NØK osv.). Kommunen betaler årlig et beløp (rentefri avbetaling) som nedbetaling på sin andel. Det er for 2015 startet et geovekstprosjekt med oppdatering av kartgrunnlaget i de lite bebygd/spredte og ubebygde områder i kommunen (FKB-C kartlegging) sammen med kartlegging av ny vannkontorer og innføring av nytt høydegrunnlag (NN2000). Dette vil føre til kostnader i tiden fremover, uten at beløpes størrelse er helt konkret angitt.

EGENKAPITALTILSKUDD KLP

Alle som etablerer avtale om offentlig tjenestepensjon i KLP skyter inn et egenkapitalinnskudd. Dette innebærer at kommuner, fylkeskommuner, helseforetak og bedrifter med offentlig tjenestepensjon i KLP også er eiere av selskapet.

INVESTERINGSBUDSJETTET

Beløp i 1 000 kr

RADHUSET	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
Ny heis innvendig alternativ	500		12 050		
Ny heis utvendig alternativ			9 000		
Lån			-21 050		
Sum investering		0	21 050	0	0
Sum finansiering		0	-21 050	0	0

K-BYGG	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
OPPGR. OG UTVIDELSE SVØMMEHALL	1 100	500	16 000	63 000	6 000
Lån	-500	-500	-16 000	-30 000	-4 000
Tilskudd				-28 000	-2 000
Ubundet investeringsfond	-600			-5 000	
Sum investering		500	16 000	63 000	6 000
Sum finansiering		-500	-16 000	-63 000	-6 000

TYNSET KIRKELIGE FELLESRÅD	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
BRYDALEN KIRKE - VANN				200	
Lån				-200	
TYLLDALEN KIRKE - BRANNVANN				240	
Lån				-240	
Sum investering		0	0	440	0
Sum finansiering		0	0	-440	0

SAMMENDRAG	Tidl. år	2016	2017	2018	2019
Sum investering		500	37 050	63 440	6 000
Lån		-500	-37 050	-30 440	-4 000
Tomtesalg		0	0	0	0
Salgsinntekter		0	0	0	0
Anleggsbidrag		0	0	0	0
Tilknytningsgebyr		0	0	0	0
Tilskudd		0	0	-28 000	-2 000
Næringsfond		0	0	0	0
Ubundet investeringsfond		0	0	-5 000	0
Bundet investeringsfond		0	0	0	0
Sum finansiering		-500	-37 050	-63 440	-6 000

BESKRIVELSE AV ALTERNATIVE TILTAK I INVESTERINGS- BUDSJETTET

(Tiltak som ikke er med i rådmannens innstilling)

RADHUSET

Innvendig heis

Kan oppnås ved å bygge en ny heissjakt gjennom eksisterende bygning, plassering må bli gjennom vestre arkivrom fra 4. til 8.etg.

Konsekvenser:

- 1.etg. Heis starter i lager og gang for kjøkken. Ny gang til heisen utenfor inngang til servicetorget må etableres, kjøkkenet mister lager, kontor og adkomst til korridor på baksiden. Kjøkkenet mister 41m². Det er ikke avklart om kjøkkenet vil kunne driftes som i dag. Det antas at dette utløser full ombygging av kjøkkenet og kostnadene for 1.etasje estimeres alene til kr 4,320'
 - 2.etg. Mister et toalett og bøttekott i gang til vaktmesterkontor. Kostnad 420'
 - 3.etg. Kursrom vil bli delt i to. Restarealet kan benyttes til to mindre møterom. 36m² berøres, omlegging av strøm, sanitærrør og ventilasjon. Kostnad kr 900'
 - 4.-8.etg. Vestre arkivrom i hver etasje utgår. Alle dekker fjernes. Kostnad 250'
Da det allerede er press på lager og nærarkiv vil dette bli en stor utfordring for de forskjellige etater og leietagere.
 - 9.etg. Kommunestyresalen vil miste vesentlig av kapasiteten. Heissjakt må etableres fra søyle mot grupperom mot der talestol er plassert. Heisdør vil vende mot syd. Salen vil i praksis bli delt, og miste mye av kapasiteten. Ombygningskostnad kr 200'
 - 10.etg. Kontor(tidligere kjøkken) får løftet gulv og må brukes til ny heismaskin. kr 400'
- Prosjektet griper inn i bærekonstruksjonen i høyblokka. Eventuelle behov for strukturelle forsterkninger er ikke avklart. To nye branndører i hver etasje fra 3. til 8.etg i A60 (ståldører) fra mellomgang til kontorarealer må påregnes.

Kostnad 150'

Ny komplett heis, kostnad 3,000'

Budsjettprisen er usikker.

Budsjettpris innv. Heis inkl.mva.:**12 050 000**

Utvendig heis

En ser for seg en utvendig heissjakt med laminert isolerglass på tre sider, plassert på vestfasaden.

- 1.etg. Ny sjakt vil bli plassert i selvbetjeningsarealet til kafè mot murvegg hvor dekketøy er plassert. Arealet for selvbetjening blir noe redusert. Heisdør vil vende mot vest(korridor, bibliotek).
- 2.-3.etg. Ikke heisstopp.
- 4.etg. Adkomst via en 3m lang gangbru da etasjen er inntrukket.
- 5.-8.etg. Adkomst direkte fra heis gjennom yttervegg.
Ett kontor pr. etasje må fjernes.
- 9.etg. Adkomst skjer mot vestvendt terrasse, ny gang må bygges inn.
- 10.etg. Adkomst via gangbru til terrasse. Må bygges inn. Ny rømningstrapp ned til 9.etg.

Utvendig heissjakt krever oppvarming da temperatur må ligge mellom 5 til 40 °C.

En heissjakt i glass har også krav til laminert glass.

Omlegging av varmerør må gjøres pga. heisdør.

Budsjettpris utvendig glassheis: **9 000 000**

KBYGG

Oppgradering og utvidelse av svømmehall.

Tynset kommunestyre vedtok i sak 34/2005 å utrede et badeland i Tynset sentrum. Utredningen forelå høsten 2006 og prosjektet hadde en kostnad som gjorde at det ble satt på vent. Kommunestyret vedtok i 2013 å utrede en redusert løsning med kun 25 m basseng og opprusting av gammelt basseng. Det gamle bassenget skal brukes til svømmetrening, terapibading og lignende.

I september 2013 mottok kommunen tilsagn om kr 5 mill. fra Det kgl. Kulturdepartement som ekstraordinært tilskudd til kostnadseffektivt svømmeanlegg. (Bygging og drift).

Forprosjekt ble utarbeidet i 2013 og gjennomgått i 2014. Total anleggskostnad er ca. kr 86 mill.

Det foreslås prosjektering i 2016 og 2017. Byggestart i 2017. Ferdigstillelse i 2018 - 2019.

Ombygging av gammelt basseng 2019. Det er vektlagt tid til planlegging og bygging som skal gi en mest mulig optimal framdrift både teknisk og økonomisk.

Statlige tilskudd til slike anlegg er med dagens satser kr 18 mill. til nyanlegg og inntil 5 mill. kr til opprusting. Totalt tilskudd er dermed forutsatt med 18 + 5 + 5 mill. kr, totalt 28 mill. kr.

Driftskostnader, ikke medregnet kapitalutgifter, anslås til kr 3,2 mill. for svømmehallene pr. år. Eksisterende netto utgifter til drift K bygg inkl. svømmehall og friskliv er kr 0,7 mill. Disse vil for K. bygg eks. svømmehall bestå, slik at økte driftsutgifter anslås til ca. 2,5 mill. kr årlig fra 2019. Skal en oppnå en framdrift som tidligere skissert med byggestart i 2017 så bør midler avsatt til prosjektering i 2016 økes. Dersom ny svømmehall ikke er ferdig bygd i løpet av 2018, vil det ekstraordinære tilskuddet på kr 5 mill. bli inndratt. Prisstigning og avsluttende arbeider er foreslått i 2019.

KIRKELIG FELLESRÅD

Brydalen kirke – vann

Denne saken har stått på FRs liste i lang tid, så kostnadene må kontrolleres. Ekstern bistand er nødvendig for å fastslå hva som skal gjøres og hva det vil koste. Det finnes vann ute i sommerhalvåret, men ut over det må vann tas med til kirka for vask og lignende. Brannvann finnes ikke.

Tyldalen kirke – brannvann

Denne saken har stått på FRs liste i lang tid, så kostnadsoverslaget må kontrolleres. Ekstern bistand er nødvendig for å fastslå hva som skal gjøres og hva det vil koste fremover, uten at beløpes størrelse er helt konkret angitt.

BUDSJETTSKJEMA 2A INVESTERINGSBUDSJETTET

(Obligatorisk budsjettskjema)

	Beløp i 1 000 kr		
	Budsjett 2 016	Budsjett 2 015	Regnskap 2 014
Investeringer i anleggsmidler	69 644	46 017	49 085
Utlån og forskutteringer	4 000	3 000	3 249
Avdrag på lån	950	950	1 874
Avsetninger		9 000	6 300
Dekning tidl. års udekket			
Årets finansieringsbehov	74 594	58 967	60 508
Finansiert slik:			
Bruk av lånemidler	-58 369	-36 892	-35 901
Inntekter fra salg av anleggsmidler		0	-784
Tilskudd til investeringer		-5 258	0
Mottatte avdrag på utlån og refusjoner	-8 950	-950	-22 369
Andre inntekter			0
Sum ekstern finansiering	-67 319	-43 100	-59 054
Overført fra driftsbudsjettet			-50
Bruk av avsetninger	-7 275	-15 867	-1 404
Sum finansiering	-74 594	-58 967	-60 508
Udekket/udisponert=0	0	0	0

BUDSJETTSKJEMA 2B INVESTERINGSBUDSJETTET, FORDELING

	Budsjett 2016	Budsjett 2015	Budsjett 2014
INVESTERING I ANLEGGSMIDLER		46 017 000	50 331 000
Fordelt slik:			
Rådhus	400 000	500 000	100 000
Holmenbygget	1 000 000		
Skoleområdet	2 450 000		
Tynset ungdomsskole	2 520 000	1 395 000	
Svømmehallen		500 000	
Tynsetbarnehagene	28 200 000	12 000 000	3 000 000
Helsetjenesten	200 000		
Tjenesten for funksjonshemmede	470 000	5 365 000	7 600 000
Hjemmebasert omsorg		5 800 000	
Institusjonstjenesten	565 000	1 300 000	400 000
Kulturtenesten	950 000	500 000	
Kirkelig fellesråd	3 149 000	1 177 000	3 431 000
Tekniske tjenester	27 040 000	9 380 000	18 000 000
Vann, avløp og renovasjon	1 300 000	3 200 000	16 700 000
Plan, byggesak og geodata	300 000	800 000	100 000
Tjenestebiler		3 000 000	
Egenkapitalinnskudd KLP	1 100 000	1 100 000	1 000 000
Sum anleggsmidler	69 644 000	46 017 000	50 331 000
FINANSTRANSAKSJONER			

	Budsjett 2 016	Budsjett 2 015	Budsjett 2 014
FINANSTRANSAKSJONER			
Avdrag på formidlingslån	950 000	950 000	900 000
Utlån formidlingslån	4 000 000	3 000 000	3 000 000
Sum finanstransaksjoner	4 950 000	3 950 000	3 900 000
FINANSIERINGSBEHOV	74 594 000	49 967 000	54 231 000
FINANSIERING:			
Lån	58 369 000	36 892 000	40 851 000
Salgsinntekter	0	0	5 200 000
Tilskudd	8 000 000	5 258 000	5 680 000
Fondsmidler	7 275 000	6 867 000	1 600 000
Innbetalt avdrag investeringslån	950 000	950 000	900 000
	74 594 000	49 967 000	54 231 000

100 POLITISK STYRING*(Beløp i 1 000 kr)*

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	3 875	4 114	3 826
Brutto driftsramme		5 341	4 402
Lønnsutgifter		3 492	2 716

Ordfører:

Merete Myhre Moen

ORGANISERING

Området består av de budsjettkapitlene som omhandler råd og utvalg, regionrådet, takstnemnd for eiendomsskatt, tilskudd til politiske partier, valg og revisjonstjenester.

MÅLING AV INNBYGGERNES HOLDNING TIL TYNSET KOMMUNE

Fokusområder	Indikator	Status 2012	Status 2013	Status 2014	Mål 2018	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet – Innbyggerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Brukerens inntrykk av tjenesten som gis	-	-	5,1	5,2	4,6
	Innbyggerens inntrykk av tjenesten som gis	-	-	4,8	4,9	4,3
	Levekår	-	-	4,8	4,9	4,4
	Møte med din kommune	-	-	4,2	4,5	3,5
	Helhetsvurdering	-	-	4,8	4,9	4,0

KOMMENTARER

Kommunen gjennomførte våren 2014 en innbyggerundersøkelse i regi av bedrekommune. Resultatet fra undersøkelsen ligger godt over landssnittet, men det varierer fra år til år hvor mange kommuner som bruker undersøkelsen. I 2014 var det 24 kommuner som gjennomførte innbyggerundersøkelsen.

Undersøkelsen er omfattende, og bør ikke gjennomføres hvert år. Tynset kommune tar derfor utgangspunkt i at den gjennomføres 1 gang pr valgperiode.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Brutto driftsutgifter til funksjon 100 Politisk styring, i kr pr. innbygger.	551	605	520	503	395
2	Netto driftsutgifter styring og kontrollvirksomhet, i % av totale netto driftsutgifter. Enhet: Prosent.	1,1	1,2	1,1	1,0	1,0

KOMMENTARER

Utgiftene til politisk styring gikk noe ned fra 2013 til 2014.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		4 114	4 114	4 114	4 114
Prisvekst 1,5%		62	62	62	62
		4 176	4 176	4 176	4 176
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	-43	-43	-43	-43
2	Ikke valg i 2016	-280	-280	-280	-280
3	Økning kontrollutvalg	22	22	22	22
Sum endringstiltak		-301	-301	-301	-301
Budsjettramme 2016 - 2019		3 875	3 875	3 875	3 875

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Ikke valg i 2016

Valg gjennomføres annethvert år. Budsjett for valg i 2015 skal derfor trekkes fra den økonomiske rammen til politisk styring i 2016.

3. Økning kontrollutvalg

Kontrollutvalget beskriver sitt budsjettforslag i egen sak.

120 RÅDMANNEN OG NÆRING

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	22 784	25 199	22 564
Brutto driftsramme		38 035	35 646
Lønnsutgifter		17 563	16 884
Salgs- og gebyrinntekter		719	662
Antall årsverk	26,2	24,3	26,3
Rådmann:			



Arild Einar Trøen

Årsverksendringer:

Økningen skyldes økning antall lærlinger. Dette tallet økes/redueres annethvert år alt etter hvor hovedtyngden av lærlingene er i lærlingeperioden.

ORGANISERING

Tjenesteområdet består av rådmannen og stabsfunksjonene: Servicetorget, IKT, næring, personal- og økonomiavdelingen samt Tynset kommunes utgifter til drift av interkommunal tjeneste for landbruk og miljø.

I tillegg er følgende utgifter med i dette budsjettet:

- Frikjøp av tillitsvalgte og hovedverneombud
- Interkommunal arbeidsgiverkontroll
- Alle lærlinger
- Bedriftshelsetjeneste
- Felles informasjon
- Turistinformasjon
- Utmarkseiendommer

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Utøve tydelig ledelse av Tynset kommune • Gjøre tjenesteområdene gode i sin tjenesteproduksjon • Øke organisasjonens bevissthet på summen av alle små ting
-------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Ingen brukerundersøkelse for stab.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	X	5,1	4,9	5,0	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	X	5,1	4,8	5,0	4,8
	Helhetsvurdering	X	5,1	5,0	5,1	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær		4,1	8,2	0,8	2,5
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					

Virksomhetsplan 2016 – 2019

	Resultat i forhold til budsjett i %	93,7	97,8	X	97,0	X
Organisasjon	Indikator					
	Utarbeide informasjonsstrategi	Nei	Nei	Ja		X
	Strategi for rekruttering	Nei	Nei	Nei	Ja	X
	Kompetansearbeid	Nei	Nei	Ja		X
	Bruk og etterbruk av kommunale bygninger	Nei	Nei	Ja		X

KOMMENTARER

Resultatene for medarbeiderundersøkelsen viser en synkende trend. De enkelte avdelinger må arbeide målrettet med dette for å forbedre resultatene i 2016 og 2017. Sykefraværet er meget lavt.

Organisasjonsmålene er bare delvis nådd. Det er startet en prosess rundt arbeid med informasjonsstrategi. Denne skal ferdigstilles vinteren 2016. For rekrutteringsarbeidet er det planmessig arbeid i deler av organisasjonen, men dette må forbedres ytterligere.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Netto driftsutgifter til administrasjon i % av totale netto driftsutgifter. Enhet: Prosent.	7,4	6,8	7,2	7,5	7,6
2	Netto driftsutgifter til administrasjon og styring i kr pr. innbygger.	4 939	4 610	4 436	5 208	4 543
3	Lønn administrasjon, i % av totale lønnsutgifter.	5,5	5,1	5,3	6,0	6,2

KOMMENTARER

I forhold til sammenlignbar kommunegruppe og Hedmark fylke ligger Tynset kommune under snittet på alle tre parameterne (bortsett fra nummer 2 for Hedmark fylke). Derimot er det en økning på kommunens egne tall i 2014 sammenlignet med 2013. Tilsvarende økning har skjedd både i kommunegruppa og for Hedmark.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		25 199	25 199	25 199	25 199
Prisvekst 1,5%		378	378	378	378
		25 577	25 577	25 577	25 577
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	114	114	114	114
2	Uttrekk lønnsoppgjør	-2 564	-2 564	-2 564	-2 564
3	Økning kontingent FARTT	416	416	416	416
4	Landbruk og miljø	120	120	120	120
5	Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring	-1 217	-1 266	-1 266	-1 266
6	Reduksjon overføring intern fordeling	-13	-13	-13	-13
7	Økning lærlinger	351	351	351	351
8	Organisasjonsutvikling	150	0	0	0
9	Tilskudd organisasjonsutvikling	-150	0	0	0
10	Mistet refusjoner	180	180	180	180
11	Reduksjon drift	-180	-180	-180	-180
Sum endringstiltak		-2 793	-2 842	-2 842	-2 842
Budsjettramme 2016 - 2019		22 784	22 735	22 735	22 735

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2014 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2014. Tallene for 2014 er først justert for 1,5 % prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Uttrekk lønnsoppgjør

Midler til lønnsoppgjør i 2015 ble satt av på rådmannens område. Disse trekkes ut av budsjettet for 2016.

3. Økning kontingent FARTT

FARTT har i 2016 budsjettet med en økning i sine driftsutgifter på 8,33 %. Dette som en følge av økt nedbetaling av lån, endring i kostnader ved kjøp av eksterne tjenester og som en følge av tidligere investeringer som genererer økte årlige driftskostnader.

4. Landbruk og miljø

Landbrukskontoret har i flere år leid ut noe kompetanse. Dette avsluttes i 2015 og personressursen er tilbake fra 2016. Innebærer økte lønnsutgifter.

5. Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

Disse utgiftene har til og med 2015 blitt budsjettet på sentraladministrasjonen. I løpet av budsjettåret er kostnaden blitt flyttet til det enkelte tjenesteområdet og det er da foretatt en budsjettjustering for å sikre budsjettdekning. Heretter budsjetteres utgiften direkte på tjenesteområdene som da trenger ei rammeøkning.

6. Reduksjon overføring intern fordeling

Sentrale stabsfunksjoner finansieres delvis gjennom intern fordeling av inntekter fra selvkostregnskapet til tekniske tjenester. Disse overføringene reduseres noe i 2016.

7. Økning lærlinger

Som en følge av at flere av lærlingene i kommunen går inn i siste del av lærlingløpet øker kostnadene til lærlingelønn i 2016.

8. Organisasjonsutvikling

Kommunen vil følge opp siste evaluering fra Kommunekompasset og arbeide med informasjonskommunikasjonsstrategi og innbyggerdialog.

9. Tilskudd organisasjonsutvikling

Organisasjonsutviklingsprosessen søkes finansiert via OU-midler fra KS.

10. Refusjon

Manglende refusjon ift. tidligere års budsjett tilsvarende kr 180 000.

11. Reduksjon

Tas fra driftsbudsjett for IKT og lønn (permisjon uten lønn, uten innleie av vikar).

200 GRUNNSKOLE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	6 487	6 151	6 414
Brutto driftsramme		8 337	8 764
Lønnsutgifter		3 430	3 587
Salgs- og gebyrinntekter			
Antall årsverk	4,4	4,4	4,3
Tjenesteområdeleder:			

**Bent Kvisle**

Årsverksendringer: Ingen årsverksendring.

ORGANISERING

Utdanningsjefen har ansvar for Fåset skole- og barnehage, Tyldalen skole, Kvikne skole- og barnehage, Tynset barneskole, Tynset ungdomsskole, Tynset opplæringscenter, TATO samarbeidet og PP-tjenesten for Nord-Østerdal. I tillegg kommer ansvar for kompetanseutvikling for alle grunnskolene i de 6 Nord-Østerdals kommunene.

Følgende felles budsjettkapitler hører til GRUNNSKOLEN FELLES

- Skoleadministrasjon (2000)
- Grunnskolen generelt
 - IKT grunnskolene (2010)
 - Kompetanseutvikling (2010)
- Grunnskolen, skyss (2020)
- Kompetanseutvikling Nord-Østerdal (2900)
- TATO samarbeidet Tynset, Alvdal og Tolga (2900)

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
-------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet	
	Trivsel	7.trinn	4.4	4.3		4.4	4.4
		10.trinn	4.3	4.3		4.3	4,2
	Mobbing	7.trinn	1.2	1.2		1.1	1.2
		10.trinn	1.1	1.2		1.1	1.2
	Vurdering for læring	7.trinn	4.0	4.0		4.0	3,9
		10.trinn	3.3	3.6		3,7	3.2
	Mestring	7.trinn	4.1	4.1		4.1	4.1
		10.trinn	4.0	4.0		4.0	4.0
	Faglig utfordring	7.trinn	4.0	4.1		4.1	4.0
10.trinn		4.2	4.4		4.4	4.2	

	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Se den enkelte skole					
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	2.1	2.1		2.1	2.0
	Regning 5. trinn	2.2	2.2		2.2	2.0
	Engelsk 5. trinn	2.1	2.2		2.2	2.0
	Lesing 8. trinn	3.2	3.2		3.2	3.1
	Regning 8. trinn	3.1	3.1		3.1	3.1
	Engelsk 8. trinn	2.7	2.8		3.0	3.0
	Lesing 9. trinn	3.5	3.7		3.7	3.5
	Regning 9.trinn	3.7	3.5		3.5	3.4
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet
	Grunnskolepoeng	42.3	41.7	40.9	42	44.2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet					
	Stolthet over egen arbeidsplass					
	Helhetsvurdering					
	Fravær i %					
	Sykefravær					
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %					
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse					

KOMMENTARER

Elevundersøkelsen er obligatorisk for 7. og 10. trinn. Det er disse tallene som vises her. Skolene gjennomfører elevundersøkelsen for 6.-10. trinn. Målene er minst på nasjonalt nivå.

Nasjonale prøver gjennomføres om høsten. Målene er minst på nasjonalt nivå.

Medarbeiderundersøkelsen viser tall fra skolekontoret og ledergruppa i skolen. Det er totalt 11 personer. Sykefravær viser hele grunnskolen, Tynset opplæringscenter, PPT og barnehagene på Fåset og Kvikne og skole/barnehage administrasjonen.

Resultat i forhold til budsjett er på området 200, skoleadministrasjon, grunnskole felles, skyss, kompetanseutvikling Nord-Østerdal og TATO samarbeidet.

Kompetanse viser tall på hvor mange lærere og rektorer vi har i utdanningsløpet «Kompetanse for kvalitet».

Det er i henhold til et videreutdanningsprogram basert på nye kompetansekrav i skolen og regjeringens satsing på «Lærerløftet»..

KOSTRATALL

		2012	2013	2014	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Elevtall	731	713	708		
2	Årsverk	86,5	81,3	79,2		
3	Brutto driftsutgifter pr. elev	115 255	117 009	117 613	122 677	110 002

4	Netto driftsutgifter pr. elev	109 128	114 550	114 513	120 198	105 110
5	Lønnsutgifter pr. elev	91 962	92 966	94 246	98 486	89 900
6	Skyssutgifter pr. elev	3 489	3 779	4 025	2 665	3 686
7	Utgifter til lokaler pr. elev	17 160	18 399	17 705	19 055	15 833
8	Lærertetthet 1.-7. trinn	10,1	10,6	11,5	10,6	12,6
9	Lærertetthet 8.-10 trinn	11,6	12,6	12,3	12,3	14,2
10	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	13,8	14,5	15,1	14,1	15,8
11	Andel elever med §5.1 vedtak	8,3	5,5	5,4	9,8	6,9

KOMMENTARER

Ved sammenligning av drifts- og lønnsutgifter er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Skolestrukturen er det viktig å ta hensyn til, når en skal sammenligne kommuner. Det samme gjelder både antall og type ressurskrevende elever. Disse 2 faktorene vil ha vesentlig betydning for hvor høye netto driftsutgifter blir. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen I tallene er det ikke tatt med husleie og SFO-utgifter.

GENERELLE KOMMENTARER:

Spesialpedagogiske tiltak:

Andelene elever som får spesialundervisning går ned på Tynset. Dette er i henhold til målsetting og nasjonale føringer. Vi ser en utvikling der færre elever får vedtak om spesialundervisning. Fokus er rettet mot tilpasset opplæring og klasseledelse. Men det er flere elever som får større vedtak.

Vi har fra 2013 overført midlene til spesialundervisning tilbake til skolene. Dette for at den enkelte rektor i større grad må se helheten i ramma si og disponere denne fleksibelt. Så har vi holdt igjen en liten reserve under grunnskoler felles. Med større mobilitet i samfunnet, flere elever på større tiltak og økt bruk av fosterhjems plasseringer, vil dette bli en økonomisk utfordring for oss i årene framover.

Drifts- og lønnsutgifter:

Driftsutgifter pr. elev var i 2013 117 009 og i 2014 117 613. Sammenlignbare tall fra kommunegruppe 12 er hhv 118 439 og 122 677. Elevtallet på Tynset er i samme periode redusert med 5. Tallene viser at kutt som er vedtatt er fulgt opp.

Budsjettforslaget for 2016 og konsekvenser for skolene.

Skolene har over flere år tatt kutt. Utdanningssjefen har i disse årene jobbet tett mot rektorene for å analysere virksomhetene, se på organiseringen og ta grep for at konsekvensene i rammereduksjonene skal bli minst mulig. Budsjettstyringen har vært svært god. Vi har tilpasset oss rammene og har fortsatt resultater på et høyt nivå. Det er vi stolte av. Dette dokumenteres gjennom Tilstandsrapporten og Kommunebarometeret.

Vi får mye styringsinformasjon i skolen. Utdanningssjefen bruker analyseverktøy, rapporter og brukerundersøkelser aktivt i samhandling og i dialogmøter med skolene.

KOSTRA tall og virksomhetsanalysene viser at skole har blitt prioritert.. Det er et riktig bilde og beskriver en vedtatt satsing på skole. Samtidig er viktig å gå bak tallene for å se på utviklingstrekk. Lønnsutgifter pr. elev øker vesentlig mindre sammenlignet med Hedmark og kommunegruppe 12.

Årsverk knyttet til grunnskoleopplæring går ned.

Det er fortsatt gode oppvekstvilkår i Tynset. Tynset har tre fædeltskoler der den ene også er 1-10 skole. Vi har en relativt sett dyr skolestruktur, men bruker allikevel mindre penger enn kommunegruppe 12 og TATO kommunene. Skolene drives godt og vi henter ut stordriftsfordeler på Tynset barneskole og Tynset u-skole.

Det er hele tiden en vanskelig balansegang å fordele rammene mellom skolene når elevtallet varierer. Det er også viktig å være tydelig på at smertegrensen for å holde dette nivået nå gir oss en stor utfordring.

Grendeskolene er tatt ned mye og gevinsten av stordriftsfordelene i sentrumsskolene er hentet ut.

Vi har aktive grendesamfunn med gode barnehager og skoler som gir gode oppvekstvilkår.

ENDRINGSTILTAK	2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015	6 151	6 151	6 151	6 151
Prisvekst 1,5%	92	92	92	92
	6 243	6 243	6 243	6 243

1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	57	57	57	57
2	Økte skysstakster, skoleskyss 4%	121	121	121	121
3	Svømmeundervisning fra Kvikne til Tynset	30	30	30	30
4	Elever med opplæring i andre kommuner	130	130	130	130
5	Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring	6	6	6	6
6	Rammekutt	-100	-100	-100	-100
	Sum endringstiltak	244	244	244	244

	Budsjettramme 2016 - 2019	6 487	6 487	6 487	6 487
--	----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015.

Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Økte takset skoleskyss.

Hedmark Trafikk øker takster for skoleskyss hvert år. Vi vet ikke pr. dato satsen. Det er lagt inn et anslag på 5 %.

3. Svømmeundervisning Kvikne skole og barnehage.

Elevene må reise til Tynset for å få svømmeopplæring. Det ble lagt inn en kostnad i 2015 som var for liten

4. Elever med opplæring i andre kommuner.

Tynset har det økonomiske ansvaret for elever som av ulike grunner får opplæring i andre kommuner. Motsatt søker vi refusjon på elever som blir plassert på Tynset. Dette er et komplisert og uoversiktlig området. Her er det lagt inn endringsbehov der vi har sett inntekter og utgifter opp mot hverandre

Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

.

5. Fordeling forsikringer

Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettet under sentraladministrasjonen

6. Rammereduksjon

Det tas i 2016 ut ved ubesatt stilling første del av året.

211 FÅSET SKOLE OG BARNEHAGE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	9 868	9 437	9 120
Brutto driftsramme		10 680	10 968
Lønnsutgifter		10 097	10 409
Salgs- og gebyrinntekter		1 064	1 093
Antall årsverk	18,4	17,6	17,1
Tjenesteområdeleder:			



Jostein Sivertsen

Årsverksendringer:

Budsjettvedtaket 14. desember 2014 ga full oppdekning av pedagog for elever med spesialpedagogiske tiltak på 1. trinn fra skolestart i august 2015. Etter en reduksjon i ramma med kr 70.000 blir netto økning for tjenesteområdet 0,8 årsverk.

ORGANISERING

Skolen, skolefritidsordningen (SFO) og barnehagen (to avdelinger) er samlet under ett felles tjenesteområde under ledelse av rektor.

Fåset skole:

- Organisert i tre trinn (1.-2.trinn, 3.-4.trinn og 5.-7.trinn) med 20 elever på hvert av trinnene
- Fast arbeidstid for lærerne, bundet 36 t/u i 100 prosent stilling
- SFO-tilbud 5 dager pr uke, morgen og ettermiddag med åpningstid fra kl.0700 – 16.30

Fåset barnehage

- To avdelinger: *Dippillen*, småbarn 0-3 år med 9 unger og *Løken* 3-6 år med 17 unger. Åpent 5 dager i uka med åpningstid fra kl. 07.00 – 16.30

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynsetkolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • Fåset skole skal være en vi-skole der læring skjer gjennom ansvar, trivsel og samhandling
-------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2014
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,1	4,4	x	4,4	4,4
	Mobbing	1,0	1,1	x	1,0	1,2
	Vurdering for læring	x	4,3	x	4,3	3,9
	Mestring	4,1	4,1	x	4,2	4,1
	Faglig utfordring	4,3	4,2	x	4,3	4,0
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet

	Helhetsvurdering	x	x	4,7	4,8	x
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3)					Landet
	Lesing 5. trinn	2,0	1,9	x	2,0	2,0
	Regning 5. trinn	2,5	2,0	x	2,0	2,0
	Engelsk 5. trinn	1,8	1,6	x	2,0	2,0
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) SFO					Landet
	Respektfull behandling	x	5,7	x	5,7	5,2
	Tilgjengelighet	x	5,0	x	5,0	4,6
	Informasjon	x	4,5	x	4,6	3,9
	Brukermedvirkning	x	4,8	x	4,9	4,2
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) barnehage					Landet
	Respektfull behandling	x	5,5	x	5,5	5,4
	Tilgjengelighet	x	5,5	x	5,5	5,4
	Informasjon	x	5,1	x	5,1	4,8
	Brukermedvirkning	x	5,0	x	5,1	4,8
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen barnehage (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	x	5,1	5,2	5,2	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	x	5,2	5,4	5,4	4,8
	Helhetsvurdering	x	5,0	5,2	5,3	4,6
	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen skole (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	x	5,4	5,5	5,5	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	x	5,4	5,5	5,5	4,8
	Helhetsvurdering	x	5,6	5,5	5,5	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	6,6	3,8	x	5,0	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	98,2	95,0	x	100	x
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall lærere i videreutd)	1	0	1	1	x

KOMMENTARER

Gjennom et år gjennomfører vi flere brukerundersøkelser i skolen og barnehagen. Vi har elevundersøkelsen for elevene på mellomtrinnet (5.-7.trinn), foreldreundersøkelser både i skole, barnehage og SFO. I tillegg gjennomføres medarbeiderundersøkelsen hver vår.

Dette er undersøkelser som kan gi oss en god pekepinn på hvor vi står målt opp mot ulike parametre som f.eks. trivsel, informasjon, medvirkning, respektfull behandling, motivasjon, mestring og læring.

Vi kan konkludere med at Fåset skole og barnehage leverer gode tjenester og gir et godt tilbud til barna i barnehagen, elevene på skolen og i SFO og foreldrene deres. Vi har tro på at det vi gjør fungerer, og mye av det pedagogiske og psykososiale arbeidet vi utøver har røtter i hva forskningen sier er beste praksis.

Selv om vi ser at vi har gode resultater på undersøkelsene og at elever og foreldre generelt er godt fornøyde med oss, ønsker vi hele tiden å bli bedre. Vi ser at vi har forbedringspotensial på informasjonsflyt og bruker- og elevmedvirkning. Dette er derfor to hovedområder vi vil jobbe tettest opp mot å prøve å forbedre. Det er

imidlertid like viktig at vi bruker tid på å drøfte og diskutere hva det er vi gjør som fungerer, og som bidrar til at vi har stor grad av fornøydhet med våre tjenester, slik at vi ikke mister noe av det gode arbeidet vi allerede gjør på veien.

Ved Fåset skole og barnehage er det få elever som danner grunnlaget for beregninger av resultat ved nasjonale prøver. I 2014 var det 8 elever. Foregående år var elevtallene henholdsvis 6, 4 og 2. Det betyr at hver elev utgjør en stor prosentandel av grunnlaget. Svingningene i resultatene vil derfor variere hos oss, i mye større grad enn ved Tynset barneskole der elevgrunnlaget er 40-60 elever. Resultatene analyseres grundig hvert år, og tiltak settes inn der vi ser at det er nødvendig for å få hver enkelt elev til å mestre de grunnleggende ferdighetene bedre. Ser vi på frafallsstatistikken og gjennomføringsgraden i videregående opplæring for alle elevene i Tynset kommune over tid, er jeg rimelig sikker på at det gjøres en veldig god jobb med elevenes læringsresultater over hele fjøla.

KOSTRATALL

		2012	2013	2014	Gr. 12 2014	Hedmark 2014
1	Elevtall	44	44	50		
2	Årsverk - lærere	7,2	6,0	6,0		
3	Netto driftsutgifter pr.elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	106 725	103 880	98 745		
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	6,6	8,1	9,3	10,6	12,6
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	9,2	8,3	10,0	14,1	15,8
6	Andel elever med § 5-1 vedtak	4,6 %	4,6 %	6,0 %	9,8 %	6,9 %

KOMMENTARER

Kostratall:

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr. innbygger 6 – 15 år på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO- utgifter. Tallene "Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr innbygger 6 – 15 år", kommunenivå, inkluderer deler av PP- tjenesten sin virksomhet. På skolenivå er ikke PP- tjenesten sin virksomhet med.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		9 437	9 437	9 437	9 437
Prisvekst 1,5%		142	142	142	142
		9 579	9 579	9 579	9 579
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	57	57	57	57
2	Økt spes.pedbehov 1.trinn 2015/2016	344	344	344	344
3	"Lærerløftet" - nye kompetansekrav i grunnskolen	40	40	40	40
4	Reduksjon foreldrebetaling "Loken"	65	65	65	65
5	Økt spes.pedbehov 1.trinn 2016/2017	188	450	450	450
6	Økt spes.pedbehov 5.-7.trinn	245	245	245	245
7	Redusert foreldrebetaling "Dippillen"	106	255	255	255
8	Avvikling av "Dippillen" som barnehageavdeling	-783	-1 880	-1 880	-1 880
9	Klargjøring av "Dippillen" til skolelokale	50	50	50	50
10	Timetallsøkning barnetrinnet	11	26	26	26
11	Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring	36	36	36	36
12	Rammereduksjon	-70	-70	-70	-70
Sum endringstiltak		289	-382	-382	-382
Budsjettramme 2016 - 2019		9 868	9 197	9 197	9 197

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5 % prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet

2. Økt spes.pedbehov 1.trinn 2015/2016

Vedtaket om full oppdekking av pedagog fra august 2015 ligger inne med helårsvirkning her

3. «Lærerløftet» - nye kompetansekrav i grunnskolen

Rektor er på videreutdanning og planen er en lærer fra høsten 2016

4. Reduksjon foreldrebetaling «Loken»

Fire færre unger i barnehagen fra barnehagestart i august 2015. Reduksjonen i foreldrebetalingen ligger her inne med helårsvirkning

5. Økt spes.pedbehov 1.trinn 2016/2017

Vurderinger gjort av PP-tjenesten tilsier 100 % spes.pedressurs i skole og SFO for neste års 1.trinnselever. Imidlertid vil det kunne deles noe på ressursene fra punkt 2 slik at det legges inn 75 % oppdekking fra skolestart 2016. Dette ligger inne med helårsvirkning fra 2017

6. Økt spes.pedbehov 5.-7.trinn

Pedagogiske utfordringer med elevsammensettingen på mellomtrinnet som gjør at vi er nødt til å sette inn ekstra ressurser for å kunne gi en tilfredsstillende pedagogisk opplæring og trygg og god skolehverdag for alle elever på trinnet. Vi fikk en årsverksøkning på 30 % i budsjettvedtaket desember 2014, men ser at

dette ikke er tilstrekkelig for å dekke opp for de utfordringene vi har. Det er derfor lagt inn en 50 % assistentstilling med virkning fra 1.januar 2016

7. Redusert foreldrebetaling «Dippillen»

Ved avvikling av Dippillen mister vi inntekter i form av foreldrebetaling. Dette er budsjettert med til kr 255 000 for barnehageåret 2016/2017

8. Avvikling av «Dippillen» som barnehageavdeling

Barnetallet på Fåset går ned i aldersgruppen 0-5 år de kommende årene, mens elevtallet i skolen fortsetter å stige. Vi trenger mer plass i skolen for å kunne opprettholde fådeltskolepraksisen, da klasserommene ikke rommer så store grupper som vi vil få på 1.- og 2.trinn (27 elever) og 5.-7.trinn (26 elever).

Alternativt må trinnene deles i alle timer neste år, noe som medfører at vi må bemanne opp i skolen. Når nye Tronstua barnehage i tillegg står ferdig og klar til bruk neste år, vil det være mer lønnsomt å avvikle en av barnehageavdelingene på Fåset, og fylle opp den andre avdelingen med inntil 20 plasser. Dippillen som foreslås avviklet som barnehageavdeling er et modulbygg som Tynset kommune leier. Det foreslås derfor å videreføre leieavtalen, for å ta bygget i bruk som skolelokale. Dette er stort nok til å romme grupper på opp til 30 elever. Avviklingen av Dippillen ligger her inne som en reduksjon i driftsbudsjettet ved Fåset, der det er tatt høyde for reduserte lønnsutgifter i henhold til stillingsbudsjettet for 2016

9. Klargjøring av «Dippillen» til skolelokale

For å klargjøre Dippillen til skolelokale, må vi gå til innkjøp av tavler, pulter og stoler. Foran årets oppgang i elevtall (fra 50 til 60 elever) fikk vi låne pulter fra Tyldalen skole for å spare utgifter. Ved en ytterligere oppgradering av antall pulter/stoler er vi nå nødt til å gå til innkjøp av dette

10. Timetallsøkning barnetrinnet

Timetallet i naturfag utvides med en time på 5.-7.trinn fra høsten 2016. Viser til Statsbudsjettet 2016

11. Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

12. Rammereduksjon

Dette tas i 2016 ut i stillingsreduksjon på 30 % fra 1.august 2016

212 TYLLDALEN SKOLE*(Beløp i 1 000 kr)*

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	4 615	4 685	4 826
Brutto driftsramme		4 838	5 038
Lønnsutgifter		4 666	4 751
Salgs- og gebyrinntekter		50	80
Antall årsverk	7,2	7,45	7,6
Tjenesteområdeleder:			



Morten Kroglund

Årsverksendringer:

Endringer som følge av endring i forsterket opplæring og av rammekutt.

ORGANISERING

- Skolen er organisert i to team. Det ene teamet består av trinnene 1. - 4.trinn. Det andre teamet er 5. - 7.trinn.
- Grunnet tidligere omstillingskrav og endring av antall elever, er trinnene mer sammenslått i flere fag. Dette omfatter også noen basisfag. Sammenslåing i flere fag er prioritert for å sikre et system med to lærere til stede. Det bidrar til å optimalisere lærerdekingen i store elevgrupper.
- Fast arbeidstid for lærere der det er bundet 35,5 t/u i full stilling.
- SFO-tilbud 4 dager pr. uke – kun ettermiddag. På onsdag er det ikke tilbud om SFO.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynsetskolene skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. • Tylldalen skole skal være en skole som aktivt bruker lokalsamfunnet i elevenes tilegnelse av kunnskap og mestring.
-------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,5	4,5	X	4,5	4,4
	Mobbing	1,3	1,3	X	1,,1	1,2
	Vurdering for læring	4,2	4,3	X	4,3	4,0
	Mestring	3,9	4,3	X	4,3	4,1
	Faglig utfordring	4,1	4,1	X	4,2	4,0
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering	X	4,7	X	4,7	
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	2,0	2,2	X	2,2	2,0
	Regning 5. trinn	2,3	2,3	X	2,2	2,0
	Engelsk 5. trinn	2,1	2,3	X	2,2	2,0
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	X	4,6	X	4,7	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	X	5,4	X	5,4	4,8
	Helhetsvurdering	X	5,1	X	5,2	4,6
	Fravær i %					
Sykefravær	2,2	3,8		3,5		
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	101,0	99,4			
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall lærere i videreutd.)	1	0	3	2	

KOMMENTARER

På Tylldalen skole, som er en fådelt skole, vil det være relativt få elever som danner grunnlaget for de tallene som kommer frem på flere indikatorer. Hver elev vil utgjøre en stor andel av mengden, og det vil resultere i at en må være forberedt på større svingninger i resultatene enn på en større skole. Ved kun se på ett årsresultat isolert sett, gjør at en kan trekke uriktige konklusjoner om elevenes læringsmiljø og kompetansen på fagmiljøet som er der.

Sett over tid vil jeg generelt trekke frem at Tylldalen skole kan vise til gode resultater på nasjonale prøver og elevundersøkelsen. Det er gledelig å se at elever og foresatte gir gode tilbakemeldinger på våre brukerundersøkelser. Vi mener resultatene beskriver at Tylldalen skole er en viktig bidragsyter til å gi elever i Tylldalen et godt læringsmiljø.

Sykefraværet kan variere mye fra år til år. En person som blir sykemeldt i en lengre periode vil føre til prosentvis store utslag, siden personen utgjør en stor andel av de ansatte. Arbeidsmiljøet på skolen vil jeg karakterisere som godt.

Når en ser på «resultatet i forhold til budsjett» må en se det i sammenheng med reduksjonen av årsverk (KOSTRA tall).

Tylldalen skole er en viktig aktør i nærmiljøet. Skolen har hatt en periode med reduksjon av elevtallet, men viser evne til omstilling i årsverk.

KOSTRATALL

		2012	2013	2014	Gr. 12 2014	Hedmark 2014
1	Elevtall	46	34	29		
2	Årsverk	6,8	5,1	5,7		
3	Netto utgifter pr. elev (ikke skyss, sfo og lokaler)	109.318	139.720	158.614	120.198	110.002
4	Lærertetthet 1.-7. trinn	8,0	7,5	6,0	10,6	12,6
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	8,4	8,1	6,7	14,1	15,8
6	Andel elever med § 5.1 vedtak	4,35 %	5,9 %	6,9 %	9,8 %	6,9 %

KOMMENTARER

Kostratall:

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr. innbygger 6 – 15 år på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO- utgifter. Tallene ”Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr innbygger 6 – 15 år”, kommunenivå, inkluderer deler av PP- tjenesten sin virksomhet. På skolenivå er ikke PP- tjenesten sin virksomhet med.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		4 685	4 685	4 685	4 685
Prisvekst 1,5%		70	70	70	70
		4 755	4 755	4 755	4 755
1	Endring i lønnsutgifter fra 2014 utover prisvekst	0	0	0	0
2	Kostnader "lærerløftet"	70	40	40	40
3	Endringer fordeling av utgifter, forsikring, arb.avgift	16	16	16	16
4	Timetallsøkning barnetrinnet	11	26	26	26
5	Endring forsterket opplæring	-167	-167	-167	-167
6	Rammekutt	-70	-70	-70	-70
	Sum endringstiltak	-140	-155	-155	-155
	Budsjettramme 2016 - 2019	4 615	4 600	4 600	4 600

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Tilskudd lærerløftet

Dette er midler som må medregnes som en merkostnad for kommunen utover de kostnadene som kommer inn eksternt via skolekontoret.

3. Fordeling gruppe- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppe- og ulykke-/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

4. Timetallsøkning barnetrinnet

Timetallet i naturfag utvides med en time på 5.-7.trinn fra høsten 2016. Viser til Statsbudsjettet 2016.

5. Endring forsterket opplæring

Behovet for forsterket opplæring knyttet opp mot enkeltelever er ikke til stede for 2016. Gjennom et driftsår utgjør kroner 167.000,- en stillingsprosent på ca. 25 % fordelt gjennom et driftsår. Se ytterligere kommentar i de to siste avsnittene i kommentaren for punkt 6.

6. Rammekutt

Mye av driften for skolen er knyttet opp mot lønn, og skal en klare besparelser må en se på kutt på årsverk. Et kutt for Tyllidalen skole på kroner 70.000,- vil tilsvare en lærerstilling på ca.10 %.

Punkt 5 og 6 må sees i sammenheng, siden begge kuttene vil måtte gå på årsverk. Totalt utgjør endringene en reduksjon på kroner 237.000,-. Gjennom ett budsjettår vil en slik reduksjon utgjøre en stillingsprosent på ca.35 %. Å gjøre endringer i innværende skoleår er vanskelig å gjennomføre, siden de ansattes roller og stillingsstørrelser er satt ved oppstarten av et nytt skoleår. Å ta ut innsparingen knyttet til neste skoleår vil innebære en stillingsreduksjon på ca.84 %.

Reduksjon vil få konsekvenser for organiseringen av driften. Flere av arbeidstakerne har deltidsstillinger med en lovnad om en viss størrelse i kommunen. Flere av arbeidstakerne er nære sin lovnad om minimum stillingsstørrelse. Om reduksjonene må tas ut neste skoleår vil enkelte arbeidstakere måtte få tilbud om en stillingsstørrelse som ikke er ønsket, eller få tilbud om en arbeidssituasjon som innebærer et arbeidstilbud fordelt på to arbeidsplasser.

Å redusere driften lavere enn vi drifter nå tror jeg er mulig, men det vil måtte kreve tid til gode prosesser fra skolen og kommunen for øvrig. Å imøtekomme reduksjonen vil bli utfordrende, siden driften av skolen begynner å nærme seg pluss/minus 7 årsverk. Uavhengig av antall elever må skolen drifte klokt, og det har vi gjort de siste årene, men vi ser at vi allikevel må imøtekomme trinnenes pedagogiske særpreg. Dette særpreget skiller spesielt på basisfagene engelsk, norsk og matte opp imot trinnene første og andre trinn, tredje og fjerde trinn og femte til syvende trinn. Dette krever deling av trinn i flere av disse fagene.

213 TYNSET BARNESKOLE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	24 839	23 961	23 900
Brutto driftsramme		26 478	26 747
Lønnsutgifter		24 872	25 202
Salgs- og gebyrinntekter		1 200	1 200
Antall årsverk	39,4	40,6	43,1
Tjenesteområdeleder:			



Stein Sagbakken

Kommentarer til årsverksendring:

1. Endring i lønnsutgifter. Økning 0,39 årsverk
2. Spesialundervisning til TUS, reduksjon 0,38 årsverk
3. Spesialundervisning. Behov 1.trinn, økning 0,56 årsverk
4. Mottaksklasse. Økning, 0,54 årsverk
5. Kutt i ramme. Reduksjon, 1,09 årsverk

ORGANISERING

Lærerne er organisert i team. Teamet har ansvar for ett trinn og skal, med få unntak, dekke alle faglige behov på trinnet. De har faglig ansvar og felles omsorg for elevene på trinnet. Elevene er organisert i sju enheter med hvert sitt baserom som blir kalt landskap. Det finnes mindre rom som gir noe anledning til å dele i grupper. Det åpner for fleksibilitet i valg av metode og organisering. Klassebegrepet er bestemt tatt bort fra sentralt hold. Elevene skal organiseres i basisgrupper med kontaktlærere. Dette begynte Tynset barneskole med i 1997.

Fra og med skolestart 2008 har skolen også en spesialpedagogisk avdeling, der det er ansatt spesialpedagog. (fødselspermisjon 2015/16. På denne avdelingen har skolen for tiden en (av og til to) elever som krever full en-til-en bemanning.

Videre har vi 31 elever med et § 2.8 vedtak. (Krav om særskilt norskopplæring) Skolen har tatt tak i signaler fra sentralt hold om å redusere antall elever med enkeltvedtak i spesialundervisning. Antallet er redusert fra 8,5% i 2012/13 til 5,4% i 2015/16. Dette har ikke gitt full effektiviseringsgrad da elevene undervises innenfor forsterket tilpasset opplæring. Selv om prosentandelen elever er gått ned, er det verdt å merke seg at de elevene som mottar spesialundervisning har tildelt stor ressurs.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring • «Et trygt sted å være, sammen leke og lære»
-------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,4	4,3	4,3	4,4	4,4
	Mobbing	1,4	1,1	1,2	1,1	1,2
	Vurdering for læring	3,9		3,9	4,0	3,9
	Mestring	4,0	4,1	4,0	4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,3	4,0	4,2	4,3	4,0
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet

Virksomhetsplan 2016 – 2019

	Helhetsvurdering	4,6		4,7		
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet
	Lesing 5. trinn	2,0	2,1	2,2	2,2	2,0
	Regning 5. trinn	2,1	2,1	2,2	2,2	2,0
	Engelsk 5. trinn	2,0	2,1	2,3	2,2	2,0
	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6) SFO					Landet
	Respektfull behandling			5,6	5,7	5,2
	Tilgjengelighet			5,0	5,1	4,6
	Informasjon			4,2	4,4	3,9
	Brukermedvirkning			4,8	4,9	4,2
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,6	4,6	4,7	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass		5,2	5,1	5,2	4,8
	Helhetsvurdering		4,9	4,8	5,0	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,8	5,6			
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	103,8	101,2			
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse, antall videreutd.	1	1	3	2	

KOMMENTARER

Gjennom et år gjennomfører vi mange brukerundersøkelser. Vi har Olweus sine fra 4.trinn og oppover, som brukes i kartlegging av læringsmiljø, spesielt opp mot mobbing.

Vi har foreldreundersøkelsen annet hvert år både ved skolen og SFO. Som en ser av tallene ligger vi bra an i forhold til landsgjennomsnittet.

Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres hvert år, og også der scorer vi bra. Målet er å arbeide for å opprettholde, bevare disse «positive» tallene

Videre har vi de obligatoriske nasjonale prøvene, og som en kan lese ut av tallene, har vi også der en positiv score.

Målet er igjen å «forsvare» disse, der resultatene analyseres og brukes i målretta arbeid. Fokus på hva som er bra, og hva som fungerer er viktig her.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	Gr. 12 2014	Hedmark 2014
1	Elevtall	350	351	343		
2	Årsverk	32,8	35	35,7		
3	Netto driftsutgifter pr.elev (ikke skyss)	70 314	73566	70906		110002
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	13,1	14,3	11	10,6	12,6
5	Lærertetthet alle- ordinær undervisning	16,6	14,3	13,7	14,1	15,8
6	Andel med §5.1 vedtak	5,6	4,8	7,8	9,8	6,9

KOMMENTARER

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigerende. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO-utgifter.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		23 961	23 961	23 961	23 961
Prisvekst 1,5%		359	359	359	359
		24 320	24 320	24 320	24 320
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	214	214	214	214
2	Spesialundervisning overført TUS	-210	-210	-210	-210
3	Spesialundervisning behov 1.trinn	310	740	740	740
4	Mottaksklasse 2016	300			
5	Ny kompetansereform	30	30	30	
6	Timetallsøkning, barnetrinnet	27	65	65	65
7	Utgifter,gr.liv og ulykke/yrkesskadeforsikring	98	98	98	98
8	Rammekutt	-250	-250	-250	-250
Sum endringstiltak		519	687	687	657
Budsjettramme 2016 - 2019		24 839	25 007	25 007	24 977

KOMMENTARER**1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning**

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Spesialundervisning overført til Tynset u-skole

Elev fra 7.klasse til 8.klasse høsten 2016

3. Spe.. Ped.behov 1.trinn 2016/17

Det er meldt behov om elever med spes.ped.tiltak fra barnehagene

4. Mottaksklasse

Vi har fått mange nye min.språklige elever (og får) i løpet av skoleåret. Vi har igjen måtte startet en mottaksklasse da de fleste som kommer, ikke har norskkunnskaper. Det er nå så mange at vi må dele i to grupper (noen analfabeter)

5. Ny kompetansereform**6. Timetallet i naturfag utvides med en time på 5.-7.trinn fra høsten 2016. Viser til Statsbudsjettet 2016**

7. Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskedeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskedeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

8. Rammereduksjon

Det tas ut, redusert stilling, AFP fra høsten 2016

En stor skole er betydelig rimeligere i drift enn små enheter, men det er en smertegrense. Det er stadig nye krav til hva som forventes av lærerne. Forskrift om individuell vurdering i forhold til kompetansemålene er veldig tidkrevende, og enda større grupper gjør ikke situasjonen bedre. På nasjonalt hold arbeides det nå for å lovfeste størrelsen på gruppen elever pr. voksen. (Den skal ned.)

Tynset barneskole har mange utfordringer. Det gjelder særlig innenfor store og omfattende spesialpedagogiske tiltak og elever med minoritetsspråklig bakgrunn. Begge gruppene har klare rettigheter i henhold til Opplæringsloven. Som sentrumsskole er det Tynset barneskole som oftest får elever som ankommer i løpet av skoleåret. Når disse har spesielle utfordringer, må det lages opplegg for det. Det er krevende å få til buffer som tar høyde for det. Det er også vanskelig å få til omorganisering i et skoleår som er i gang. Det har kommet mye til de senere årene som har påvirket antall ansatte og behov for driftsmidler: Det gjelder timer til «Tidlig innsats», til leksehjelp, mange minoritetsspråklige elever, stort antall elever med 1:1 spesialundervisning, flere oppdrag fra andre kommuner og endret forholdstall mellom pedagoger og assistenter.

En må kontinuerlig vurdere hva som er det «riktige» antall årsverk for Tynset barneskole, satt opp mot kommunens målsetting når det gjelder skole(blant annet tidlig satsing.)

215 KVIKNE SKOLE OG BARNEHAGE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	9 550	9 243	9 200
Brutto driftsramme		9 984	10 246
Lønnsutgifter		9 342	9 578
Salgs- og gebyrinntekter		615	665
Antall årsverk	15,8	15,8	16,3
Tjenesteområdeleder:			



Kristoffer Flaa Sørensen

Årsverksendringer: Ingen endring.

ORGANISERING

Kvikne skole

- 4-delt skole fra 1. til 10. trinn. Lærere organisert i tre team.
- Elevene i 1. og 2. trinn har fri hver onsdag.
- SFO-tilbud fem dager i uka.

Kvikne barnehage

- 1 avdeling, 0 – 6 år
- Åpent 5 dager pr. uke
- Barnehagen har sommerstengt 3 uker i juli.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Kjem'n te Tynset så trivs'n • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring
-------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt	
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet	
	Trivsel	7.trinn	4.3	4.3	x	4.4	4.4
		10.trinn	4.3	4.0		4.2	4,2
	Mobbing	7.trinn	1.5	1.1	x	1.1	1.2
		10.trinn	1.3	1.0		1.1	1.2
	Vurdering for læring	7.trinn	3.8	4.1	x	4.0	4.0
		10.trinn	3.2	3.3		3,2	3.2
	Mestring	7.trinn	4.0	4.2	x	4.1	4.1
		10.trinn	4.2	3.9		4.0	4.0
	Faglig utfordring	7.trinn	4.0	3.7	x	4.0	4.0
		10.trinn	4.1	5.0		4.2	4.2
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet	
Foreldreundersøkelse barnehage		x	5.5	Høst-15	5.2	5.2	
Foreldreundersøkelse skole		x	4.4	Høst-15	4.5	x	

	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-3 barneskole og 1-5 u-skole)					Landet	
	Lesing 5. trinn	2.0	2.2	x	2.1	2.0	
	Regning 5. trinn	2.3	2.4	x	2.1	2.0	
	Engelsk 5. trinn	2.3	2.0	x	2.1	2.0	
	Lesing 8. trinn	3.9	3.4	x	3.2	3.1	
	Regning 8. trinn	3.8	3.1	x	3.2	3.1	
	Engelsk 8. trinn	2.9	3.3	x	3.1	3.0	
	Lesing 9. trinn	4.0	4.2	x	3.6	3.5	
	Regning 9.trinn	3.2	4.0	x	3.5	3.4	
	Bruker-resultat grunnskolepoeng 10. klasse					Landet	
Grunnskolepoeng	48.2	43.4	x	44.2	44.2		
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet	
	Organisering av arbeidet	Skole	x	5.0	5.1	4.6	4.6
		Bhg		5.4	5.3	4.6	4.6
	Stolthet over egen arbeidsplass	Skole	x	5.3	5.3	4.8	4.8
		Bhg		5.6	5.6	4.8	4.8
	Helhetsvurdering	Skole	x	5.5	5.1	4.6	4.6
		Bhg		5.1	5.0	4.6	4.6
Fravær i %							
Sykefravær	Skole	2.7	1.5	x	3		
	Bhg	4.1	4.8	x	5		
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå						
	Resultat i forhold til budsjett i %	99.1	99.8	x	100		
Organisasjon	Indikator						
	Kompetanse	0	0	1	1		

KOMMENTARER

Mål og resultater:

Resultatene fra elevundersøkelsen er vi godt fornøyd med. Meget fornøyd med at tallene under parametere «mobbing» er gått ned og er under landsgjennomsnittet. Vi velger å ta med alle elevene i 5. – 7. trinn og 8. – 10. trinn på undersøkelsen. Dette for å få et større utvalg i undersøkelsen. Resultatene vil variere fra år til år. Sett over tid er vi godt fornøyd med resultatet. Vi har våre områder som vi ønsker å sette fokus på fremover. Elevenes trivsel, det psykososiale miljøet og faglig fokus er noe vi jobber aktivt med.

På nasjonale prøver viser resultatene over tid at vi jobber godt og har et høyt faglig fokus. Vi ligger over nasjon på alle prøvene med unntak av engelsk 5. trinn, der ligger vi på snittet.

Medarbeiderundersøkelsen i skolen og barnehagen viser gode resultater. Vi har godt fornøyde medarbeidere som er stolte av sin arbeidsplass. Lavt sykefravær bygger opp under dette.

Kvikne barnehage har høy kompetanse blant de ansatte. De kan vise til gode resultater på medarbeiderundersøkelsen og foreldreundersøkelsen. Barnehagen er organisert i en avdeling fra 0 – 6 år. 20 barn i 2015/2016. Satsningsområde for barnehagen inneværende år er trafikk. Det er et tett samarbeid mellom barnehage og skole. Dette gjør at overgangen blir trygg og forutsigbar for de fremtidige elevene.

Resultat i forhold til budsjett viser at vi holder oss innenfor de rammene som blir gitt. Vi tar de nødvendige nedskjæringene og jobber for en attraktiv, inspirerende og lærende arbeidsplass.

KOSTRATALL

		2012	2013	2014	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Elevtall	76	76	71		
2	Årsverk-lærere	8,0	8,0	8,0		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, SFO og lokaler)	87 594	86 530	98 701	120 198	105 110
4	Lærertetthet 1.-7.trinn	11,4	11,3	10,2	10,6	12,6
5	Lærertetthet 8.-10 trinn	10,5	11,1	11,5	12,3	14,2
6	Lærertetthet – ordinær undervisning	11,9	12,1	12,1	14,1	15,8
7	Andel elever med §5.1 vedtak %	6,5	5,2	4,2	9,8	6,9

KOMMENTARER

Når en sammenligner netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr. innbygger 6 – 15 år på skolenivå, er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigering. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO- utgifter. Tallene ”Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr innbygger 6 – 15 år”, kommunenivå, inkluderer deler av PP- tjenesten sin virksomhet. På skolenivå er ikke PP- tjenesten sin virksomhet med.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		9 243	9 243	9 243	9 243
Prisvekst 1,5%		139	139	139	139
		9 382	9 382	9 382	9 382
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	180	180	180	180
2	Nye kompetansekrav i grunnskolen	40	40	40	40
3	Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring	37	37	37	37
4	Timeallsøkning barnetrinnet	11	26	26	26
5	Rammekutt	-100	-100	-100	-100
Sum endringstiltak		168	183	183	183
Budsjettramme 2016 - 2019		9 550	9 565	9 565	9 565

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2014 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2014. Tallene for 2014 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Kompetanse for kvalitet

Som en del av satsingen Kvalitet i skolen, har Kunnskapsdepartementet innført en nasjonalt styrt ordning med videreutdanning i prioriterte fag. Studieplassene er gratis på øremerkede universiteter/ høyskoler. Det forutsettes at studiet kombineres med jobb, halv studiefart og 37,5 % permisjon med lønn. Staten betaler 50 % av permisjonskostnadene. For skoleåret 2015-16 har Tynset ungdomsskole 3 lærere på videreutdanning.

3. Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

4. Timetallsøkning barnetrinnet

Timetallet i naturfag utvides med en time på 5.-7.trinn fra høsten 2016. Viser til Statsbudsjettet 2016.

5. Rammereduksjon

En reduksjon på 100 000 ved Kvikne skole og barnehage belastes lønnsutgifter. Det blir strammere retningslinjer rundt vikarbruk. De ansatte vil måtte jobbe i den prosenten de er fast ansatt i. Dette er en reduksjon vi skal klare uten å iverksette strukturelle grep. Vi vil iverksette en strammere linje fra 01.01.16, mens den store reduksjon skjer fra 01.08.16.

220 TYNSET UNGDOMSSKOLE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	20 172	20 279	20 004
Brutto driftsramme		22 609	21 434
Lønnsutgifter		21 591	20 326
Salgs- og gebyrinntekter		0	0
Antall årsverk	33,0	33,2	33,2
Tjenesteområdeleder:			



Kjell Olav Høistad

Årsverksendringer:

ORGANISERING

Lærerne ved Tynset ungdomsskole er organisert i klassetrinnsteam. Hvert årskull er delt i tre klasser. Tre teamledere sammen med rådgiver, assisterende rektor og rektor utgjør skolens styringsgruppe. Ved skolen arbeider 40 lærere, 5 assistenter og en vernepleier. Skolens bibliotek er bemannet alle fem ukedager. Fronter benyttes som læringsplattform. Elevene har tilbud om leksehjelp morgen og ettermiddag 2-3 ganger pr uke.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte • Elevene på Tynset ungdomsskole skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring i en skole som er for alle og har blick for den enkelte • Vi ønsker å skape et fleksibelt læringsmiljø gjennom varierte arbeidsmåter der elevene trives, trenes i å søke kunnskap, settes krav til og får utfordringer etter egne forutsetninger
-------------------------------	-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet – elevundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Trivsel	4,3	4,3	X	4,4	4,4
	Mobbing (1 er beste verdi)	1,2	1,2	X	1,2	1,2
	Vurdering for læring	3,3	4,0	X	4,0	4,0
	Mestring	4,0	4,1	X	4,1	4,1
	Faglig utfordring	4,2	4,4	X	4,5	4,0
	Brukertilfredshet – foreldreundersøkelsen (skala 1-5)					Landet
	Helhetsvurdering			4,2	4,5	x
	Brukerresultat nasjonale prøver (skala 1-5)					Landet
	Lesing 8. trinn	3,1	3,2	x	3,2	3,1
	Regning 8. trinn	3,1	3,1	x	3,2	3,1
	Engelsk 8. trinn	2,7	2,8	x	3,1	3,0
	Lesing 9.trinn	3,5	3,7	x	3,7	3,5
	Regning 9.trinn	3,7	3,5	x	3,7	3,4
	Grunnskolepoeng (tall for 2015 ny skala)	41,0	40,6	44,2		40,7

	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen skole					Landet
	Organisering av arbeidet	x	4,8	4,9	5,0	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	x	5,5	5,2	5,5	4,8
	Helhetsvurdering	x	5,1	5,1	5,2	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,8	3,7	x		
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,5	99,2			
Organisasjon	Indikator					
	Kompetanse (antall lærere i videreutd.)		1	3	2	x

KOMMENTARER

Som for forrige skoleår, er vi godt fornøyd med resultatene. Dette gjelder både elevundersøkelsen og medarbeiderundersøkelsen. Det er særlig gledelig å lese at tallene med hensyn til mobbeproblematikk er gode. Vi jobber kontinuerlig med at elevene skal oppleve et godt og trygt skolemiljø. Forebygging er viktig. Det er viktig å ha gode rutiner om episoder skulle oppstå. Krenkelser og situasjoner som oppleves som mobbing skal skolen umiddelbart ta tak i. Det skal handles i henhold til skolens vedtatte plan mot mobbing for et godt psykososialt miljø. Læringsresultatene viser god score på nasjonale prøver. Vi ligger på, - eller høyere enn landsgjennomsnittet i alle fag med unntak av engelsk på 8. trinn. Vi er i dialog med barneskolene om å gjøre grep for bedre læringsutbytte for elevene i engelskfaget. Vi skal ha forventninger til elevene, og elevene skal ha ambisjoner om en god læringskurve gjennom ungdomsskoleetida. Vi har som mål at elevene skal gå ut fra skolen med grunnskolepoeng over landsgjennomsnittet.

Skoleresultater kommunebarometeret/bedre skole:

Medarbeiderundersøkelsen viser en helhetsvurdering på 5,1 (skala på 1-6). Snitt for landet er 4,6. Organisering av arbeidet viser oss et snitt på 4,9 (landssnitt 4,6). Stolthet over egen arbeidsplass viser et snitt på 5,2 (landssnitt 4,8). Dette er vi er meget tilfreds med. Arbeidsmiljøet ved skolen oppleves som trygt og godt. Alle jobber mot samme mål i forhold til elevenes læringsutbytte og trivsel. Sykefraværet i 2014 var på 3,7 %. Dette er vi meget godt fornøyd med. Foreldreundersøkelse ble gjennomført januar -15, - dessverre med en for lav svarprosent. De som svarte var stort sett positive til skole-hjem- samarbeidet.

KOSTRATALL

		2012	2013	2014	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Elevtall	222	221	208		
2	Årsverk – lærere	27,5	27,2	26,6		
3	Netto driftsutgifter pr. elev (ikke skyss, sfo og lokaler) Tall for Tynset kommune	87 692	91 800	94 246	98 486	89 900
4	Lærertetthet 8.-10. trinn	11,7	12,8	12,4	12,3	14,2
5	Lærertetthet alle – ordinær undervisning	18,8	21,4	19,1	14,1	15,8
6	Andel elever med § 5-1 vedtak	11,3	9,1	7,2	9,8	6,9

KOMMENTARER

Her er det nødvendig å ta hensyn til feilkilder som gir grunnlag for korrigerende. Tallene for skolene vil variere ut i fra skolestørrelse. Det er dyrere å drifte en liten enhet enn en stor. Videre vil det være forskjeller mellom barnetrinn og ungdomstrinn. På ungdomstrinnet har lærerne lavere leseplikt og elevene har flere timer pr. uke enn på barnetrinnet. Dette fører til at det trengs flere lærere for å undervise tilsvarende elevtall som i barneskolen. Antall ressurskrevende elever på skolen vil også avgjøre hvor høye netto driftsutgiftene blir. I tallene er det ikke tatt med husleie, skoleskyss og SFO- utgifter. Tallene "Netto driftsutgifter til grunnskoleundervisning pr innbygger 6 – 15 år", kommunenivå, inkluderer deler av PP- tjenesten sin virksomhet. På skolenivå er ikke PP- tjenesten sin virksomhet med. Noen forhold i budsjettet som vil påvirke antall årsverk ved skolen:

Multihandicapet elev fra Tynset barneskole til skoleåret 2015-16: Krever full dekning hele skoleuka.

Til skoleåret 2015-16: 6 nye minoritetsspråklige elever. Arbeidsinnvandrere og enslige mindreårige flyktninger. Elevene kom i sommer. Enslige mindreårige kom fra mottak/noe skolegang i andre kommuner (Grue , Arendal). Familieflyktninger kom fra Iran. Elevene uten norskkunnskaper.

4 nye enslige mindreårige elever 2016. Usikkert hvor mange som kommer på familiejenforening eller som arbeidsinnvandrere. Eldre arbeidstakere med avtale om redusert arbeidstid. 4 lærere over 63 år. Dette utgjør 0,4 årsverk som det må kompenseres for.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		20 279	20 279	20 279	20 279
Prisvekst 1,5%		304	304	304	304
		20 583	20 583	20 583	20 583
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	-253	-253	-253	-253
2	Spesped overført fra TB	90	90	90	90
3	"Lærerløftet" - nye kompetansekrav i grunnskolen	30	30	30	30
4	Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring	72	72	72	72
5	Rammekutt	-350	-350	-350	-350
Sum endringstiltak		-411	-411	-411	-411
Budsjettramme 2016 - 2019		20 172	20 172	20 172	20 172

KOMMENTARER**1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning**

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015.

Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne.

2. Spesped

Ressurs overført fra Tynset barneskole til neste års 8. trinn. $210\ 000 * 5/12 = 90\ 000$.

3. Lærerløftet, videreutdanning, permisjon med lønn

Som en del av satsingen Kvalitet i skolen, har Kunnskapsdepartementet innført en nasjonalt styrt ordning med videreutdanning i prioriterte fag. Studieplassene er gratis på øremerkede universiteter/ høyskoler.

Det forutsettes at studiet kombineres med jobb, halv studiefart og 37,5 % permisjon med lønn. Staten betaler 50 % av permisjonskostnadene. For skoleåret 2015-16 har Tynset ungdomsskole 3 lærere på videreutdanning.

4. Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettet under sentraladministrasjonen.

5. Kutt i skolens totale ramme

Det vil bety en reduksjon på 50% stilling fra 01.01.16, evt. 1 stilling fra skoleåret 2016-17.

225 TYNSET OPPLÆRINGSSENTER

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	3 356	2 830	3 246
Brutto driftsramme		22 081	14 991
Lønnsutgifter		15 458	13 673
Salgs- og gebyrinntekter		188	88
Antall årsverk	17,1	14,9	13,9
Tjenesteområdeleder:			Svanhild Næverdahl



Årsverksendringer:

Tjeneste 2800 Spesialpedagogikk	-1,2
Tjeneste 2811 Grunnskoleopplæring for voksne	+0,6
Tjeneste 2810 Norskopplæring, interkommunalt samarbeid	+1,5
Tjeneste 2812 Bosetting og integrering	+1,3

Reduksjon ved spes.ped.avdeling knyttet til elever som har flyttet, begynt vgs eller sluttet av andre årsaker ga i 2015 en total reduksjon tilsvarende 1,2 årsverk.

Etablering av grunnskoleopplæring for de i alder 25 år og eldre gir en økning av årsverk på 0,6. Økning av ressurs ved norskopplæring 1,5 årsverk, der 1 årsverk er prosjektstilling knyttet til språktreningsplasser i det interkommunale samarbeidet. Ved avdelingen for integrering og bosetting er årsverksressursen økt med miljøarbeiderressurs 0,3 og fagleder 1 årsverk.

Viser til punkt under endringstiltak. Se kommentarer punkt 3,5, 9 og 17.

ORGANISERING

Tynset opplæringscenter er organisert med 2 lærerteam, et ved norskavdeling og et ved spesialpedagogisk avdeling. I tillegg er det ansatte som ivaretar introduksjonsprogrammet og koordinering av bosetting og integreringsarbeidet.

2800 Spesialpedagogisk avdeling:

- 3 interkommunale barne- og ungdomsgrupper
- Drama/teatergruppe, Teatralis
- Individuell voksenopplæring

2810 Norsk- og samfunnskunnskap:

- 6-7 norskgrupper dagtid à 20/24 t/u., Interkommunalt samarbeid for kommunene Tolga- Alvdal- Folldal- Tynset

2811 Grunnskoleopplæring for voksne

- Grunnskoleopplæring for voksne i samarbeid med NØVGS om innføringsklasse for de i alder 16-24 år.
- Grunnskoleopplæring for voksne for de i alder fra fylte 25 år.

2812 Koordinering av bosetting og integreringsarbeidet

- Bosetting av flyktninger
- Oppfølging av alle innvandrere Tynset kommune
- Flyktningebudsjett/ integreringstilskudd Tynset kommune

3430 Introduksjonsprogram

- Introduksjonsprogram for innvandrere med rett / rett og pilk

- Oppfølging av språktreningsplasser
- Kurs i samfunnskunnskap. Arrangerer kurs med deltakelse fra omkringliggende kommuner.

Avdelingene og de ulike funksjonene er samlet i et felles tjenesteområde som ledes av rektor.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • En skole for alle, med blick for den enkelte. • Elevene i Tynset skal daglig tilegne seg kunnskap og oppleve mestring. • Opplæring i norsk og samfunnskunnskap skal gi mulighet til likestilling, deltakelse og integrering i det norske samfunnet. • Spesialpedagogisk opplæring skal gi elevene faglige og sosiale ferdigheter til å mestre hverdagen og gi et meningsfylt liv.
--------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,7	4,5	5,0	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass		4,8	4,8	5,0	4,8
	Helhetsvurdering		5,0	4,7	5,0	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	3,7	3,9	6,1	3,0	
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100	100		100	
Organisasjon	Kompetanse(antall personer):					
	Kompetanse for kvalitet, spes.ped.avd	2	2	2	1	
	Kompetanse for mangfold, norskavd.		3	3	-	
	Flerkulturell forståelse, bosettingsavd.	1	-		1	

KOMMENTARER

Ved gjennomføring og evaluering av medarbeiderundersøkelsen 2015 har personalet og ledelsen opprettholdt 3 målsetninger fra fjorårets medarbeiderundersøkelse. Disse målsetningene ses i sammenheng med indikatorer som nevnt over: Medarbeidere / Organisasjon:

- *Opprettholde relevant kompetanse ved avdelingene.* Dette gjenspeiler seg i satsing på kompetanseløft ved begge undervisningsavdelingene samt ved integrering og bosettingsavdelingen. Ved Tynset opplæringscenter har vi satset på kompetanseutvikling gjennom flere år med deltagelse i Kunnskapsdepartementets satsing i skolen «Kompetanse for kvalitet», Regionrådets satsning med støtte til videreutdanning innen «Flerkulturell forståelse» og Kunnskapsdepartementets satsning på helhetlig integrering ved «Kompetanse for mangfold»
- *Funksjonelle lokaler.* For å få en god *organisering av arbeidet* og å utnytte personalressursen er det nødvendig å se på lokalitetene og romutnyttelsen. I evalueringen av medarbeiderundersøkelsen er det særlig utfordringer knyttet til muligheten for samarbeid på tvers av avdelingene grunnet separate lokaliteter som trekkes frem, samt mangel på rom som kan benyttes til funksjonelle kontorer og mangel på personalgarderobe ved Holmen. Snitt i medarbeiderundersøkelsen 2015 ble 3,6 på spørsmål rundt Fysiske arbeidsforhold.
- *Trivsel på arbeidsplassen.* I medarbeiderundersøkelsen er det god skår ved spørsmål om trivsel med kollegene og nærmeste leder. Men snittet sammenlignet med 2014 er lavere ved begge bolker, henholdsvis fra 5,6 til 5,2 og 5,4 til 4,8.

Kommentar til medarbeiderundersøkelsen:

Resultatet viser til et behov for å utbedre lokalene ved Holmen. Det er gode undervisningsrom og arbeidsrom for lærere, men mangler personalgarderobe, pauserom for ansatte og kontorer til bla rektor og sekretær.

Mangel på romfasiliteter kom tydelig frem ved gjennomgang av undersøkelsen og påvirker svar gitt ved flere spørsmålsoråder.

Vil også bli behov for kontor til fagleder ved bosetting og integreringsavdelingen.

«Organisering av arbeidet» fikk lavere skår enn 2014. Dette kan ses i sammenheng med at flere ansatte var nytilsatte samme år som undersøkelsen ble gjennomført. Mange ansatte hadde av den grunn ikke rukket å delta i planarbeid. I de siste 4-5 årene har det vært et betydelig generasjonsskifte.

Alt i alt ble det noe lavere skår enn tidligere medarbeiderundersøkelse. Dette er alle innstilt på å gjøre noe med ved å fokusere på våre målsettinger.

Sykefraværet er høyere enn 2014. Dette skyldes langtidsfravær av en ansatt. Sykefraværet for øvrig er lavt for enheten.

RESULTAT SPRÅKPRØVE SOMMER 2015

	Prøvetype	Antall totalt	Prosentandel på nivå B1	Prosentandel på nivå A2	Prosentandel på nivå A1	Prosentandel under A1 nivå	Prosentandel ikke vurdert
Hele landet	Muntlig	7 960	40	50	9	0	0
	Lytteforståelse	8 086	59	31	10	1	-
	Leseforståelse	8 024	60	23	15	2	-
	Skriftlig fremstilling	8 935	26	50	21	2	1
Hedmark	Prøvetype	Antall totalt	Prosentandel på nivå B1	Prosentandel på nivå A2	Prosentandel på nivå A1	Prosentandel under A1 nivå	Prosentandel ikke vurdert
	Muntlig	193	41	46	12	0	0
	Lytteforståelse	193	54	29	16	1	-
	Leseforståelse	198	49	23	24	4	-
	Skriftlig fremstilling	216	22	44	29	2	2
Tynset	Prøvetype	Antall totalt	Prosentandel på nivå B1	Prosentandel på nivå A2	Prosentandel på nivå A1	Prosentandel under A1 nivå	Prosentandel ikke vurdert
	Muntlig	23	48	39	13	0	0
	Lytteforståelse	25	60	36	0	4	0
	Leseforståelse	24	54	29	12	-	-
	Skriftlig fremstilling	26	23	50	27	0	0

B1 er det høgst oppnåelige nivå og A1 lavest.

KOMMENTARER

Sommer 2014 ble språkprøver for første gang arrangert etter ny nasjonal ordning der den enkelte kommune er ansvarlig for gjennomføring av muntlige- og skriftlige prøver. Tynset arrangerer for kommunene Tynset-Tolga- Alvdal-Folldal. Ved gjennomføring av muntlige prøver samarbeider Tynset opplæringscenter med

annen kommune i Hedmark om bruk av sensor. Prøvene i lytte- les- skriv er digitale og vurderes sentralt av VOX. Prøvene arrangeres 2 ganger/år.

Ved Tynset opplæringscenter er det både privatister og ordinære prøvetakere. Elever veiledes av våre pedagoger når de er klare for å gå opp til prøve og på hvilket nivå, men den enkelte kandidat kan selv avgjøre prøvetaking uavhengig av vår veiledning.

For sommer 2015 skårer 4 % under nivå A1. Prosentandelen utgjør en elev. Eleven er ikke ordinær elev ved skoleenheten og valgte selv prøvetaking uten å være klar for nivået.

Prøveresultatene viser til gode resultater sammenlignet med Hedmark og landet forøvrig, men vi har som målsetting å få flere kandidater til nivå A2 og B1.

Vi har fokusert på å forbedre resultat ved skriftlig fremstilling og var i den sammenheng med i prosjektet «Kompetanse for mangfold» skoleåret 2014-2015 hvor vi med vårt prosjekt fokuserte på ulike utfordringer ved å lære nytt skriftspråk.

NØKKELTALL FOR TJENESTEN

		2011 Pr 1.10	2012 Pr 1.10	2013 Pr 1.10.	2014 Pr.1.10.	2015 Pr.1.10.
1	Elevtall spes.ped. avd.	39	40	44	44 (55 elevplasser)	41
2	Årsverk spes.ped.avd,	4,0	4,4	4	3,9*	1,8* (Ikke medregnet 0,8: studieperm m/lønn)
3	Elevtall norskavd.	65 dag og kveld	54	76	82	94
4	Årsverk norskavd.	3,3	4,1	7,1	7*	6,32*
5	Elevtall grunnskole vo					14
6	Årsverk grunnskole vo					1,4* (Ikke medregnet 0,4: studieperm m/lønn)
7	Introduksjonsdeltakere	22	25	26	28	40

*beregning av undervisningspersonale og fagarbeidere. Administrative stillinger og konsulentstillinger ikke tatt med i denne oversikten.

KOMMENTARER

Antall elever 01.10.15:

Registrerte elever ved norskavdelinga er pr. 1.oktober 108 elever fordelt på 6 grupper, som er delt inn etter mestringsnivå i norsk, og 1 klasse grunnskoleopplæring for vo. 14 land og 14 språk er representert. Elevtallet ved norskavdelinga er i stadig endring. Innen desember forventes ca 18 ny elever til norskundervisning. Resterende elever er meldt bosatt i kommunene etter bosettingsvedtak for 2015.

Ved introduksjonsordningen er det 40 aktive deltakere pr dd. 2 deltakere i fødselspermisjon pr. oktober 2015. 16 av deltakerne har språktreningsplass fordelt på 9 bedrifter i Tynset kommune.

Tynset kommune har vedtatt 20 språktrening som er under effektivisering. 5 av disse er allerede igangsatt.

Virksomhetsplan 2016 – 2019

Ved gjennomføring av samfunnskunnskapskurset høst -15 var det deltakere fra 7 kommuner hvorav 8 deltakere fra Tynset kommune. Det var 8 forskjellige språkgrupper representert ved høstkurset. Hver språkgruppe fikk opplæring på eget morsmål.

Ved spesialpedagogisk avdeling er det 41 elever. Elevene får sitt opplæringstilbud med individuell voksenopplæring, i barne- og ungdomsgrupper og i dramagruppe. Noen elever har tilbud ved flere grupper.

Vi har 3 barne- og ungdomsgrupper med elever fra 4 kommuner samt elev fra Fylkeskommunen i Hedmark. Elever med voksenopplæringstilbud spes.ped er representert fra 2 kommuner. I dramagruppa Teatralis deltar 22 deltakere representert fra 5 kommuner samt Fylkeskommunen i Hedmark.

Det har vært nedgang i elevtallet med individuelle timer spes.ped. og barne-ungdomsgrupper, noe som resulterer i lavere årsverkstall. Se årsverksreduksjon.

Vi gir opplevelse av mestring og læring ved våre opplæringsavdelinger. Med kvalifiserte lærere og godt samarbeid mellom de ansatte skaper dette en trygg læringsarena. For oss er det viktig med sosial- og kulturell kompetanse for å forstå de ulike utfordringer til den enkelte elev og deretter tilrettelegge for at den enkelte elev kan utvikle sine evner og å tilegne seg målretta kunnskap.

Vi jobber tverrfaglig for å få til en god integrering av våre bosatte flyktninger.

For å lykkes med positiv integrering må vi til enhver tid ha et høyt fokus på opplæring i norsk og samfunnskunnskap, vurdere tiltak, fatte enkeltvedtak etter individuelle behov og å ha kulturell forståelse for mangfoldet.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		2 830	2 830	2 830	2 830
Prisvekst 1,5%		42	42	42	42
		2 872	2 872	2 872	2 872
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	-26	-26	-26	-26
2	Avd.leder spes.ped, 30%	80	80	80	80
3	Grunnskoleopplæring vo, 0,6 årsverk	318	318	318	318
4	Grunnskoleopplæring vo., andre kommuner	-170	-170	-170	-170
5	Økning norskopplæring, 0,5 årsverk	299	299	299	299
6	Økning norskoppl., Interkommunalt samarbeid	-299	-299	-299	-299
7	Visma Flyktning	140	140	140	140
8	Interkommunalt samarbeid, Visma Flytning	-140	-140	-140	-140
9	Kompetanse for kvalitet, vikarutgifter	110	110	110	110
10	Kompetanse for kvalitet, statlige tilskudd	-120	-120	-120	-120
11	Reduksjon av pedagogisk stilling	-270	-270	-270	-270
12	Reduksjon ref. andre kommuner, spes.ped.avd	300	300	300	300
13	Økning introduksjonsstønad	993	993	993	993
14	Økt bruk av integreringstilskudd, intr.stønad	-993	-993	-993	-993
15	Realkompetansevurdering	80	80	80	80
16	Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring	32	32	32	32
17	Fagleder ved bosetting og integreringsavd.100%	0	0	0	0
18	Miljøarbeider 30%	150	150	150	150
Sum endringstiltak		484	484	484	484
Budsjettramme 2016 - 2019		3 356	3 356	3 356	3 356

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5 % prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Avd.leder spes.ped., 30 %

Viser til vedtak i kommunestyret 6.10.15, organisering av Tynset opplæringscenter.

I vedtak er det bestemt at spes.ped.avd. skal organiseres under Tynset barneskole. I forslaget som ble vedtatt ligger det en stilling som avdelingsleder stasjonert i lokalene der spes.ped.avd. er i dag. Denne ressursen vil sikre og opprettholde den daglige driften og samordne driften mellom Tynset barneskole sin spes.ped.avd., spes.ped.avd. med barne- og ungdomsgrupper og spes.ped. voksenopplæring i Olaf Røststgt 36 (Litun). Avdelingsleder vil videreføre arbeidet i og nå mål om å utvikle spes.ped.avd til et kompetansesenter som kan tilby veiledning og temakurs innenfor området barn og ungdom med psykisk utviklingshemming.

3. Grunnskoleopplæring VO, 0,6 årsverk

Høst 2015 ble det opprettet tilbud om grunnskoleopplæring VO for søkere 25 år og eldre. Elever uten fullført grunnskole eller som ikke har fått tilstrekkelig opplæring i fag eller deler av fag har rett til å få denne opplæringen av sin bostedskommune.

Dette tilbudet er i tillegg til samarbeidet vi har med NØVGS om innføringsklasse. I denne gruppa får søkere i alder 16-24 år grunnskolerettet opplæring.

4. Grunnskoleopplæring VO, andre kommuner

For skoleåret 2015- 2016 kjøper kommunene Tolga- Folldal- Alvdal grunnskoleopplæring VO av Tynset kommune. Det foreligger ingen interkommunal samarbeidsavtale om dette skoletilbudet.

5. Økning norskopplæring, 0,5 årsverk

Økning av ped.ressurs grunnet økt krav om nytt norsknivå, B2, fra høst -15.

Nivå B2 utløste behov for ytterligere nivådeling utover dem vi allerede hadde.

6. Økning norskopplæring

Økning dekkes av tilskudd per capita, øremerket norskopplæring. Interkommunalt samarbeid.

7. Visma Flyktning

Det har blitt stadig større behov for et verktøy der kommunene ved det interkommunale samarbeidet kan ha en felles database for oppfølging av introduksjonsdeltakere. I dag registreres vedtak om introduksjonsprogram og behandling av introduksjonslønn på ulik måte i de 4 kommunene. For registrering og organisering av norskopplæring har vi allerede dataprogrammet Visma voksenopplæring som er en del av det interkommunale samarbeidet. Det oppleves som en styrke at vedtak om norskopplæringen og deltakertimer registeres likt for de 4 kommunene, men ser et voksende behov for å ha en tilsvarende registreringsmulighet for deltakere i introduksjonsprogrammet.

Både Visma Flyktning og Visma voksenopplæring overfører data til NIR, nasjonalt innvandringsregister.

8. Interkommunalt samarbeid, Visma Flyktning

Visma Flyktning har en kostand på ca kr 140 000, dette inkluderer opplæring av dataprogrammet og gir en utgift på ca kr 35 000 pr kommune dersom kommune Tolga-Folldal-Tolga- Tynset er villige til å utvikle et samarbeid om etablering av Visma Flyktning.

9. Kompetanse for kvalitet, vikarutgifter

Som en del av satsningen Kvalitet i skolen har Kunnskapsdepartementet innført en nasjonalt styrt ordning med videreutdanning i prioriterte fag. Studieplassene er gratis på øremerkede universiteter / Høgskoler. Det forutsettes at studiet kombineres med jobb, halv studiefart og 30-37,5 % permisjon med lønn. Staten betaler 50 % av permisjonskostnadene. Tynset opplæringscenter har to lærere på videreutdanning vårsemesteret 2016.

10. Kompetanse for kvalitet, statlige tilskudd

Tynset opplæringscenter har 2 ansatte som er med i ordningen Kompetanse for kvalitet vårsemesteret 2016.

11. Reduksjon pedagogisk stilling, 1, 2 årsverk, spes.ped.avd

Grunnet reduksjon av elever ved spes.ped.avd, noe vår -15, men størst reduksjon høst -15, ble det årsverksreduksjon ved avdelingen. 1,1 av årsverksreduksjonen ved spes.ped.avd. ble omdisponert ved økt behov ved grunnskole VO og norskopplæring.

Ved reduksjon av elever ved spes.ped.avd ble det også redusert refusjon ved salg av opplæringstilbud andre kommuner.

12. Reduksjon ref. andre kommuner

En av kommunene som i flere år har kjøpt opplæringstilbud ved sped.ped.avd Ty. opplæringscenter tilbyr fra høst -15 opplæringstilbud i egen kommune.

For Tynset opplæringscenter resulterte dette i betydelig reduksjon av årsverk og også redusert inntekt i form av ref.krav.

13. Økning introduksjonsstønad

Grunnet økning av deltakere ved introduksjonsprogrammet gir dette økte utgifter til introduksjonslønn. Sammenlignet med registrering av intro.deltakere oktober -14 er det en økning med 12 deltakere ved registrering oktober -15. Ved beregning behov for intro.lønn 2016 er det tatt hensyn til de som har fått innvilget vedtak 2014 og 2015, de som avslutter sitt vedtak i løpet av 2016 og vedtatt bosetting 2016.

14. Økning bruk av integreringstilskudd, intro.stønad

Se pkt 13. Introduksjonsstønad balanseres ved bruk av integreringstilskudd.

15. Realkompetansevurdering

a) Rett til realkompetansevurdering er regulert i oppl.loven § 4A-3 og forskrift til opplæring § 4-13. Kommunen har plikt til realkompetansevurdering av voksne som har rett til grunnskoleopplæring, jf. Oppl.loven § 4A-1

b) Kommunen har ansvaret for vurdering av om søkere til vgs har realkompetanse som tilsvarer norsk grunnskole jf. Oppl.loven § 6-13, Vilkår for inntak til Vg1.

Tynset kommune har ikke opprettet et tilbud som kan gjennomføre realkompetansevurdering på en forsvarlig måte. Kommunen er pliktig til å etablere dette tilbudet.

16. Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

17. Fagleder ved bosetting og integreringsavd. 100 %

Behov for fagleder som kan ivareta den daglige driften av bosetting- og integreringsavdelingen. Denne ressursen vil ha den økonomiske oppfølgingen ved bosetting og i å følge opp integreringstiltak i kommunen. Dekkes av integreringstilskudd.

Økt bosetting gir behov for dimensjonering av mottaksapparatet.

18. Miljøarbeider 30 %

Det har vært nødvendig å utvide ressursen ved bosettings- og integreringsavdelingen budsjettåret 2015. Økningen er rapportert i tertialrapport.

230 PP-TJENESTEN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	2 669	2 540	2 490
Brutto driftsramme		10 819	10 652
Lønnsutgifter		6 748	6 859
Salgs- og gebyrinntekter		16	16
Antall årsverk	9,9	10,2	10,0
Tjenesteområdeleder:	Oddbjørn Flatgård		

ORGANISERING

PP-tjenesten for Nord-Østerdal dekker kommunene Tynset, Folldal, Alvdal, Rendalen, Tolga, Os, og fylkeskommunen. Tynset kommune er vertskommune.

Tjenesten er organisert i:

- * Barnehageteam
- * Grunnskoleteam
- * Videregående skoleteam.

Hver skole og barnehage har en kontaktperson i PPT som har fast besøksplan mot den enkelte enhet. Alle har et ansvar for det systemiske arbeidet i hver organisasjon. I tillegg har tjenesten 3 team som arbeider med kompetanseheving innen følgende områder:

- *Lese- og skrivevansker, matematikkvansker og språkvansker.
- *Sosiale og emosjonelle vansker.
- *Sammensatte lærevansker.

Logopedtjenesten bestående av en stilling er administrativt underlagt PP-tjenesten og arbeider i alle kommunene.

MÅL

Overordnede mål for PP-tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Bidra til tidlig innsats i barnehage og skole • En synlig og tilgjengelig tjeneste som bidrar til helhet og sammenheng i tiltak • Arbeide forebyggende og systemrettet med fokus på læringsmiljø og pedagogisk ledelse • Faglig kompetent tjeneste som yter kvalitativt gode tjenester
Overordna mål for logopedtjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Diagnostisere, utrede, behandle og veilede målgruppen som har krav på logopediske tjenester • Samarbeider tett med PP-tjenesten i veiledning av skole/barnehage

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet					
	Skala 1-6. Planen var, gjennomføres i 2015. Ikke utført.					
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	(4,9)	5,0	5,1	5,0	4,6

Virksomhetsplan 2016 – 2019

	Stolthet over egen arbeidsplass	(5,0)	4,9	5,1	5,0	4,8
	Helhetsvurdering	(4,9)	4,9	4,8	4,9	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,3	5,0		5,0	
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100	99,4			
Organisasjon	Indikator					
	Ansatte i videreutdanning	1	2	4	4	

KOMMENTARER

Bedrekommune har ikke laget brukerundersøkelse for PP-tjenesten.

DET FINNES IKKE KOSTRATALL FOR PP-TJENESTEN OG DERFOR ER DET FØRT OPP EN DEL ANDRE FAKTORER SOM ER VIKTIGE FOR OVERORDNA MÅL.

	Avgjørende faktorer	Indikatorer	2014	2015	Mål 2016
1	Henvisning i tidlig alder	Klientstatistikk, førskolealder	9,3 %	7,1 %	8,0 %
2	Tidlig intervensjon ved vansker	Klientstatistikk			Ikke venteliste
3	DUÅ, foreldreveiledning	Antall grupper, symptom på vansker		Nedgang i symptomer på vansker	Nedgang i symptomer på vansker
4	Tilgjengelighet gjennom kontaktperson	Besøksplan i skoler og barnehager		Utsendt besøksplan	Utsendt besøksplan
5	Tverrfaglig/tverretattlig samarbeid	BUT i alle kommuner	Min. 4 møter pr. år	Min. 4 møter pr. år	Min 4 møter pr. år
6	Systemisk tilnærming i individsaker	Standard for systemisk arbeid i saker		Implement. Av standard	Bruke standarden i aktuelle saker
7	Skoleutvikling	Ungdomstrinn i utvikling			Delta i satsingen
8	Kompetanseheving i skoler/barnehager	Kurs og nettverk for lærere/førskolelærere	4	2	3
9	Fagkompetanse i teamet	Kvalitet på sakkyndige uttalelser			
10	Volum på logopedtjenesten	Utdannet logoped	Venteliste	Venteliste	Unngå venteliste

KOMMENTARER

Målsettinger er tatt ut fra nasjonale føringer for PP-tjenesten. Det er stort fokus på systemarbeid og forebyggende arbeid. Det er vanskelig å finne kvantitative mål på tjenestekvalitet da vi hele tiden arbeider gjennom samarbeidspartnere (skole og barnehage). Resultatet av vårt arbeid måles best i skolen og barnehagen i form av læringsmiljø, trivsel og læringsresultat. God veiledning i forhold til tilpassa opplæring fører i neste omgang til gode resultat i skolen og god gjennomføringsprosent i videregående skole. God kvalitet på sakkyndighetsarbeidet gjennom utredninger og observasjon gir også gode læringsresultater i skolen og god utvikling i barnehagen.

ENDRINGSTILTAK	2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015	8 101	8 101	8 101	8 101
Prisvekst 1,5%	122	122	122	122
	8 223	8 223	8 223	8 223
Tynset kommune sin andel 2015	2 540			

1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	111	111	111	111
2	Bærbare pc`er tilknyttet FarttSS	45	45	45	45
3	Utredningsmateriell	20	20	20	20
4	Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring	22	22	22	22
5	Rammekutt	-60	-60	-60	-60
	Sum endringstiltak	138	198	198	198

Budsjettramme 2016 - 2019	8 361	8 361	8 361	8 361
----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Tynset kommune sin andel	2 669
Os kommune sin andel	814
Tolga kommune sin andel	754
Alvdal kommune sin andel	1 208
Folldal kommune sin andel	661
Rendalen kommune sin andel	677
Hedmark fylkeskommune sin andel	1 578
Sum kommuner	8 361

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5 % prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Bærbare pc`er tilknyttet FarttSS.

Tjenesten har behov for bærbare pc`er som kan tilknyttes FarttSS, når saksbehandlere er på oppdrag i skoler og barnehager. Det vil effektivisere klientarbeidet som skal gjøres i brukerprogrammet HK-data.

3. Innkjøp av utredningsmateriell.

Det er behov for å kjøpe inn utredningsmateriell, eksempelvis innenfor matematikk, Adler. Tjenesten må være oppdatert på utredningsmateriell.

4. Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettet under sentraladministrasjonen.

5. Rammekutt

Dette tas ut i 2016 ved ubesatt stilling vedr. videreutdanning.

250 TYNSETBARNEHAGENE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	38 569	37 479	37 764
Brutto driftsramme		44 615	43 775
Lønnsutgifter		31 749	29 872
Salgs- og gebyrinntekter		4 972	4 647
Antall årsverk	52,4	53,4	55,7
Tjenesteområdeleder:			

**Mariann Hagen****Årsverksendringer: -1,03**

Innsparingstiltak. Mer hensiktsmessige barnehagelokaler gjør det mulig å utnytte personalressursene bedre og dermed også å redusere personalkostnadene tilsvarende 1,03 årsverk.

ORGANISERING

Tynsetbarnehagene består av 3 barnehager.

Tronstua barnehage har 5 avdelinger og har per dato 65 barn.

Haverslia barnehage har 4 avdelinger og har per dato 55 barn

Skogstua barnehage har 4 avdelinger og har per dato 55 barn.

Som følge av at flere foreldre ønsker oppstart for barna sine i løpet av barnehageåret, de fleste av dem fra januar, vil barnehagene måtte ha noe overkapasitet om høsten. For å drive mest mulig kostnadseffektivt og for å møte kravet om nedskjæring på 2015-budsjettet, ble antallet ansatte redusert med 6 hele stillinger fra august 2015. Ledige barnehageplasser ble styrt og fordelt mellom barnehagene og barnehageavdelingene. Den enkelte barnehageavdeling skal fylles opp og bemannes opp igjen i takt med behovet for barnehageplasser. Avdelingene må så nedbemannes igjen fra neste høst, da antallet barn forventes å bli mindre igjen. Dette er, og vil bli en kontinuerlig og krevende prosess, ikke minst for de ansatte i barnehagene. Barnehagene har ingen andre tiltak for å holde kostnadene nede. I 2015 løste kabalen seg på grunn av permisjoner og ansatte som gikk av med pensjon.

Antall barn som har plass i den enkelte barnehage, varierer med barnas alder og oppholdstid. Jo større andel barn over 3 år, jo flere barn er det totalt plass til i den enkelte barnehage.

Tynsetbarnehagene har budsjettansvar for spesialpedagogiske tiltak og andre støttetiltak i samtlige barnehager, både kommunale og private. Videre har tjenesteområdet ansvar for å beregne og utbetale det totale offentlige tilskuddet til private barnehager i henhold til revidert forskrift om økonomisk likebehandling av barnehager. For 2016 utgjør dette 11,5 millioner av det totale budsjettet for Tynsetbarnehagene. I henhold til barnehagelovens forskrift om likeverdig behandling når det gjelder offentlig tilskudd, skal kommunen kunngjøre forslag til tilskuddssatser i forbindelse med at årsbudsjettet legges ut til offentlig ettersyn. Kommunens beregning, etter nye retningslinjer for utmåling basert på regnskapstall fra 2014, regulert med kommunal deflator for 2015 og 2016, gir følgende tilskuddssatser 2016:

Hel plass 0-3 år /år: 205 365

Hel plass 3-6 år /år: 101 110

Når det gjelder kapitaltilskudd bruker Tynset kommune nasjonale satser som vedtas i statsbudsjett 2016.

MÅL

Visjon for Tynsetbarnehagene: *Vi bygger grunnmuren i barnas liv*

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • God ressursutnyttelse • Kvalitet i barnehagetilbudet • Ansatte med riktig kompetanse
--------------------------------------	------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	x	4,9	4,8	5,0	5,1
	Respektfull behandling	x	5,0	5,0	5,2	5,4
	Tilgjengelighet	x	5,3	5,4	5,4	5,4
	Informasjon	x	4,5	4,7	4,8	4,8
	Brukermedvirkning	x	4,4	4,4	4,6	4,8
	Antall barn på venteliste (jan/aug)	2/0	0/0	0/0	0/0	x
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	x	4,8	4,7	4,8	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	x	5,1	4,9	5,1	4,8
	Helhetsvurdering	x	4,9	4,6	4,9	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	9,8	9,1		8,5	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	91,6	99,2		-	x
Organisasjon	Indikator					
	Andel ansatte med førskolelærerutdanning	27 (33)	28,5 (36,5)		33	33,7
	Andel assistenter med fagbrev/ped.utd	38,5	x	x	X	28,5
	Andel ansatte med deltakelse i prosjekt/utviklingsarbeid	30	100	100	100	x
	Antall kursdager for alle ansatte	2	2	2	2	x
	Antall ansatte under videreutdanning/etterutdanning	x	x	7	7	x

KOMMENTARER

I flere år har en av hovedmålsettingene for barnehagesektoren vært: «Riktig antall barnehageplasser». Det har vært tverrpolitisk enighet om at riktig antall barnehageplasser til enhver tid skal bety plass til alle barn med rett og behov, uansett tid på året. Dette målet er nå nådd, og målsettingen er tatt ut av virksomhetsplanen. Å kunne tilby plass til alle barn med behov, uansett tid på året, betyr at barnehagene må ha stående ledig plasser deler av barnehageåret. Det er forholdsvis stor variasjon i antall barn per årskull, og siden barnehage ikke er obligatorisk, kan det også variere hvor stor andel av årskullene som ønsker barnehageplass. Dette betyr at det blir ekstra viktig å sørge for god ressursutnyttelse for å redusere kostnadene i barnehagesektoren. Tiden kan nå være inne for å drøfte innføring av et andre barnehageopptak. Barnehageplassene er der, så økonomisk sett vil det ikke føre til merkostnad, snarere det motsatte. Det setter krav til organisering og planlegging for å fylle opp barnehageavdelinger og disponere ansatte. Å innføre et andre barnehageopptak vil kunne bidra til en bedre forutsigbarhet når det gjelder behovet for barnehageplass på etterjuls vinteren og våren. Også for foreldrene vil to barnehageopptak per år gi bedre forutsigbarhet.

Tynsetbarnehagene har fokus på kvalitet i barnehagetilbudet. Målsetting for 2015 var å komme opp på samme nivå som landsgjennomsnittet for de utvalgte områdene av brukerundersøkelsen, og barnehagene har iverksatt tiltak. Utviklingen når det gjelder informasjon og tilgjengelighet er positiv, men Tynsetbarnehagene ligger fortsatt under landsgjennomsnittet. (Det er verdt å merke seg at landsgjennomsnittet for brukertilfredshet for barnehage er høy.) Medarbeidertilfredsheten økte fra 2012 til 2014, men har sunket igjen fra 2014 til 2015. Likevel ligger Tynsetbarnehagene fortsatt over landsgjennomsnittet her.

Kvaliteten på samspillet mellom barn og voksen er en viktig indikasjon på barnehagens kvalitet. Andel ansatte med pedagogisk høyskoleutdanning og fagutdanning er økende. Kommunen har satt i gang flere tiltak, blant annet barnehagebasert barnehagelærerutdanning og støtte til fagopplæring for assistenter. Tallene viser at kommunen er på riktig vei, men enda har et stykke igjen for kommunestyrets målsetting om 50 % pedagogdekning er nådd. I tillegg til dette jobber sektoren systematisk med kompetanseheving og kompetansetiltak rettet mot hele personalgruppa.

Sykefraværet er høyere enn gjennomsnittet i kommunen, men er redusert fra 12,1 % til 9,1 % fra 2012 til 2014. Regnskapsresultat i forhold til budsjett viser god budsjettstyring.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Andel barn 1-5 år med barnehageplass	96,7 %	96,4 %	96,7 %	91,2 %	91,7 %
2	Andel barn 1-2 år med barnehageplass	94,4 %	90,3 %	94,6 %	82,3 %	82,2 %
3	Andel barn 0 år med barnehageplass	6 %	14 %	10,7 %	4,9 %	5,2 %
4	Andel barn 3-5 år med barnehageplass	97,7 %	99,5 %	98,1 %	96,8 %	97,5 %
5	Andel barn i kommunale barnehager i forhold til alle barn i barnehage	75,1 %	74,4 %	75,8 %	67,0 %	57,8 %
6	Korrigerte oppholdstimer per årsverk i kommunale barnehager	9 666 t	10 115 t	11 581 t	10 706 t	10 826 t
7	Korrigerte brutto driftsutgifter til kommunale barnehager per korrigert oppholdstime (kostrafunksjon 201)	51	51	50	48	49
8	Andel barn med opphold 4 eller 5 dager/uke i kommunale barnehager	91,3 %	88,4 %	84,5 %	92,7 %	93,2 %
9	Andel barn korrigert for alder per årsverk i kommunale barnehager	5,6	6,1	6,9	5,9	5,9
10	Andel minoritetsspråklige barn i forhold til innvandrerbarn 1-5 år	87,5 %	90,3 %	76,0 %	79,5 %	77,1 %
11	Andel minoritetsspråklige med barnehageplass	8,7 %	8,8 %	6,0 %	9,6 %	10,0 %
12	Andel ansatte med førskolelærerutdanning/barnehagelærerutdanning	28,5 % (36,5%)*	27,0 % (33 %)*	26,8 %	34,7 %	35,3 %

*inkluderert annen pedagogisk høyskoleutdanning, som lærerutdanning og barnevernpedagog

KOMMENTARER

Tynset har meget høy andel barn med barnehageplass i alle aldersgrupper. Å kunne tilby plass til de yngste barna når de har behov, uansett tid på året, betyr at barnehagene må ha stående ledige plasser gjennom

barnehageåret. Dette blir relativt dyrere barnehageplasser og er årsaken til at oppholdstimer per årsverk har sunket. Denne utviklinga gjenspeiles også i økte utgifter per barnehageplass/per oppholdstime.

Andelen av minoritetsspråklige med barnehageplass i Tynset er på hele 87,5 %. Dette er høyere andel enn snittet i kostragruppe 11 og i Hedmark, men litt lavere tall enn i fjor. Av det totale antallet barn i barnehage utgjør andelen minoritetsspråklige 8,7 %. De fleste av disse barna har plass i Skogstua og Tronstua barnehager, slik at i disse barnehagene er prosentandelen henholdsvis 19 % og 23 %. Andelen barn med 2 og 3-dagersplass (reduisert plass) er fortsatt synkende.

Tallene viser at andel ansatte med førskolelærerutdanning er litt økende. Hvis vi teller med ansatte med lærerutdanning og annen 3-årig høgscoleutdanning er andelen steget til 36,5%. Kompetansesatsinga rettet mot assistenter har ført til mange nye fagbrev og andelen assistenter med fagutdanning har økt fra 32,3 % til 38,5 %. Her ligger nå Tynset godt over snittet i kostragruppe 12 og i Hedmark. Kompetansen hos de ansatte i barnehagen er av stor betydning for kvaliteten i barnehagen.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		37 479	37 479	37 479	37 479
Prisvekst 1,5%		562	562	562	562
		38 041	38 041	38 041	38 041
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	198	198	198	198
2	Endring i foreldrebetaling - pga endring forskrift	603	603	603	603
3	Endring i offentlig tilskudd private barnehager	400	400	400	400
4	Endring kostpenger - prisjusteres	0	0	0	0
5	Endring spesialpedagogisk hjelp/styrking	0	0	0	0
6	Avsluttet refusjon fosterhjemsbarn	-90	-90	-90	-90
7	Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring	126	126	126	126
8	Personalreduksjoner	-709	-709	-709	-709
Sum endringstiltak		528	528	528	528
Budsjettramme 2016 - 2019		38 569	38 569	38 569	38 569

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Antall årsverk er lik i 2015 og 2016. Reduksjon i årsverk synliggjøres i pkt 8.

2. Endring i foreldrebetaling på grunn av endring i forskrift

Endringen gjelder tap av inntekt. I løpet av 2015 har det skjedd to vesentlige forskriftsendringer vedrørende foreldrebetaling i barnehage. Fra 1.mai 2015 skal ingen husstander betale mer enn 6 % av samlet inntekt i foreldrebetaling barnehage. Fra 1.august skal i tillegg alle som tjener mindre enn 405 000 kroner i året få gratis kjernetid tilsvarende 20 timer/uke for sine 4- og 5-åringer. Per dato er det innvilget søknader om redusert foreldrebetaling tilsvarende 603 000 kroner på årsbasis. Kommunen er også pliktig til å dekke det de private barnehagene taper på denne bestemmelsen. Summen gjelder både kommunale og private barnehager. Maksimalprisen for foreldrebetaling i barnehage prisjusteres i henhold til forslaget i statsbudsjettet. Det betyr at maksimalprisen for hel barnehageplass blir 2 655 kroner fra 1.januar 2016. Deltidsplassene justeres tilsvarende.

3. Endring i offentlig tilskudd private barnehager

Ny forskrift om utbetaling av offentlig tilskudd til private barnehager gjelder fra 2016. Kapitaltilskuddet øker, og differensieres slik at nye private barnehager får større tilskudd enn barnehager med eldre lokaler. Nye regler for beregning av pensjonskostnader medfører en reduksjon av satsene, men alt i alt forventes det samlede tilskuddet til de private barnehagene å øke med om lag 400 000 kroner. Det ligger som en forutsetning for beregningen at antallet barn i private barnehager er det samme i 2015 og 2016. For hvert nytt barn som får plass i privat barnehage, øker det offentlige tilskuddet (som kommunene er forpliktet til å betale til den private barnehagen) med med ca 215 000 kroner per år hvis barnet er under 3 år og ca 112 000 per år hvis barnet er over 3 år.

4. Endring kostpenger - prisjustering

Satsene for kostpenger økes tilsvarende prisstigning. Økningen utgjør kr 20 per måned for 4 og 5-dagersplasser og kr 10 per måned for 2 og 3-dagersplasser.

5. Endring spesialpedagogisk hjelp / styrkingstiltak

Ved budsjettbehandlingen 2015 ble midlene til spesialpedagogiske tiltak redusert. Barnehagene har tatt imot nye barn med store spesialpedagogiske behov, per dato er behovet derfor større enn det som er budsjettet for 2015. To av de eldre barna med spesialpedagogiske behov er skolestartere høsten 2016, det gjør at ressursbehovet på årsbasis totalt sett er uendret og at ressursen kan overføres nye barnehagebarn med behov for ekstra hjelp.

6. Avsluttet refusjon fosterhjemsbarn

Tynset kommune har betalt barnehage og spesialpedagogisk tiltak for et fosterhjemsplassert barn i annen kommune. Barnet begynte på skolen høsten 2015. Bortfall av utgift fra 2016.

7. Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettet under sentraladministrasjonen.

8. Personalreduksjoner

De senere årene er barnehagene blitt bygd ut og bygd om slik at avdelingene er fleksible med hensyn til barnas alder og gruppens størrelse. Dette har gjort at barnehagene har kunnet effektivisere og redusere personalkostnadene sine. I 2015 ble barnehagene pålagt en reduksjon tilsvarende 5 % av ramma. Dette er gjennomført, og ble løst ved å redusere antall ansatte fra august 2015. Barnetallet vil øke i løpet av barnehageåret, og det er planlagt å bemanne opp igjen fra januar til august. Per dato er søkningen om barnehageplass i løpet av barnehageåret mindre enn forventet. Kombinert med muligheten barnehagene nå har, til å utnytte personalressursene bedre, gjør dette det mulig å redusere personalressursene ytterligere, tilsvarende 1,03 årsverk. Ved en eventuell økning av antall barn, må dette tiltaket revurderes.

300 HELSETJENESTEN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	21 439	28 080	28 220
Brutto driftsramme		31 863	33 977
Lønnsutgifter		18 603	20 617
Salgs- og gebyrinntekter		1 666	1 987
Antall årsverk	26,0	40,3	40,8
Tjenesteområdeleder:	Tom Sundar		

Årsverksendringer:

- Økt ressurs dagsenteret 0,8 årsverk.
- Økt ressurs ergoterapitjenesten 0,1 årsverk
- Korttidsavdelingen er overført til Institusjonstjenesten 11,1 årsverk
- Overført 0,1 årsverk fra psykiaritjenesten til Institusjon
- Prosjekt boligansvarlig overføres tekniske tjenester, reduksjon 1 årsverk.
- Prosjekt Forebyggende rusarbeid i ungdomskolen økning 0,5 årsverk
- Prosjekt Helsestasjon Videregående Skole, økning 0,5 årsverk
- Netto reduksjon kommunal legestilling 0,90
- Økt ressurs Helsestasjon/ skolehelsetjeneste
- Overflytting konsulentstilling 1,2 årsverk,
 - o 0,5 til Institusjon,
 - o 0,1 til Hjemmetjenesten,
 - o 0,6 til Helse og omsorg generelt.
- Leder Helsetjenesten er redusert med 0,4, årsverk. (stillingen er slått sammen med kommuneoverlege

ORGANISERING

Helsetjenesten består av Legetjenesten som er splittet i Allmennlegetjenesten (fastlegene med hjelpepersonell) og kommunal legetjeneste (kommunale legestillinger, avdelingssykepleier og turnuslege), Helsestasjonstjenesten (helsestasjon, skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom og jordmortjeneste) Dagsenteret, Ergoterapitjenesten, Fysioterapi (3 fysioterapeuter har individuell avtale om kjøp av kommunale timer), Psykiatri- og Rus tjenesten.

Overordnede mål for tjenesten	• Tverrfaglige kompetanse og samarbeid <u>skal</u> gjøre en forskjell og sikre et helhetlig fokus i våre tjenester.
-------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	-	4,55	-	4,9	
	Respektfull behandling	-	5,1	-	5,4	
	Tilgjengelighet	-	4,67	-	5,0	
	Informasjon	-	4,43	-	4,9	
	Brukermedvirkning	-	4,67	-	4,9	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet

	Organisering av arbeidet	4,7	4,5	4,4	5,0	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	5,1	4,9	4,8	5,0	4,8
	Helhetsvurdering	4,8	4,7	4,5	5,0	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	4,4	3,3		3	
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	99,2	116,1	102,7		
Internkontroll	Avvik					
	HMS		2	2		
	Organisasjon/internt		4	7		
	Tjeneste/bruker		11	2		

KOMMENTARER

Brukerundersøkelsen ikke gjennomført i noen avdelinger i 2015.

Medarbeiderundersøkelsen:

Helsetjenesten sett under ett skårer noe lavere i 2015 enn i 2012 og 2014, svarprosent var 70% noe lavere enn i 2014 som var 74%. Alle avdelinger har områder å jobbe på og er utfordret på å se på spesielle områder de skal jobbe med for å forbedre resultatet i 2016. Avdelingene jobber med å finne satsningsområder i hver enhet i tillegg til forventninger knyttet til overordnet ledelse. Resultater av medarbeiderundersøkelsen må ses i sammenheng med tidspunktet for gjennomføring og uroen knyttet til omorganiseringen. Korttidsavdelingen (gml. Rehabiliteringsavdelingen) er i denne undersøkelsen en del av Institusjonstjenesten.

Økonomi:

Helsetjenesten har små avdelinger med lite kostnader knyttet til drift, når Korttidsavdelingen er ute av tjenesteområdet er noe av uforutsigbarheten ute av budsjettet. Økt aktivitet knyttet til mottak av flyktninger på legekantor og helsestasjon er lagt inn som økninger i 2016.

Internkontroll:

Det er meldt svært få avvik, her er det fortsatt en del å jobbe med i forhold til å ta i bruk avviksmeldinger på alle avdelinger, så foreløpig vurderes det at det er en underrapportering på tjenesteområdet.

KOSTRATALL

	Detaljerte nøkkeltall, E. kommunehelse-nivå 2	2014	2013	2012	2014 gr. 12	Hedmark 2014
Prioriteringer.						
1	Netto driftsutgifter til forebyggende arbeid, helse pr innbygger.	90	35	-42	233	237
2	Netto driftsutgifter, diagnose, behandling og rehabilitering pr. innbygger	2 826	2 664	2 371	2 226	1 614
Forebygging, helsestasjons- og skolehelsetjeneste, funksjon 232						
3	Andel nyfødte med hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst (prosent)	102	96	98	85	71

4	Årsverk helsesøstre pr. 10 000 innbygger 0-5år	100,3	99,5	91,8	83	80,3
Re-/Habilitering						
5	Årsverk av ergoterapeuter pr. 10 000 innbyggere (khelse+plo) Enhet : Avtalte årsverk	5,2	4,3	5,9	4,1	3,6
6	Antall personer med videreutdanning i psykisk helsearbeid per 10 000 innbyggere (khelse + plo)	10,8	5,2	9,0	9,5	10,7
Fastlegeregisteret						
7	Gjennomsnittlig listelengde korrigeret for kommunale timer Enhet : Personer	1 080	1 258	1 260	956	1 062
8	Antall åpne fastlegelister Enhet : Antall	1	0	0	53	84
Kvalitet						
9	Legetime pr uke pr beboer i sykehjem	0,26	0,16	0,15	0,47	0,36
10	Fysioterapitimer pr uke pr beboer i sykehjem	0,11	0,12	0,21	0,40	0,32

KOMMENTARER.

1. Tynset bruker betydelig mindre av egne penger til forebygging en de fleste andre en sammenlignes med.
2. Vi bruker betydelig mer på diagnose, behandling og rehabilitering, dette kan skyldes at vi har organisert Psykiatri- og Rustjenesten under Kostra funksjon 241 mens andre kommuner har dette som en del av hjemmetjenesten 25
3. Hjemmebesøk innen to uker etter hjemkomst synliggjør en prioritering av de minste i Helsestasjon.
4. Årsverk helsesøstre må vurderes opp mot kvalitet og terskelen for å få tjenesten, det legges nå føringer gjennom samhandlingsreformen og den nye folkehelseoven på betydelig større satsing på forebyggende helsearbeid, lavterskel tilbud, Tynset har over tid hatt satsing på dette området og bygd opp blant annet skolehelsetjenesten til Videregående skole og har nå i tillegg videreført satsing på «De utrolige årene», DUÅ, som er et foreldreveiledningsprogram.
5. Tallet her synliggjør at det er ansatt ergoterapeuter utenom ergoterapitjenesten, bl.a. i TFF.
6. Det er stort behov for denne kompetansen, kompetansen er spredt på flere avdelinger og tjenester. Gode støtte ordninger knyttet til videreutdanningen bidrar til at ansatte tar denne videreutdanningen.
7. Listelengde for fastlegene er noe høyere enn sammenlignbare kommuner. Normen for maksimal listelengde er 1500. Listelengden korrigeres for kommunalstilling.
8. Tynset kommune har en liten legeressurs til tilsynslege ved institusjon samelignet med andre kommuner. Det er lagt inn økte ressurser på dette i 2016.
9. Tynset har gjennom flere år hatt utfordringer knyttet til liste kapasitet. I henhold til fastlegeordningen skal pasienter kunne velge fastlege uavhengig av bostedskommune. Kommunene plikter å ha tilgjengelig fastlege til alle innbyggere i tillegg skal pasienter kunne bytte fastlege i egen kommune.
10. Det foreligger avtale om fysioterapi tjenester 12 timer pr uke (0,22t pr. uke pr. beboer i institusjon) i institusjon, i 2013 og 2014 og 2015 er 6 timer i uka omdisponert til Folkehelsekoordinator.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		28 080	28 080	28 080	28 080
Prisvekst 1,5%		421	421	421	421
		28 501	28 501	28 501	28 501
1	Kontroll elektromedisinsk utstyr	15	15	15	15
2	Helserespons, SMS	10	10	10	10
3	Økte kommunale legetimer i institusjon	208	208	208	208
4	Økt praksiskompensasjon	100	100	100	100
5	Nytt inventar venterom legekantoret	50	0	0	0
6	Utvidelse av dagsenter tilbud 80%	460	460	460	460
7	Utvidelse Ergoterapitjenesten 10%	60	60	60	60
8	Korttidsavdelinger overført til Institusjonstjenesten	-8 031	-8 031	-8 031	-8 031
9	Kompetanseheving	30	30	30	30
10	Økt aktivitet helsestasjon	320	320	320	320
11	Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskedeforsikring	36	36	36	36
12	Overflytting av årsverk	-320	-320	-320	-320
Sum endringstiltak		-7 062	-7 112	-7 112	-7 112
Budsjettramme 2016 - 2019		21 439	21 389	21 389	21 389

KOMMENTARER

1. Kontroll av elektromedisinsk utstyr

Det er inngått en avtale om kontroll av elektromedisinsk utstyr, tidligere kjøpte vi denne tjenesten av Sykehuset Innlandet, det er ikke utført kontroller de siste tre årene. For Helsetjenesten utgjør dette en årlig kostnad på ca. kr 15 000,-. Kontroll av dette utstyret er lovpålagt, mangler og feil på utstyret kan få fatale konsekvenser. Kostnaden fordeles mellom Fastlegetjenesten og Helsestasjon.

2. Helserespons SMS

Iverksatt SMS tjeneste for bestilling og avbestilling av timer på legekantoret.

3. Økte kommunale legetimer i institusjon

Vedtatt i virksomhetsplan 2015-2018, med virkning fra 2016. Stort behov for å øke timetallet. Timene vil bli brukt til fast tilsynslege ved langtidsavdelingen og økt timetall ved korttidsavdelingen. Manglende tilsynslege og konsekvensen av det er påpekt og forventet iverksatt tiltak i forhold til i et avvik fra Fylkesmann i Hedmark.

4. Økt praksiskompensasjon

Konsekvens av p.4. Privatpraktiserende leger mottar praksiskompensasjon for timer de utøver kommunalstilling.

5. Nytt inventar venterommet Legekantoret

I påvente av utredning og avklaring knyttet til fremtidige lokaler er det behov for en midlertidig oppgradering av stoler på venterommet. En ser for seg en rimelig løsning med enkle stoler med armlene.

6. Utvidelse av dagsentertilbud

I henhold til vedtatt virksomhetsplan 2015-2018, et er viktig å få på plass denne stillingen for å få til et differensiert tilbud på dagsenteret, det er nå etterspørsel etter et bedre tilrettelagt tilbud til yngre demente. Ved å få denne ressursen på plass vil en kunne dele grupper og være i stand til mer individuelt tilpasset tilbud. Dagsenteret har potensialet til å i enda større grad forebygge press på institusjonsplasser. Det er viktig i denne sammenhengen å komme inn med tilbudet på et tidligere tidspunkt spesielt der det er nære pårørende som trenger avlastning og mulighet til egenomsorg for å mestre en krevende hjemmesituasjon.

7. Økt stilling Ergoterapitjenesten

Overflytting av Ergoterapeut fra TFF til Vedtakskontoret og Ergoterapitjenesten medførte en 10 % årsverksøkning inn i Ergoterapitjenesten. Overført ressurs fra Helse- og omsorg fellestjenester.

8. Korttidsavdelingen overført til Institusjonstjenesten

Dette ble en konsekvens av omorganiseringen og er nærmere omtalt under Institusjonstjenesten.

9. Midler til kurs/opplæring

Overføres tilbake til tjenesteområdene fra Helse- og omsorg generelt.

10. Økt aktivitet Helsestasjon.

Helsestasjon og skolehelsetjenesten er et satsningsområde, rammetilskuddet for Tynset er derfor økt med 752 000,- knyttet til Skolehelsetjeneste/ Helsestasjon /Jordmortjeneste.

Det er et signalisert fra tjenesten et behov for å styrke helsestasjon med 0,5 årsverk for å ha tilstrekkelig kapasitet til å ivareta flyktninger og fortsatt være et lavterskeltilbud for barn og foreldre.

Helsestasjon har et stort arbeidspress og er et lavterskeltilbud, den skal dekke mange områder. Ved økt antall flyktninger og med det økt antall gjenforeninger gjerne med barn som skal inn i vaksinasjonsprogram er dette en utfordring. I tillegg oppsøker mange voksne flyktninger Helsestasjon da Helsesøster er et kjent ansikt gjennom integreringsprogrammet.

11. Fordeling gruppe- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppe- og ulykke-/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

12. Overføring av årsverk.

Det er redusert 1,6 årsverk fra administrasjon Helsetjenesten, se under årsverksendringer. Netto reduksjon i lønnskostnad utgjør kr 320 000.

310 HELSE- OG OMSORG FELLESTJENESTER*(Beløp i 1 000 kr)*

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	5 790	4 640	9 493
Brutto driftsramme		4 910	
Lønnsutgifter		3 518	
Salgs- og gebyrinntekter		0	
Antall årsverk	4,2	4,6	3,3
Tjenesteområdeleder:			

**Evy-Aina Røe****Årsverksendringer:**

Del av konsulentstilling helsetjenesten 60 % er omgjort til 1.konsulentstilling og overført til helse- og omsorg felles.

20 % økning IP-koordinator- konsekvens etter budsjettvedtak fra desember 2014.

100 % prosjektleder fjellhelse er ikke finansiert og dermed tatt ut.

20 % fagutvikler overføres helsetjenesten 10 % og institusjonstjenesten 10 %.

ORGANISERING

Stillinger på området:

Helse- og omsorgssjef	100 %
SLT-koordinator	20 %
Systemkoordinator individuell plan	50 %
Kommuneoverlege	40 %
Vedtakskontor	150 %
1.konsulent	60 %

Helse og omsorgssjefen har ansvar for områdene tjenesten for funksjonshemmede (TFF), institusjonstjenesten, hjemmetjenesten og helsetjenesten.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Kompetente og myndiggjorte medarbeidere skal yte helse og omsorgstjenester med fokus på egen mestring og samhandling. • Tjenestene skal bære preg av koordinering, sammenheng og bygge på «beste praksis».
-------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2013	2014	2015	2016	2015
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet			5,3	5,3	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass			5,5	5,5	4,8
	Helhetsvurdering			5,7	5,7	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær (Hele helse- og omsorg)		6,7		6,7	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	84%	83,7%			x

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
Prioriteringer						
1	Netto driftsutgifter pr. innbygger i kroner, kommunehelsetjenesten	3 526	3 198	2 841	3 026	2 378
2	Netto driftsutgifter pr innbygger i kroner pleie- og omsorgstjenesten Enhet : kroner	20 275	20 005	19 412	19 540	18 559
Dekningsgrad.						
3	Legeårsverk pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	10,8	10,7	10,7	11,5	10,7
4	Fysioterapiårsverk pr. 10 000 innbyggere, kommunehelsetjenesten	8,1	8,1	8,2	10,3	10,3
5	Andel plasser i enerom i pleie- og omsorgsinstitusjoner Enhet : prosent	100	100,0	100,0	93,8	96,1
6	Andel innbyggere 80år og over som er beboer på institusjon Enhet : prosent	11,4	12,3	13,4	14,8	13,3
Produktivitet/enhetskostnader						
7	Korrigerte brutto driftsutgifter, institusjon, pr. kommunal plass (i kroner)	1 084 424	1 107 185	1 114 556	1 107 003	1 031 918

KOMMENTARER

- Her rapporteres netto driftsutgifter til funksjonene 232 Forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste, 233 Forebyggende arbeid, helse og sosial og 241 Diagnose, behandling, re-/habilitering. I Tynset vil det si følgende avdelinger og tjenester: Tjeneste 3200 Helsestasjon, skolehelsetjenesten, helsestasjon for ungdom, jordmor. Tjeneste 3100 Fastlegetjenesten, 3104 Kommunal legetjeneste, 3112 Tynset kommunes andel av interkommunal legevakt, 3113 Tynset kommunes andel av interkommunallegevaktsentral, 3301 Psykiatri- Rustjenesten.
- Indikatoren viser driftsutgiftene til pleie og omsorg inkludert avskrivninger etter at driftsinntektene som bla. inneholder øremerkede tilskudd og ev. andre direkte inntekter, er trukket fra.
- Legedekningen (både kommunalt ansatte og privatpraktiserende) til 232 (forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste), 233 (forebyggende arbeid, helse og sosial), 241 (diagnose, behandling, rehabilitering, 253 (pleie i institusjon) og 120 (administrasjon) målt i antall beregnede årsverk i forhold til antall innbyggere.
- Fysioterapeuter til funksjonene 232 (forebygging, skole- og helsestasjonstjeneste), 233 (forebyggende arbeid, helse og sosial), 241 (diagnose, behandling, rehabilitering), 253 (pleie i institusjon) og 120 (administrasjon) målt i antall beregnede årsverk pr.10 000 innbyggere.
- Sykehjem eller boform for heldøgns omsorg og pleie regulert etter lov om helsetjenesten i kommunene, jfr. §1-3, annet ledd, pkt.6. Unntatt fra institusjonsbegrepet i denne sammenheng er rene avlastningsboliger/-institusjoner for funksjonshemmede og barneboliger.
- Dekningsgraden i institusjoner for personer 80 år og over i prosent av tilsvarende aldersgruppe i befolkningen. Det tas ikke hensyn til om beboeren er innbygger i kommunen eller ikke. Dekningsgraden vil dermed kunne vise et for høyt tall i kommuner som selger plasser til andre kommuner.
- Indikatoren viser driftsutgifter i kr., inkludert avskrivninger ved egen tjenesteproduksjon korrigert for viderefordeling av utgifter/internkjøp pr plass registrert ved utgangen av året i institusjoner med kommunal drift, ekls. evt. kommunale foretak og IKS. Indikatoren viser dermed enhetskostnadene

eller produktiviteten ved tjenesten. Høy kostnad pr. institusjonsplass. Institusjonsplassene omfatter rehabiliteringsavdelingen, pleieavdelingen, aldersdemensavdelingen og avlastningsplasser i TFF. Fram til nå har ikke plassene for avlastning i TFF blitt rapportert som institusjonsplasser, noe som har medført høy beregning av kostnad pr. institusjonsplass.

Som nevnt ovenfor har Tynset få institusjonsplasser og de som får plass har stort behov for medisinsk, sykepleiefaglig oppfølging.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		4 640	4 640	4 640	4 640
Prisvekst 1,5%		70	70	70	70
		4 710	4 710	4 710	4 710
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	0	0	0	0
2	IP- koordinator (økning)	130	130	130	130
3	Overføring av tjenesten Utskrivningsklare pasienter	-190	-190	-190	-240
4	KAD senger	1 400	1 400	1 400	1 400
5	Folkehelseressurs	130	130	130	130
6	Uforutsette omstillingskostnader	-50	-300	-300	-300
7	Kompetansemidler	-135	0	0	0
8	Krisesenteret (prisjustering)	13	13	13	13
9	20 % fagutvikler	-120	-120	-120	-120
10	Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskedeforsikring	14	14	14	14
Sum endringstiltak		1 192	1 077	1 077	1 027
Budsjettramme 2016 - 2019		5 902	5 787	5 787	5 737

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2014 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2014. Tallene for 2014 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Økning stilling IP koordinator 20%

Vedtatt i virksomhetsplan 2015-2018.

3. Overføring av tjenesten Utskrivningsklare pasienter.

Tjenesten overføres fra helse- og omsorg felles til institusjonstjenesten.

4. Øyeblikkelig hjelp døgntilbud somatikk– innlemming av øremerkede midler i rammen.

Tilbudet skal gjelde for pasienter som har behov for akutt hjelp eller observasjon, men som ikke trenger sykehusbehandling. Med ordningen vil de som sliter med kjente og langvarige sykdommer få god og raskere helsehjelp, i følge intensjonen. Tynset kommune samarbeider med Nord-Østerdalskommunene når det gjelder etableringen av KAD-senger og vi sikter på å presentere en egen sak til kommunestyret i januar 2016. Det som er avsatt i budsjett for 2016 er det som er lagt i ramma jf. statsbudsjettet. Den endelige kostnaden er ikke kjent enda.

5. Folkehelseressurs

Vedtatt i virksomhetsplan 2015-2018, 20 % stilling som folkehelsekoordinator.

6. Uforutsette omstillingskostnader

Vedtatt i virksomhetsplan 2015-2018, uforutsette kostnader i omstillingsprosessen.

7. Kompetansemidler

Det er lagt inn kompetansemidler for ansatte som er direkte underlagt HO-sjef.

8. Krisesenter (prisjustering)

Prisjustering fra krisesenteret på Lillehammer utgjør kr 13 000,-

9. Fagutvikler

20 % fagutvikler er overført med 10 % til helseavdelinga og 10 % til institusjonsavdelinga.

10. Fordeling gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke-/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

340 BARNEVERN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	6 217	5 492	5 187
Brutto driftsramme		35 418	35 967
Lønnsutgifter		22 378	24 774
Salgs- og gebyrinntekter		10	20
Antall årsverk, Bvtj:	12,5	12,6	12,2
Bofellesskap EM:	11,5	11,5	15,5
Tjenesteområdeleder:			



Linda Granrud

Årsverksendringer:

Barneverntjenesten har de siste årene fått midler til stillinger fra departementet, som en del av styrkingen av barnevernet. Det er noe usikkerhet til hvorvidt midlene gitt siste år vil bli øremerket barnevern, derfor er det gjort en nedjustering på bemanning.

ORGANISERING

Barnevernet består av et interkommunalt samarbeid mellom Alvdal, Folldal, Rendalen, Tolga og Tynset kommuner, hvor Tynset er vertskommune. Tjenesten er inndelt i team; mottak/undersøkelse, oppfølging tiltak og omsorgsteam. Alle fem kommunene har sin kontaktperson i barnevernet.

I tillegg har barnevernet ansvar for enslig mindreårige asylsøkere(EMA) bosatt i Tynset kommune. Barnevernet er i dag et eget tjenesteområde med tjenesteområdeleder med en nestleder/fagleder knyttet til saksbehandlingssiden i barnevernet. Området for EMA har egen daglig leder, mens bofellesskapet med kartlegging og team for oppfølging av ungdom i egne boliger har hver sin fagleder. Tynset kommune har til enhver tid ansvar for oppfølging av 13 til 17 EMA. Av de 17 som vi i dag har ansvaret for, bor 3 i bofellesskap og 14 ute i egen bolig med oppfølging. Det er i Tynset kommune sagt ja til å bosette 4 EMA i året. I 2015 har Tynset tatt imot 7. Barneverntjenesten har sagt at vi skal ha maks 15 beboere til enhver tid for å kunne få til en optimal oppfølging og kontinuitet.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Sikre at barn og unge som lever under forhold som kan skade deres helse og utvikling får nødvendig hjelp og omsorg til rett tid. • Sikre god integrering av enslig mindreårige flyktninger. • Hjelp de, slik at de skal mestre sin egen hverdag gjennom omsorg, veiledning og læring.
-------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		1,7	3,5	3,8	3,0
	Respektfull behandling		1,5	3,8	4	3,0
	Tilgjengelighet		1,9	3,5	3,8	3,0
	Informasjon		2,1	3,0	3,5	3,1
	Brukermedvirkning		2,1	3,6	3,8	2,9

Virksomhetsplan 2016 – 2019

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet	
	Organisering av arbeidet, bvt N-Ø		4,8	4,7	5	4,6	
	Stolthet over egen arbeidsplass, bvt N-Ø		4,6	4,4	4,7	4,8	
	Helhetsvurdering, bvt N-Ø		4,8	4,7	5	4,6	
	Organisering av arbeidet EM		4,7	4,5	4,8	4,6	
	Stolthet over egen arbeidsplass EM		4,6	4,5	4,8	4,8	
	Helhetsvurdering		4,5	4,5	4,8	4,6	
	Fravær i %						
	Sykefravær	5,5%	7,7%			X	
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå						
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,13%				X	
Organisasjon	Indikator					Hedmark	
	Struktur med team (mottak/undersøkelse, oppfølging tiltak og oppfølging fosterhjem).Spesialistmodellen	etablering	Gjennomføring	etablert	stabilitet	De fleste kommuner har spes.modell	
	Andel fristbrudd (meldinger og undersøkelser)	5,5%	0		0	8,5%	
	Antall henlagte meldinger	6	10			413	
	Antall henlagte undersøkelser	28	25			891	
	Totalt antall henlagte saker i %	64%	73%			62%	

KOMMENTARER

- Brukere:** Brukerundersøkelse ble i 2014 gjennomført på barn mellom 9 og 18 år i Tynset kommune, som mottar hjelpetiltak. Barneverntjenesten hadde 100% svar. Den type brukerundersøkelse var ikke blitt gjennomført tidligere år. Vi gjennomførte den derfor igjen i 2015, fortsatt med en svarprosent på 100%. Dette var en god undersøkelse når en ser på svarene for oss, hvor vi kommer ut bedre enn i fjor og bedre enn landet for øvrig.
- Medarbeidere:** Medarbeiderundersøkelsen gjennomføres både i det interkommunale samarbeidet og for de ansatte som jobber opp mot enslig mindreårige. Oppfølging av medarbeiderundersøkelsen ble foretatt i april 2015. Vi kom dårligere ut i 2015 enn vi gjorde i 2014, og tok tak i to fokusområder vi ønsket å følge opp, og som ble forslag til tiltak i handlingsplanen. Det var rolleavklaringer internt i fht. ledelsesstruktur, og fokus på ivaretagelse av hverandre i form av konstruktive tilbakemeldinger. **Sykefraværet** gjengir totalen i tjenesten. Bofellesskap for enslig mindreårige har hatt en litt større andel med sykemeldinger enn det som er tilfelle på saksbehandlersiden. En saksbehandler i barnevern har vært borte hele året pga sykt barn.
- Økonomi:**
- Organisasjon:**
 - Struktur med team begynner å sette seg. Dette gjør at saksbehandlerne har et mer konsentrert felt å jobbe på, og fokus på arbeidsoppgavene er snevret inn. Undersøkelsesteam jobber sammen som et godt og strukturert team, hvor kvalitet og internkontrollen på undersøkelsene er forbedret, fordi det er i større grad mulig å legge gode planer i undersøkelsen når det er færre som jobber med det. Dette gjelder også de som følger opp tiltak, hvor det er krav til at tiltak skal evalueres hver 3. måned, så er dette enklere å holde styr på når en kun gjør de oppgavene. Egne saksbehandlere som følger opp fosterhjem, gjør at kvaliteten på denne oppfølgingen blir bedre, fordi en er godt kjent med rutinene her.

- Andel fristbrudd er en av faktorene vi måles på i barnevern, og som fylkesmannen har hatt stort fokus på opp mot kommunene i Hedmark. Fristbrudd går på både antall meldinger (behandling innen 1 uke) og antall undersøkelser (behandlet innen 3 mnd. eller fått godkjent utvidelse til 6 mnd.). I Hedmark var det en stor nedgang i fristbrudd fra 2013. Her sammenlignes tallene med Hedmark og ikke landet. For Tynset hadde vi ikke fristbrudd i 2014. For samarbeidskommunene så tallene slik ut:
 - Alvdal: 0
 - Folldal: 18% (2 saker)
 - Rendalen: 6,5% (1 sak)
 - Tolga: 6,5% (1 sak)
- Antall henlagte meldinger har økt fra 6 i 2013 til 10 i 2014. Økningen gjelder også for Hedmark, som økte fra 381 i 2013 til 413 i 2014. Stort sett behandles de fleste meldinger som kommer inn, men vi er blitt flinkere til å kartlegge meldingen innen en uke, hvor utfallet kan bli at saken hører til i annen instans. Her sammenlignes også tallene med Hedmark, og ikke landet. For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:
 - Alvdal: 3
 - Folldal: 2
 - Rendalen: 4
 - Tolga: 3
- Antall henlagte undersøkelser har gått litt ned både for Tynset og Hedmark. I Tynset har antall henlagte undersøkelser gått ned fra 28 i 2013 til 25 i 2014. For Hedmark har det gått ned fra 941 i 2013 til 891 i 2014. Her sammenlignes også tallene med Hedmark og ikke landet. For samarbeidskommunene ser tallene slik ut:
 - Alvdal: 10
 - Folldal: 5
 - Rendalen: 3
 - Tolga: 4
- Antall henlagte saker totalt har gått noe opp fra 2013 til 2014, som forklart over.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Landet 2014
1	Andel undersøkelser som fører til tiltak	34,2	48,9	35,7		43,7
2	Andel barn med utarbeidet tiltaksplan	87,5	85	64		80
3	Andel barn med tiltak i fht innbyggere	5,1	4,7	4		4,8
4	Netto driftsutgifter pr barn (244,251,252) i barnevernet	65 241	58 301	66 430		108 505
5	Netto driftsutgifter pr innbygger 0-17 år	4 586	3 837	4 474		8 021
6	Brutto driftsutgifter til tiltak (251 og 252) med tiltak	56 556	48 881	65 961		139 496
7	Stillinger m/fagutdanning pr 1000 barn 0-17 år	7,9	3,4	3,1		4,2

KOMMENTARER

Det ligger ikke sammenligningsgrunnlag på kostragruppe, heller ikke Hedmark i statistikkbanken hos KOSTRA.

1. Tynset hadde i 2014 en nedgang i andel undersøkelser som førte til tiltak, mot året før, og også sammenliknet med landet. Vi har blitt mer kritiske på hva vi går inn å undersøker og hva som fører til tiltak, i noen tilfeller er det saker som overføres andre tjenester, da problematikken hører til annet lovverk.
2. Vi har hatt økt fokus på barn i tiltak, og at de til enhver tid skal ha tiltaksplaner. Det er gledelig å se at vi har en økning på andel barn med tiltaksplan i fht. årene før. I år ligger vi også høyere enn landet, men vi er fortsatt ikke oppe på 100%, som må være målet. Her telles også de enslig mindreårige som bor i bofellesskapet og ute i opptreningsboliger. Det finnes dessverre ikke noen tall for kostragruppa og Hedmark.
3. Når det gjelder andel barn med tiltak i alderen 0-17 år, så ligger vi her litt høyere enn årene før og også enn landet for øvrig. Dette ser kanskje litt rart ut når vi går ned på undersøkelser som fører til tiltak, men dette henger sammen med at mange barn har løpende tiltak, slik at de sakene som gikk til tiltak i 2013, telles jo også i 2014. Vi vet også at Tynset har ganske stor barnebefolkning, og dette kan henge sammen med tallene vi ser her.
4. Netto driftsutgifter pr. barn, når gjelder både utgifter knyttet til administrasjonsutgifter, utgifter knyttet til tiltak i hjemmet og plasseringer utenfor hjemmet er høyere i 2014 enn i 2013, og er på samme nivå som i 2012, men mye lavere enn landet. Vi har sett en dreining på tiltakssiden igjen. Vi har gått bort fra mye kompensierende tiltak som er utgiftskrevende. Men vi ser at nytenking på tiltakssiden, der vi som saksbehandlere på råd og veiledning ikke strekker til, i noen tilfeller har kjøpt tjenester igjen. Vi er flinke til å tenke kreative løsninger, der vi vet at mange kommuner kjøper tjenester fra private aktører, da bufetat har kuttet i tiltakskjeden sin, prøver vi å finne tiltak lokalt. Dette gjelder både hjelpetiltak og plasseringstiltak. Derfor ligger vi nok likevel lavt i fht. landet for øvrig.
5. Netto driftsutgifter pr. innbygger 0-17 år, er også igjen på samme nivå som i 2012. Vi har gått litt opp fra 2013, men ligger halvparten lavere enn landet. Vi har hatt en økning med antall barn som mottar hjelpetiltak, og dette er utslagsgivende her.
6. Brutto driftsutgifter henger sammen med det som er beskrevet over. Tynset lå høyere på utgiftssiden i 2014 enn årene før.
7. En økning av stillinger med fagutdanning i barnevernet må ses på i sammenheng med hvordan vi rapporterer stillingene på ansatte. Her rapporteres de som jobber opp mot enslig mindreårige og saksbehandlerne i barnevernet. I tillegg til at det har sammenheng med styrking av barnevernet og tildelte midler knyttet til dette.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		19 905	19 905	19 905	19 905
Budsjettramme Tynset 2015		5 492			
1	Endring i adm.utg. Tynset	240	240	240	240
2	Endring tiltak i fam. Tynset	-414	-414	-414	-414
3	Endring tiltak utenom fam. Tynset	899	899	899	899
4	Endring adm. Og tiltak Alvdal	61	61	61	61
5	Endring adm. Og tiltak Folldal	-690	-690	-690	-690
6	Endring adm. Og tiltak Rendalen	-776	-776	-776	-776
7	Endring adm. Og tiltak Tolga	-135	-135	-135	-135
8	Enslige mindreårige	0	0	0	0
Sum endringstiltak		-815	-815	-815	-815
Budsjettramme 2016 - 2019		19 090	19 090	19 090	19 090

Andeler kommunene:

Tynset kommune	6 217
Alvdal kommune	3 726
Folldal kommune	2 291
Rendalen kommune	2 895
Tolga kommune	3 961
Sum kommuner	19 090

KOMMENTARER**1. Endring i adm. utg. Tynset.**

Budsjetteringen på administrative utgifter ble alt for lavt for 2015. Når en ser tilbake på virksomhetsplanen for 2015, er det lagt inn reduksjoner på administrative utgifter i alle kommunene. Dette har vi ikke fått til, og 2016- budsjettet bør være som 2014- budsjettet. Barneverntjenesten har samme bemanning som vi har hatt i noen år nå. I tillegg har vi noen utgifter som ikke har vært budsjettet med i årene før. Dette er utgifter knyttet til abonnementer i forbindelse med at vi har egen advokat. I tillegg har vi måttet økt på budsjettpostene for overnattinger i forbindelse med jobbreiser, km. godtgjøringer, forsikringer, overtid og lignende ut fra dagens situasjon. For Tynset betyr dette at utgiftene vil være på kr 240 000 høyere enn 2015.

2. Endring tiltak i familien Tynset.

På tiltak i familien har vi redusert betraktelig. Vi ser at vi har lite utgifter knyttet til støttekontakter og leksehjelp. Vi har også redusert på besøkshjem og støtte til barnehage. I stedet har vi lagt inn mulighet for å kunne engasjere oppdragstakere til hjembesøk/tilsyn på kveld og helg. Vi ser at i 2015 har vi måttet benytte kjøp av tjenester både privat og fra staten for å kartlegge familiers omsorgskompetanse. Dette vil vi ikke ha mulighet til med et slikt budsjett, og det er ønskelig at vi får til tiltak lokalt som er kvalitativt gode, da vi vil ha lite handlingsrom på den type tiltak med et slikt budsjett vi her har lagt opp til.

3. Endring tiltak utenfor familien Tynset

I 2014 og 2015 hadde Tynset omsorgsovertakelser av barn med store behov som er plassert i fosterhjem med forsterkninger. Disse forventes fortsatt plassert i årene fremover. Forsterkningen i fosterhjemmet er utgifter vi kan se en reduksjon på sikt, men for 2016 vil vi ligge 900 000 høyere enn budsjettet i 2015, slik

det ser ut p.t. Der barn blir plassert pga. for dårlige oppvekstvilkår, og fylkesnemnda mener det er grunnlag for omsorgsovertakelse på, er det vanskelig å kutte.

4. Endring adm.utg og tiltak i og utenfor familien, Alvdal.

Det gjelder det samme for Alvdal som for Tynset og de andre kommunene når det gjelder administrasjonsbudsjettet. Alvdal vil ligge kr. 99 178 høyere i 2016 enn i 2015. På tiltakssiden i familien har vi en reduksjon på kr. 92 300, da vi reduserer i bruken av støttekontakter og dekking av barnehage. I tillegg er det lagt inn mulighet for å engasjere oppdragstaker på kveld/helg. For tiltak utenfor familien vil vi ligge på en liten reduksjon på kr. 86 400 i 2016 mot 2015.

5. Endring adm.utg og tiltak i og utenfor familien, Folldal.

Folldal vil også ligge høyere enn fjoråret på utgifter på administrasjon, på kr. 64 634. På utgifter til tiltak i familien har vi en liten økning for Folldal, på kr. 17 300. Vi har lagt inn i budsjettet noe dekking av barnehage, samt til engasjement av oppdragstaker på kveld/helg, mens vi her også har redusert på utgifter til støttekontakter.

6. Endring adm.utg og tiltak i og utenfor familien, Rendalen.

Rendalen vil også måtte ut med mer utgifter til administrasjon for 2016, for deres del kr 86 396. På tiltak i familien er det budsjettet likt, men tiltak utenfor er det en kraftig reduksjon, på kr 1 024 400. Dette skyldes tiltak på plasseringer og oppfølging/ettervern av ungdommer som nå er ute av tiltakene.

7. Endring adm.utg og tiltak i og utenfor familien, Tolga.

For Tolga blir det en merutgift på administrasjon på kr. 77 286. På tiltak i familien budsjettets det likt i fht 2015, mens på tiltak utenfor familien budsjettets det noe lavere enn i 2015, kr. 382 680. Dette er fordi de plasseringene og hoppet Tolga fikk på utgifter i deler av 2014 og 2015, ser vi vil stabilisere seg i 2016.

8. Enslige mindreårige

Statsbudsjettet for 2016 foreslår fortsatt refusjon på 80% når det gjelder drift av tiltak for enslig mindreårige asylsøkere i kommunene. Det er ingenting som p.t tyder på at det blir gjort endringer på dette fra dep. sin side for 2016. Noen endringer i fht. summen på tilskuddene kan det bli.

For neste års budsjett har EMA et budsjett på til sammen kr. 13 254 000. Av dette vil Tynset få dekket inn og refundert utgiftene fra staten på 80 %, til sammen kr. 7 782 000, i tillegg kommer særtilskudd fra IMDI, som er på kr. 2 869 500 (191 300 x 15 ungdommer). Vi vil også få inn kr. 715 000 tilskudd på ungdom med særskilte behov. Av dette vil kommunen stå igjen med en egenandel på kr. 1 230 500, mot kr. 1 531 500 i 2015. Det foreslås at den kommunale egenandelen dekkes inn av integreringstilskuddet, som vil være ca. kr 300 000 lavere i 2016 enn i 2015.

345 NAV

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	4 385	5 655	5 859
Brutto driftsramme		7 758	8 007
Lønnsutgifter		4 644	4 294
Salgs- og gebyrinntekter		0	0
Antall årsverk	3,0	5,5	5,5
Tjenesteområdeleder:			Brit Kværness

Årsverksendringer:

- 1,0 Prosjekt for gjeldsrådgiver opphører.
- 1,0 årsverk overført helsetjenesten
- 0,5 Reduksjon vikar

ORGANISERING

Tynset kommune åpnet NAV kontor 12. mars år 2009.
Områdeleder rapporterer til Fylkesdirektør og til rådmannen.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • NAV skal gi mennesker muligheter • Bidra til at våre brukere får den bistand de trenger for å bli selvhjulpet, og øke yrkesdeltakelsen. • Flere i arbeid og aktivitet, færre på stønad. • Sikre nødvendig og koordinert bistand til sårbare personer med forsørgelses ansvar og bidra til at de blir selvhjulpet.
-------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	5,3	5,4		5,5	
	Respektfull behandling	5,4	5,4		5,5	
	Tilgjengelighet	5,5	5,1		5,5	
	Informasjon	4,5			5,5	
	Brukermedvirkning	4,1	4,7		5,0	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,7			
	Stolthet over egen arbeidsplass		4,5			
	Helhetsvurdering		4,5			
	Fravær i %					
	Sykefravær	1,6	1,4			

Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	64	86,7			
Organisasjon	Indikator					
	Antall søknader pr mnd pr saksbehandler	25	20			30
	Antall vedtak pr mnd pr saksbehandler	20	12			30

KOMMENTARER

Brukerundersøkelse kjøres i uke 45 og 46 resultat for 2015 vil foreligge på ett senere tidspunkt.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Netto driftsutgifter til sosialtjeneste pr. innbygger 20-66 år	2 688	2 409	2 265	3 454	3 805
2	Årsverk i sosialtjenesten: Årsverk	5	5	6	8,42	9,6
3	Netto driftsutgifter til sosialtjenesten pr. innbygger 20-66 år	977	721	876	-	-
4	Brutto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp pr. mottaker	32 796	24 529	27 907	-	-
5	Andel netto driftsutgifter til økonomisk sosialhjelp Enhet: prosent	36,3	29,9	46,2	42,2	61,1

KOMMENTARER

Pkt 1. Utgiftene har økt noe i forhold til 2012-2013, men er fortsatt vesentlig lavere enn gruppe 12 og gjennomsnittet for Hedmark. Dette skyldes tett oppfølging i fra våre veiledere, og større fleksibilitet i bruk av statlige tiltaksapparat og virkemidler, så kombinasjon av tett oppfølging, og større fleksibilitet i bruk av våre statlige tiltak har ført til at våre kostnader ligger på ett relativt lavt nivå. NAV ser at større deler av utgifter til økonomisk sosialhjelp går til personer som har avsluttet introduksjonsprogram som ikke har kommet over i utdanning eller arbeid etter endt program ofte på grunn av for svake norskkunnskaper. Disse blir ofte gående passive. En annen stor gruppe av våre brukere er ungdom, som faller ut av videregående uten å komme i arbeid. Disse står i fare for å kunne bli langvarige mottakere av økonomisk bistand fra NAV.

ENDRINGSTILTAK	2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015	5 655	5 655	5 655	5 655
Prisvekst 1,5%	85	85	85	85
	5 740	5 740	5 740	5 740

1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	-470	-470	-470	-470
2	Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskedeforsikring	8	8	8	8
3	Reduksjon vikarlønn	-263	-263	-263	-263
4	Reduksjon 1 årsverk	-630	-630	-630	-630
	Sum endringstiltak	-1 355	-1 355	-1 355	-1 355

	Budsjettramme 2016 - 2019	4 385	4 385	4 385	4 385
--	----------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskedeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskedeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

3. Reduksjon vikarlønn

Vikarreserven tas ut av budsjettet

4. Reduksjon 1 årsverk

Det er overført et årsverk til helsetjenesten..

5. Bidrag livsopphold

Utgiftene til bidrag livsopphold har vist en stigende trend i 2015.

350 TJENESTEN FOR FUNKSJONSHEMMEDE

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	28 678	26 973	28 093
Brutto driftsramme		41 443	40 452
Lønnsutgifter		39 776	38 785
Salgs- og gebyrinntekter		370	80
Antall årsverk	65,0	62,3	61,7
Tjenesteområdeleder:			



Sissel Urset

Årsverksendringer: Ikke gjennomført flytting + 2,0, Institusjon +2,7, Nye brukere +0,8, Avlastning +0,4, Kutt -3,2 (1,1 + 2,1)

ORGANISERING

Tjenesteområdet består av: *Tilrettelagte botilbud *Avlastning *Dagtilbud *Støttekontakter

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> Bidra til at den enkelte får mulighet til å leve og bo selvstendig og til å ha en aktiv og meningsfylt tilværelse i fellesskap
-------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukerundersøkelse: Svarene som benyttes er ja og nei. Ja = 1, nei = 2.					Landet
	Resultat for bruker		1,2	1,2	1,1	
	Respektfull behandling		1,0	1,0	1,0	
	Selvbestemmelse		1,1	1,1	1,1	
	Informasjon		1,0	1,0	1,0	
	Brukermedvirkning		1,1	1,1	1,1	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,7	4,6	4,8	
	Stolthet over egen arbeidsplass		5,0	4,8	5,0	
	Helhetsvurdering		4,8	4,6	4,8	
	Sykefravær	5,4%	6,0%	7,0%	5,0%	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	96,5%	98,5	113%	100%	x
Organisasjon	Indikator					
	Lederutviklingsprogram	Ja	Ja	Ja	Ja	Ja
	Utarbeide informasjonsstrategi	Nei	Nei	Nei	Ja	Ja

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Korrigerte brutto driftsutgifter pr mottaker av kommunale pleie og omsorgstjenester	501 774	475 993	461 512	420 784	395 087
2	Mottakere av hjemmetjenester til hjemmeboende pr 1000 innbyggere 0-66 år	15	14	15	23	25
3	Andel hjemmeboende med høy timeinnsats	7	6,3	5,9	7,9	6,5
4	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand	14,6	11,6	12,0	10,2	11,4
5	Antall beboere i bolig med heldøgns bemanning	89,1	84,5	80,0	55,1	38,5
6	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	36,8	36,4	35,2	19,6	19,8

KOMMENTARER

KOSTRA- tall for hjemmetjenester hentes ut fra KOSTRA-funksjon 254. Under denne funksjonen ligger tjenestene praktisk bistand og opplæring, brukerstyrt personlig assistanse, hjemmesykepleie, avlastning utenfor institusjon, omsorgslønn, pleie og omsorgstj. i alle våre omsorgsboliger.

Punkt 1: Sammenlignet med gruppe 12 ligger kommunen høyt i kostnad. Tynset har gode tjenester. I tillegg kan årsaken være at Tynset har relativt mange ressurskrevende brukere innenfor TFF. Ressurskrevende brukere utløser refusjoner fra staten som ikke framgår av KOSTRA.

Punkt 2: I tillegg til feilrapportering har vi sammenlignet med KOSTRA-gruppen mange brukere med behov for hjemmetjenester. Tynset har lav andel institusjonsplasser som medfører behovet for hjemmetjenester. Tjenester i omsorgsboligene registreres som hjemmetjenester.

Punkt 3: Viser at timeinnsatsen ikke er høy i forhold til bistandsbehovet.

Punkt 4: Praktisk bistand og opplæring som ytes til beboere i TFF er her inkludert.

Punkt 5: Tynset har mange beboere i omsorgsboliger med heldøgns bemanning jfr punkt 4.

Punkt 6: Tallet her er høyt da Tynset har en stor andel psykisk utviklingshemmede i denne aldersgruppen i forhold til sammenlignbare kommuner. Mange av disse har omfattende bistandsbehov.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		26 973	26 973	26 973	26 973
Prisvekst 1,5%		405	405	405	405
		27 378	27 378	27 378	27 378
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	-686	-686	-686	-686
2	Ikke gjennomført utflytting	1 430			
3	Boetablering institusjon	1 950	1 950	1 950	1 950
4	Nye brukere	520	520	520	520
5	Avlastningstilbud	300	300	300	300
6	Utgifter til gruppeliv- og ulykkesforsikring	130	130	130	130
7	Ressurskrevende tjenester	-296	-296	-296	-296
8	Kompetansemidler	27	27	27	27
9	Reduksjon 2,5%	-675	-675	-675	-675
10	Reduksjon bemanning institusjon	-1 400	-1 400	-1 400	-1 400
Sum endringstiltak		1 300	-130	-130	-130
Budsjettramme 2016 - 2019		28 678	27 248	27 248	27 248

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2014 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2014. Tallene for 2014 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Ikke gjennomført utflytting

Omorganiseringprosessen i Helse og omsorg har ikke blitt gjennomført som planlagt. For TFF sin del har dette medført at det fortsatt bor personer i boligene som var ment overført til eldreomsorgen. Beløpene som er stipulert medfører at utflytting må skje innen første halvdel 2016.

3. Boetablering institusjon

Våren 2015 etablerte TFF en bolig utenfor de ordinære bofellesskapene. Beregnet kostnad for dette er lagt inn. Dette tilbudet vil trappes ned med hensyn til bemanning i løpet av 2016.

4. Nye brukere

Det er i løpet av 2015 blitt iverksatt tilbud for 2 nye brukere innen tjenesten. Dette er voksne personer med fysiske og psykiske utfordringer som har oppfølging i størrelsesorden som angitt overfor.

5. Avlastningstilbud

Tilbud til 2 nye brukere i grunnskolealder. Har omfattende diagnoser inne autismspekteret. Beregnet ut fra tilbud opprettet i dag, mulig dette kan bli økende.

6. Utgifter til gruppeliv- og ulykkeskadeforsikring

Disse utgiftene er tidligere budsjettet under sentraladministrasjonen og er nå overført tjenesteområdene.

7. Ressurskrevende tjenester

Det er stipulert en økning i refusjonene på dette området tilsvarende det beløp som er lagt inn.

8. Kompetansemidler

Kursmidler overført tilbake fra Helse- og omsorg felles.

9. Reduksjon 2,5%

Kuttet utgjør 2,5% av netto budsjett 2015. Medfører reduksjon i bemanning tilsvarende 1,1 årsverk. Her er det foretatt mindre kutt på flere områder. Herunder er dagsenter og institusjon (jfr punkt 3).

10. Reduksjon bemanning institusjon

Viser til punkt 3. Tilbudet innen dette forsøkes kuttet til et absolutt minimum. Behovet for tjenester innenfor dette området er svært vanskelig å beregne, en må være forberedt på at dette kan bli økende igjen.

360 HJEMMETJENESTEN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	32 444	31 413	27 889
Brutto driftsramme		36 894	31 559
Lønnsutgifter		34 640	29 372
Salgs- og gebyrinntekter		2 105	2 115
Antall årsverk	43,2	39,9	39,7
Fung. Tjenesteområdeleder:	Tone F. Rønning		

Årsverksendringer 2015-2016:

Økning i årsverk inkluderer økt konsulentstilling 0,1 årsverk overført fra helsetjenesten. I tillegg er det lagt inn 0,6 årsverk som følge av at tilskudd til BPA for flyktning er opphør. Det er kommet nytt behov for BPA 0,6 årsverk som følge av tilflytting til kommunen. Til slutt er 2 årsverk av overskuddsårsverk lagt inn som årsarbeidstid for å dekke vikarbehov, vikarbudsjett er derfor redusert med 1,2 millioner.

ORGANISERING

Tjenesteområdet omfatter følgende for 2016:

- Hjemmesykepleie – 2 avdelinger:
 - ➔ Hjemmesykepleien Sør inkl. tilrettelagte boliger Tjønnesenteret
 - ➔ Hjemmesykepleien Nord inkl. tilrettelagte boliger Furumoen
- Praktisk bistand (hjemmehjelp)
- Brukerstyrt Personlig Assistent (BPA)
- Omsorgslønn

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Hjemmetjenesten skal tilby nødvendige helsetjenester og tilrettelegginger i hjemmet, slik at brukere kan bo hjemme og være selvhjulpen så lenge som mulig.
--------------------------------------	----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2013	2014	2015	2016	2015
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker		5,1		5,1	
	Respektfull behandling		4,9		5,0	
	Tilgjengelighet		5,0		5,0	
	Informasjon		5,0		5,0	
	Brukermedvirkning		4,4		4,6	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,7	4,6	4,7	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass		5,3	5,1	5,3	4,8
	Helhetsvurdering		4,8	3,6	4,8	4,6

	Fravær i %					
	Sykefravær	5,5	8,5		5,5	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	105,0%	99,3%			x

KOMMENTARER

Brukerundersøkelse er ikke gjennomført for Hjemmetjenesten i 2015. Sist var i 2014 da gjennomsnittskår var på 5,0 mens snittet i Norge var på 4,9. Svarprosenten var på 43. Brukergruppen har gjennomsnittlig høy alder og «orker ikke» delta i undersøkelser. Det sees som viktig å ha fokus på hverdagsrehabilitering, hva den enkelte kan klare selv, og hva pleiere kan gjøre for å hjelpe bruker til å utføre oppgaver selv → brukermedvirkning = ta avgjørelser i eget liv. Ha fokus på hva som er viktig for brukeren.

Medarbeiderundersøkelse ble gjennomført i februar 2015, helt i startfasen av den praktiske gjennomføringa av omorganiseringsprosessen. Dette har tydelig påvirket svarene i undersøkelsen, men i mindre grad enn de trolig ville ha gjort på et senere tidspunkt i prosessen. Svarprosenten var på 72.

Økonomi: Hjemmetjenesten har tidligere hatt rammer som har gjort det mulig å drifte tjenesten innenfor budsjett. Dette har ikke vært mulig i 2015. Hjemmetjenesten har i 2015 vært gjennom en stor omorganiseringsprosess, og med politisk vedtak om utsatt iverksettelse av endringer har dette påført tjenesten store merkostnader. Merkostnadene er innleie av personell spesielt ved Enan, men og i Tynset-området da årsverk ikke har kunnet bli flyttet pga. brukergruppene. Etter opprinnelig plan var det tilgjengelige plasser for flytting til riktig omsorgsnivå. En utsettelse medførte at noen av de planlagte flyttinger ikke lenger kunne realiseres pga. av at nye pasienter, som ikke var kjent for tjenesten, kom til. Vi har derfor fortsatt pleietrengende brukere fra omsorgsbolig/tilrettelagt bolig som har behov for institusjonsplass. Det er fortsatt tatt høyde for flytting av totalt 2 brukere til inn i institusjon. Det har i de senere år blitt en betydelig endring i brukergruppa på hvem som mottar hjemmetjenester. Hjemmetjenesten har mange brukere, også yngre, med sammensatte diagnoser og stort behov for fagkompetanse for observasjon, pleie og behandling i omsorgsboliger/tilrettelagte boliger. Nevnte brukere er allikevel vurdert å være på riktig omsorgsnivå. Disse brukerne krever i større grad tilstedeværelse av personell og vil hyppig være gjenstand for vurdering av tilstrekkelige bemanningsressurser (årsverk) som en del av helheten.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Andel hjemmetjenestemottakere 0-66 år med omfattende bistandsbehov	36,8	36,4	35,2	19,6	19,8
2	Netto driftsutgifter pleie og omsorg pr. innbyggere 67 år og over	124 195	123 753	123 429	128 637	103 621
3	Mottakere av hjemmetjenester pr. 1000 innbyggere 67-79 år	72	79	74	76	71
4	Gjennomsnittlig antall tildelte timer praktisk bistand	14,6	11,6	12,0	10,2	11,4
5	Gjennomsnittlig antall tildelte timer hjemmesykepleie	4,0	4,7	4,4	5,8	3,8
6	Andel beboere i bolig m/heldøgns bemanning	89,1	84,5	80,0	55,1	38,5
7	Antall innbyggere 80 år og over i bolig m/heldøgns bemanning	12,0	12,6	11,5	4,1	2,8

KOMMENTARER

Hjemmetjenesten organiserer deler av KOSTRA-funksjon 254. Funksjon 254 dekker disse tjenestene:

Punkt 1: Har ligget stabilt høyt de siste årene. De fleste dekkes fra TFF

Punkt 2: Gjelder i hovedsak hjemmesykepleie til eldre. Vi ligger lavere enn sammenlignbar gruppe, men høyere enn snitt i Hedmark. Ligget på samme nivå i flere år.

Punkt 3: Vi har få institusjonsplasser og mange eldre er avhengig av hjemmetjenester for å kunne bo hjemme. Vi ligger under snitt for sammenlignbare grupper, og litt i overkant av snitt i Hedmark.

Punkt 4: Dette beskriver både *praktisk bistand opplæring* og *praktisk bistand*. *Praktisk bistand opplæring* ytes til beboere innenfor TFF. *Praktisk bistand* tildeles eldre og funksjonshemmede ellers i kommunen. Siste gruppe tildeles gjennomsnittlig 3 timer pr. måned. Praktisk bistand utføres av både hjemmehjelp og hjemmesykepleien.

Punkt 5: Hjemmesykepleie innvilges for hjemmeboende, inkludert de som bor i omsorgsbolig/tilrettelagt bolig. Økning i behov for institusjonsplasser, som ikke er tilgjengelig til enhver tid, fører til større behov for hjemmesykepleie i omsorgsboliger/tilrettelagte boliger. Vi ligger likevel godt under snittet for sammenlignbare kommuner, men litt over snittet i Hedmark. Tallet vil nok øke når omsorgsboliger som er overført fra institusjonstjenesten til hjemmetjenesten blir med i statistikken, det er her brukere med mer sammensatte og større hjelpebehov enn i hjemmetjenesten for øvrig.

Punkt 6: Tynset kommune tilbyr heldøgns bemanning til mange beboere i alle aldre innenfor både hjemmetjenesten og tjenesten for funksjonshemmede. Antall boliger har gått ned i forbindelse med omorganiseringsprosessen i 2015.

Punkt 7: Gjelder eldreomsorg, vi har få institusjonsplasser og har i 2014 hatt mange omsorgsboliger/tilrettelagte boliger. Antall boliger har gått ned i 2015.

ENDRINGSTILTAK	2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015	31 413	31 413	31 413	31 413
Prisvekst 1,5%	471	471	471	471
	31 884	31 884	31 884	31 884

1	Prosjektstilling kreftkoordinator 50 % - avsluttet	-35	-35	-35	-35
2	Opphør tilskudd for flyktning med behov for BPA	340	340	340	340
3	Kostnad innføring multidose	190	190	190	190
4	Overført 10 % konsulent fra helse og omsorg	57	57	57	57
5	Avvikling kjøkkendrift Enan og Furumoen	-450	-450	-450	-450
6	Ny søknad BPA 60 %	330	330	330	330
7	Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring	128	128	128	128
	Sum endringstiltak	560	560	560	560

Budsjettramme 2016 - 2019	32 444	32 444	32 444	32 444
----------------------------------	---------------	---------------	---------------	---------------

KOMMENTARER

1. Prosjektstilling kreftkoordinator

50 % prosjektstillingen som kreftkoordinator, samarbeid mellom Tynset, Tolga og Alvdal, samt med støtte fra Kreftforeningen ble avsluttet 15.10.15. Tolga og Alvdal ønsket ikke videreføring da de dekker behovet med interne ressurser. Tynset har for lavt behov til å kunne dekke stillingen alene.


2. Hjemmetjenesten har mottatt tilskudd over flere år for BPA ved bosetting av flyktning med alvorlig funksjonshemming. Tilskuddet har vært innvilget tom. 15. juni 2015, fra dette tidspunktet har

Hjemmetjenesten måtte dekke kostnadene selv. Dette utgjør 93 % stilling og kan pga. språkbarriere ikke dekkes av overskuddsårsverk.

- 3. Hjemmetjenesten har i 2015 innført multidose** for alle som har vedtak på hjelp til administrering av medisiner. Multidose innebærer at medisiner pakkes av apoteket etter legemiddelliste fra den enkelte brukers fastlege. Det er legens ansvar at pasienten får riktig legemiddel til rett tid, all kommunikasjon i forbindelse med endring av medisiner skal gå mellom apotek og lege. Hjemmetjenesten slipper å være mellomledd. Kommunen plikter å dekke pakking av multidose til brukere som har behov for hjelp til å administrere medisiner. Pakking av multidose gir Hjemmetjenesten en utgift på ca. 20 000 pr. mnd., men er på sikt kostnadsbesparende. Multidose gir bedre etterlevelse av legens forordning, færre sykehusinnleggelse som følge av feil medisinbruk, redusert kassasjon av legemidler. I forbindelse med innføring av multidose har Hjemmetjenesten redusert 0,5 årsverk til legging av ca. 120 dosetter pr. uke. Det vil på sikt også spare sykepleierressurser i fht. kontroll av medisiner før utlevering, foreløpig er Hjemmetjenesten og legekantoret i en innkjøringsperiode som krever kontroll før utlevering. Det gis årlig et tilskudd på 500 kr pr. bruker av multidose fra HELFO.
- 4. 10 % konsulent** er fra 1.10.2015 overført fra helse og omsorg (tjeneste 3010) til hjemmetjenesten. Hjemmetjenesten skulle ned til 39,7 årsverk fra 2016, men ender av denne grunn på 39,8.
- 5. Avvikling kjøkkendrift Enan/Furumoen.** Brukerbetaling av mat ble avviklet ved Furumoen i mai 2015. Bemanning av kjøkken ble avviklet og brukere har fra da kjøpt sin egen tørrmat direkte fra butikk. Middag har alle valgt å kjøpe direkte fra Tjønnsenteret. Drift av kjøkkenet ved Enan avvikles fra 1.1.2016 og brukerbetaling av mat opphører. Brukerbetaling av mat har i tillegg til kostnader til mat dekket noe av kostnadene til bemanning av kjøkken, men på lagt nær 1,4 årsverk ved Enan og 0,74 årsverk ved Furumoen. Hjemmetjenesten vil derfor få en innsparing i kostnader til tross for bortfall av brukerbetaling. Ved avvikling av kjøkken ved Enan og Furumoen faller utgifter til innkjøp av mat bort.
- 6. Ny søknad BPA 60 %.** Det er kommet inn en ny søknad på brukerstyrt personlig assistent som følge av innflytting til kommunen. Dette er en krevende bruker som har behov for minst 60 % assistent. Brukeren har tidligere bodd i Tynset kommune og er kjent for Hjemmetjenesten.
- 7. Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring**
Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

370 INSTITUSJONSTJENESTEN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	41 495	28 145	34 558
Brutto driftsramme		48 483	47 822
Lønnsutgifter		42 981	40 858
Salgs- og gebyrinntekter		9 410	10 745
Antall årsverk	64,5	49,4	60,3
Tjenesteområdeleder:			
	Inga-Lill Rønning		

Årsverksendringer:

- 0,6 årsverk fra helsetjenesten til Institusjon
- 0,1 årsverk overført fra Helse- og omsorg fellestjenester
- Korttidsavdelingen er overført fra Helsetjenesten til Institusjonstjenesten 11,1 årsverk
- Økning 0,8 årsverk (Virksomhetsplan 2015-2018)
- 2,2 årsverk ressurskrevende pasienter i skjermet avdeling
- 0,08 årsverk tilbake fra omsorgspermisjon
- 0,14 årsverk seniortiltak vaskeri
- 0,2 årsverk økning i Korttidsavdelingen

ORGANISERING

Tjenesteområdet består av:

- Institusjonskjøkken
- Langtidsavdeling 24 plasser (midlertidig 30)
- Skjermet avdeling 20 plasser
- Korttidsavdeling 10 plasser

MÅL

Overordnede mål for tjenesteområdet	<ul style="list-style-type: none"> • Individuelt tilrettelagte tjenester som ivaretar pasientens evne til egenomsorg, identitet og integritet.
--------------------------------------------	---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
	Brukertilfredshet – pårørendeundersøkelsen (skala 1-6)					
	Resultat for bruker		4,6			
	Respektfull behandling		5,2			
	Tilgjengelighet		4,7			
	Informasjon		4,6			
	Brukermedvirkning		4,5			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					
	Organisering av arbeidet		4,5	4,3	5,0	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass		4,7	4,4	4,8	4,8
	Helhetsvurdering		4,4	3,9	5,0	4,6

	Fravær i %					
	Sykefravær	10,5	6,56		6%	
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	108,4	112,9			
Internkontroll	Avvik, antall avvik fordelt på hovedområder.					
	HMS	28		27	20	
	Organisasjon/internt	39		29	10	
	Tjeneste/bruker	80		115	50	

KOMMENTARER

Det er ikke gjennomført bruker/pårørende undersøkelser i 2015.

Medarbeidere: Medarbeiderundersøkelsen en tydelig nedgang på alle områder, dette må ses i lys av omorganiseringsprosess og tidspunkt for gjennomføring av undersøkelsen. Institusjonstjenesten ble endret fra 01.02.15. Langtidsavdelingen var uten stedlig ledelse frem til 01.06.15. I perioden medarbeiderundersøkelsen ble gjennomført opplevde mange ansatte usikkerhet knyttet til både arbeidssted og turnus.

I institusjonstjenesten nå er tilbakemeldingene gjennom avdelingsledere, tillitsvalgte og verneombud at det er ro i avdelingene og at de ansatte bidrar positivt til å utvikle og endre tjenestene.

Økonomi: Institusjonstjenesten er siste steg i omsorgstrappen, de pasientene som får vedtak om opphold i institusjon er det ikke mulig å gi et fagligforsvarlig tilbud til i hjemmet eller i tilrettelagt bolig.

Det er antallet demente som har vært og er den store utfordringen, gjennom omorganiseringen har vi nå tilrettelagt avdelingene bedre for demente, blant annet ved å differensiere tilbudet i de forskjellige avdelingene.

Internkontroll: Det er en betydelig økning av antall avvik på tjeneste/bruker, dette må ses på både positivt og negativt, positivt fordi det viser at flere og flere bruker avviksregistrering bevisst i forbedringsarbeidet i egen avdeling. Dette øker troverdigheten og kvaliteten på våre tjenester. Det er fortsatt en del å jobbe med knyttet til hva er avvik og hva er uønskede hendelser. Samtidig så er det bekymringsfullt at vi har så mange avvik knyttet til tjenesten direkte til bruker, mange avvik er knytte til medikamenthåndtering. Det er også en del avvik knyttet til Skjermet avdeling og utagerende atferd som påfører personalet skader. Målet er å halvere antall avvik for 2016, men fortsatt motivere og kreve at avvik dokumenteres så vi får reelle tall.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr. 12	Hedmark 2014
1	Utgifter pr beboerdøgn i Institusjon	3 030	-	-	3 469	3 061
2	Andel innb. 67 – 79 år som er beboere på institusjon. Enhet %.	10,3	-	-	7,8	8,1
3	Andel brukere i institusjon som har omfattende bistandsbehov: Langtids plass	97,6	-	-	83,1	85,7

KOMMENTARER

Kostratall:

1: Synliggjør at vi ikke drifter institusjonsplassene dyrere en de vi sammenlignes med. 80-85% av utgiftene er knyttet til bemanning dette indikerer derfor at vi ikke har en bedre bemanning pr. pasient enn andre.

2: Dette synliggjør at det er en del yngre kronisk og eller alvorlig sjuke som har behov for institusjonsplass.

3: De som tildeles institusjonsplass har et behov for observasjon, sykepleiefaglig og medisinsk oppfølging og behandling samt hjelp til å ivareta grunnleggende behov. Synliggjør at terskelen for institusjonsplass er forholdsvis høy.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		28 145	28 145	28 145	28 145
Prisvekst 1,5%		422	422	422	422
		28 567	28 567	28 567	28 567
1	Korttidsavdelingen overføres til Institusjonstjenesten	8 031	8 031	8 031	8 031
2	Kurs/opplæring overføres fra H O fellestjenester	45	45	45	45
3	Ressurskrevende demente, behov for 1:1 (2,2 årsverk)	1 320	1 320	1 320	1 320
4	Vedtatt virksomhetsplan 2015-18, 0,8 årsverk	520	520	520	520
5	0,7 årsverk overført fra Helsetj. og Helse og omsorg F	412	412	412	412
6	Endringer årsverk	300	300	300	300
7	Kontroll av elektromedisinsk utstyr	70	70	70	70
8	Overføring av budsjett utskrivningsklare pasienter	190	190	190	190
9	Avdekket feil budsjettering	1 912	1 912	1 912	1 912
10	Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring	128	128	128	128
Sum endringstiltak		12 928	12 928	12 928	12 928
Budsjettramme 2016 - 2019		41 495	41 495	41 495	41 495

KOMMENTARER

1. Ny organisering i Helse- og omsorg. Korttidsavdeling overført til Institusjonstjenesten

Alle institusjonstjenester samles i et tjenesteområde, Korttidsavdelingen Kongsheim er flyttet fra Helsetjenesten til Institusjon fra 01.02.15. En ser store fordeler med å ha en felles institusjonstjeneste, felles forståelse og økt samarbeid på tvers skal på sikt bidra til bedre ressursutnyttelse og kvalitetsheving av tjenesten.

2. Midler til kurs/opplæring

Overføres tilbake til tjenesteområdene fra Helse- og omsorg generelt.

3. Ressurskrevende demente i skjermet avdeling.

Pasientene her er de sykeste og mest ressurskrevende i institusjon. Antallet plasser er redusert ned fra 24 til 20. På tross av det er dette den største utfordringen knyttet til budsjettet. 3-4 pasienter krever en til en bemanning for å kunne bidra til at disse, medpasienter og pårørende opplever at de har en verdig hverdag. Slik situasjonen er nå vil en påføre pasienter, pårørende, medpasienter og bemanningen en betydelig belastning ved ikke å være tilstrekkelig bemanning på jobb. Det dreier seg om er fysisk vold, verbal utagering, seksuelle tilnærminger, det er pasientenes atferd på grunn av sin demenssykdom som i liten grad kan behandles på annen måte enn tilstrekkelig personale med tilstrekkelig kompetanse. Organisering av dagen, avdelingen og det fysiske miljøet tilstrebes å understøtte et godt faglig tilbud. Bemanningsbehovet og tiltak knyttet til den enkelte pasient drøftes fortløpende med spesialisthelsetjenesten.

Dette har vært et vedvarende behov og samtidig en vedvarende utfordring knyttet til både økonomi, bemanning og kompetanse. Det er viktig å få på plass et budsjett som er reelt utfra kjente behov, de siste årene har det vært et 3-5 pasienter som til enhver tid kan defineres som ressurskrevende (1:1). Skjermet avdeling må få inn i budsjettet de 3 årsverkene som uansett må brukes for å gi disse pasientene et verdig og faglig forsvarlig tjeneste tilbud. 0,8 årsverk ble vedtatt økt i Virksomhetsplan 2015-2018 netto behov for 2016 og fremover er da en økning på 2,2 årsverk.

4. Vedtatt økning årsverk i Virksomhetsplan 2015-2018

(se p.5.)

5. Overførte årsverk

Det er overført 60% stilling fra Helsetjenesten til Institusjon og 10% fra Helse og omsorg fellestjenester.

6. Diverse endringer årsverk

I forbindelse med omorganiseringen er det gjort tilpasninger for enkelt ansatte knyttet til oppgaver og kompetanse. Dette utgjør til sammen en ressurs på 50% stilling.

7. Kontroll av elektromedisinsk utstyr

Det er inngått en avtale om kontroll av elektromedisinsk utstyr, tidligere kjøpte vi denne tjenesten av Sykehuset Innlandet, det er ikke utført kontroller de siste tre årene. For Institusjonstjenesten utgjør dette en års kostnad på kr 70 000,-. Kontroll av dette utstyret er lovpålagt, mangler og feil på utstyret kan få fatale konsekvenser.

8. Overføring av tjenesten Utskrivningsklare pasienter.

Tjenesten overføres fra helse- og omsorg felles til Institusjonstjenesten og er betaling til spesialisthelsetjenesten på utskrivningsklare pasienter som har behov for institusjonsplass men må ha ekstra liggedøgn før det er plass i institusjon, det er budsjettert med ca 60. døgn.

9. Avdekning feil budsjettering

Refusjoner og vikarkostnader har tidligere blitt feilbudsjettert. Det er avdekket en gjennomgående feilbudsjettering knyttet til foreldrepermisjoner. I tillegg er avlønning for vakante stillinger underbudsjettert. Korttidssykefravær er budsjettert etter erfaringstall.

10. Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

400 KULTURTJENESTEN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	6 666	6 202	6 127
Brutto driftsramme		11 721	11 125
Lønnsutgifter		8 454	7 863
Salgs- og gebyrinntekter		2 649	2 630
Antall årsverk	12,4	12,5	12,5
Tjenesteområdeleder:			



Beate Hjertager

Årsverksendringer: Årsverksendringen skyldes at Ttrafo neste år omdisponerer en liten vakant stillingsressurs til å kunne leie inn ulik kompetanse til ulike prosjekter. Dette er ikke beregnet som årsverk, men omdisponert til honorarposter.

ORGANISERING

Tjenesten er organisert som én enhet, men med såpass ulike virksomheter som kulturskole, bibliotek, kino, kunstgalleri, drift av kulturhus, fritidstilbud for barn og unge, behandling av spillemiddelsøknader, fysaktiltak, kulturvern.

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Gi regionen et kulturtilbud som har bredde, aktualitet og høy kvalitet. • Gi spesielt barn og ungdom som vokser opp i Tynset et godt kulturelt startgrunnlag. • Skape gode kulturelle møteplasser med muligheter for utøvelse og opplevelse.
-------------------------------	--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Brukerundersøkelse Kulturskolen:					
	Resultat for bruker	-	4,9	4,9	4,9	4,8
	Respektfull behandling	-	5,4	5,4	5,4	5,4
	Tilgjengelighet	-	4,9	4,9	4,9	4,8
	Informasjon	-	4,3	4,6	4,6	4,3
	Brukermedvirkning	-	4,9	4,9	4,9	4,8
	Antall elevplasser i kulturskolen:	226	241	280		
	Besøkstall:					
	Biblioteket	60000	60100			
	Arrangementer kulturhuset	14909	12368			
	Kino	15647	12810			
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)*					Landet
	Organisering av arbeidet	-	4,9	5,1	5,1	4,6
	Stolthet over egen arbeidsplass	-	5,1	5,0	5,1	4,8

	Helhetsvurdering	-	5,1	4,8	5,1	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	9,9	5,3	-	5,0	-
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	100,0	104,2			-

KOMMENTARER

Økning av elevplasser i kulturskolen skyldes opprettelse av nye gruppetilbud. Dette kan gjøres innenfor kulturskolens ramme fordi foreldrebetalingen er den samme per plass i grupper som ved enkeltundervisning, og ved større grupper kan derfor foreldrebetalingen finansiere tilbudet.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Netto driftsutg. for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter	3,1	3,3	3,3	4,5	3,5
2	Bokutlån fra folkebibliotek per innbygger	6,9	6,7	6,6	3,3	3,5
3	Antall bokutlån barnelitr. per innbygger 0-13 år	22,4	21,3	19,5	9,9	11,9
4	Besøk i folkebibliotek per innbygger	10,8	10,8	10,8	4,9	5,1
5	Besøk per kinoforestilling	16,8	22,4	23	20,4	29,1
6	Netto driftsutgifter til kino per innbygger	52	12	3	66	28
7	Netto driftsutgifter til kommunale musikk- og kulturskoler per innbygger	360	281	266	400	305
8	Andel elever i grunnskolealder i kommunens kulturskole, prosent av barn i alderen 6-15 år	27,6	29,2	29,5	16,1	15,3
9	Andel barn i grunnskolealder på venteliste til kommunal kulturskole	3,1	2,4	4,3	-	-
10	Netto driftsutgifter til aktivitetstilbud til barn og unge per innbygger	23	30	25	203	153

KOMMENTARER

1. Netto driftsutgifter for kultursektoren i prosent av kommunens totale netto driftsutgifter har gått litt ned, og ligger 1,4% under snittet for gruppe 12, og 0,4 % under snittet for Hedmark.
2. Bokutlån fra folkebiblioteket per innbygger øker fremdeles litt fra år til år. Tidligere har det vært utlånet av barnebøker som har økt, mens utlånet av voksenbøker har gått litt ned. I 2014 var det økning også i utlånet av voksenbøker.
3. Utlån av barnebøker øker fremdeles, og ligger mer enn dobbelt så høyt som snittet for gruppe 12, og rundt dobbelt så høyt som snittet for Hedmark.
4. Besøket i folkebiblioteket ligger stabilt høyt. Også her ligger vi rundt det doble av dem vi sammenligner oss med. Tallene plasserer Tynset bibliotek blant de beste i Norge på utlån og besøk.

5. Besøk per kinoforestilling har gått ned sammenlignet med 2013, da kinoen satte besøksrekord. Tilgangen på store publikumsfilmer, samt kontinuerlig utviklingsarbeid på markedsføringssiden er avgjørende for å opprettholde høye besøkstall.
6. Netto driftsutgifter til kino per innbygger har gått opp. Det skyldes både lavere besøkstall i 2014, men også at utgifter til filmleie og porto har økt mer enn vanlig prisstigning. Satsen for grunnleie for kvalitetsfilmer ble doblet i 2014.
7. Budsjettramme for kulturskolen var den samme i 2013 og 2014 bare justert for lønns- og prisvekst. Vi driver fremdeles mer kostnadseffektivt enn kommunene vi sammenligner oss med. Dette skyldes at en stor andel av skolens elever går på dans eller billedkunst, og undervises i større grupper.
8. Prosentvis andel barn- og unge som har plass i kommunens kulturskole sank litt i 2014, men elevtallet er økt igjen i 2015. Vi har høy dekningsgrad i forhold til dem vi sammenligner oss med.
9. Det er alltid en viss venteliste på instrumentaltilbud. Antall som stod på venteliste økte litt i 2014, men har gått noe ned igjen i 2015.
10. Med aktivitetstilbud menes her andre tilbud enn kulturskole, dvs «Åpen hall». Tilbudet om skatehall er nå avsluttet. Idrettskonsulenten bruker noe av sin stillingsressurs til å administrere dette tilbudet. For øvrig blir tilbudet driftet for tilskuddsmidler. Fra 2016 har vi ikke midler til å fortsette å drifte dette tilbudet.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		6 202	6 202	6 202	6 202
Prisvekst 1,5%		93	93	93	93
		6 295	6 295	6 295	6 295
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	239	239	239	239
2	Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring	39	39	39	39
3	Endring i utgift Nod-Østerdal musiker (lønn)	63	63	63	63
4	Økt provisjon til Meskano for billettsalg	30	30	30	30
5	Kulturfond	-159	-159	-159	-159
6	Stipend unge talenter (avsatt fra kulturfond)	20	20	20	20
7	Avsetn. 3% av konsesjonskraftinnt. til kulturfond	139	139	139	139
8	Idrettsfond	-159	-159	-159	-159
9	Avsetn. 3% av konsesjonskraftinnt. til idrettsfond	159	159	159	159
Sum endringstiltak		371	371	371	371
Budsjettramme 2016 - 2019		6 666	6 666	6 666	6 666

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppe- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

3. Endring i utgift Nord-Østerdal musiker (lønn – Tynset kommunes andel)

Nord-Østerdal musiker er et spleiselag mellom kommunene i Nord-Østerdal med unntak av Folldal. Nord-Østerdal musiker yter tjenester til musikklivet i regionen. Tolga kommune er vertskommune for ordningen, og har lagt fram budsjett for neste år justert for lønns- og prisvekst. Andel for Tynset kommune er 63 000 kr høyere enn det vi har budsjettmidler til. Sist gang vi fikk en konsekvensjustering av midlene til Nord-Østerdal musiker var i 2010, og økningen har skjedd gradvis i denne perioden. Vi greier ikke dekke inn økningen innenfor ordinært budsjett.

4. Økt provisjon til Meskano for salg av billetter

Det er inngått ny 5-års avtale mellom Tynset kommune og Meskano om drift av kulturkafeen. I ny avtale ble Meskanos provisjon økt med 1 krone per solgte billett. Dette utgjør for kulturtjenesten en utgift på ca 30 000 kroner, som det ikke er realistisk at vi klarer å tjene inn innenfor budsjetttrammene. Det er stamt budsjettert med høye inntjeningskrav, og med økte utgifter også på filmleie og porto, blir det stadig vanskeligere å oppnå budsjetterte nettoinntekter.

5. Kulturfond

I vedtektene for kulturfondet heter det at 3% av konsesjonskraftinntektene skal avsettes til kulturfondet årlig.

6. Stipend unge talenter

Dette er et innspill fra brukerråd for kultur. I forbindelse med Tynsetmarten deles det ut en pris til talentfull ungdom innen idrett. Det finnes ingen tilsvarende pris for talentfull ungdom som satser innen kulturelle uttrykksformer. En slik pris vil fungere både som inspirasjon og som en viss økonomisk drahjelp til videre utvikling. Det finnes slike priser i mange av nabokommunene. Det foreslås at summen avsettes fra kulturfondet og at det utarbeides egne retningslinjer for tildeling.

7. Avsetning av 3% av konsesjonskraftinntektene til kulturfond

Se punkt 5 og 6.

8. Idrettsfond

I vedtektene for idrettsfondet heter det at 3% av konsesjonskraftinntektene skal avsettes til idrettsfondet årlig.

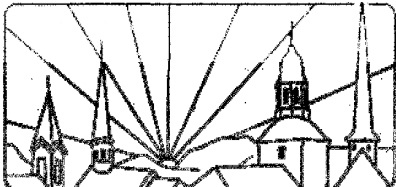
9. Avsetning 3% av konsesjonskraftinntektene til idrettsfond

Se punkt 8.

500 KIRKE OG TROSSAMFUNN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	5 150	4 900	4 460



ORGANISERING

Tynset kirkelige fellesråd:

Virksomheten drives med hjemmel i kirkeloven og gravferdsloven, begge av 1996. Tynset prestegjeld består av 4 sogn med egne menighetsråd, kirker og kirkegårder. Menighetsrådene er folkevalgte organer med ansvar for innholdet i de tjenestene kirken yter. Tynset kirkelige fellesråd består av to representanter valgt fra hvert menighetsråd, prost og en kommunal representant. Fellesrådet v/administrasjonen har ansvar for gjennomføring av vedtak, bemanning, drift og vedlikehold i henhold til kirkelovens § 14 og gravferdslovens § 3. Kommunen yter tilskudd i henhold til kirkelovens § 15 og gravferdslovens § 3. Tynset er prostesete i Nord-Østerdal, og fellesrådet har ansvar for å skaffe kontorer både til prost, soknepresten og prostiets vikarprest. Biskopen er arbeidsgiver og lønner de geistlig tilsatte samt en mindre saksbehandlerstilling for prosten.

Trossamfunn:

Kommunen er forpliktet til å betale tilskudd til registrerte trossamfunn. Tilskuddet regnes ut med bakgrunn i antall medlemmer pr trossamfunn registrert i Tynset og med en sats tilsvarende kommunens utgifter pr medlem i statskirka.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		4 900	4 900	4 900	4 900
Prisvekst 1,5%		74	74	74	74
		4 974	4 974	4 974	4 974
Andel kirke		4 740			
Andel trossamfunn		233			
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	218	218	218	218
2	Utv. av stilling for daglig leder fom april 2015	75	75	75	75
3	2,5% reduksjon	-117	-117	-117	-117
	Sum endringstiltak	176	176	176	176

Budsjettrammer 2016 - 2019	5 150	5 150	5 150	5 150
Andel kirke	4 917			
Andel trossamfunn	233			

Alternative endringsforslag (ikke tatt med i innstillinga)

4	Tilsetting av diakon fom 2. halvår 2016	176	352	352	352
5	Sommerhjelp ved kirkegårdene	50	50	50	50
6	Vedlikeholdstilskudd	49	49	49	49
7	Fond driftsutstyr	32	32	32	32
8	Orgelvedlikehold	28	28	28	28
9	Møtegodtgjøring FR-medlemmer	36	36	36	36

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Utvidelse av stilling for daglig leder fom april 2015

Samarbeidsavtalen med Alvdal er sagt opp fra april 2015, og det er tilsatt ny daglig leder i full stilling. Under samarbeidet var lederstillingen på 67%. Helårsvirkning av økte lønnskostnader fra 2016 er lagt inn som en konsekvensjustering.

3. 2,5% reduksjon av ramma

Kirkekontoret har et spesielt krevende og turbulent år bak seg i 2015 med flere ubesatte stillinger. Administrativt har en måtte konsentrere seg om den nødvendige daglige drift i forhold til innbyggerne og menighetene. Viktig planleggingsarbeid har rett og slett måtte utsettes.

Fellesrådet vil i budsjettprosessen for 2016 foreta en total gjennomgang av driftsomsfang, oppgaver og prioriteringer. Det kan også bli nødvendig at dette pågår et stykke inn i 2016.

Det er også tvingende nødvendig å gjennomgå og kvalitetssikre tidligere og foreslåtte investeringsprosjekter da økonomiske rammer kan være utdaterte. Dette kan slå ut både i positiv og negativ retning økonomisk.

For året 2016 foreslås det å bruke avsatte midler på disposisjonsfond og evt. inntektsøkninger til å finansiere kravet til redusert budsjettamme. Dette kan dog ikke være regelen over tid, da det er nødvendig å ha avsatte midler til uforutsette hendelser innenfor rimelige rammer.

Alternative endringsforslag:

4. Tilsetting av diakon fra 2016

Bispedømmerådet har inntil nå dekket halvparten av lønnskostnadene til diakonstillingen. Her vil vi altså kunne få en full stilling for halv kostnad. Samtidig er diakonen den av fellesrådets ansatte som genererer mest frivillig arbeid, noe som er spesielt viktig i forhold til kommunens eldre innbyggere. Fellesrådet vil under gjennomgangen av stillingsressurser se på om det er mulig å finansiere noen av lønnskostnadene til diakonstillingen på eget budsjett.

5. Sommerhjelp ved kirkegårdene

Arbeidsomfanget med sommervedlikeholdet av kirkestedene øker så mye at vi ikke klarer å holde ønsket standard på arealene. Etterfylling, planering og tilsåing for setninger i gravene, vedlikehold av veier, stier, gjerder samt øvrig vedlikehold blir skadelidende når lovbestemt ferie skal avvikles. Tynset kirkelige fellesråd har tre kirketjenere i til sammen 207 % stilling. To av kirketjenere har ansvar for 3 kirkegårder og skal i sommerhalvåret avvikle 3 ukers sammenhengende ferie hver. Derved kan det bli kun en kirketjener på jobb i den perioden det er mest å gjøre. Dette arbeidet skal utføres i tillegg til planlagte kirkelige handlinger, påkommende begravelser og renhold. Det er derfor et sterkt behov for midler til sommervikar i minimum 6 uker.

6. Vedlikeholdstilskudd

Fellesrådet anmoder om årlig avsetninger til å etablere et fond for vedlikehold. Det vil være rimeligere å utføre løpende vedlikehold før det blir omfattende reparasjoner.

7. Fond driftsutstyr

Fellesrådet anmoder om årlig avsetninger til utskifting/fondsoppbygging for driftsutstyr til kirkegårdsdrift. Sikker og rasjonell drift av kirkegårdene krever egnet utstyr til formålet. De største investeringene er klippeutstyr, graveutstyr og snøfresere. Slik fellesrådet ser det, vil det gjøre budsjetteringen mer forutsigbar om det årlig settes av et beløp til formålet.

8. Orgelveidlikehold

Det er utarbeidet plan for vedlikehold av orglene i alle fire kirkene i kommunen. Orgler er verdifulle gjenstander som er dyre å erstatte. Det er derfor viktig at nødvendig vedlikehold av orglene kan gjennomføres i henhold til planen.


9. Møtegodtgjøring FR-medlemmer

På lik linje med kommunens valgte politikere bør også kirkens politikere motta møtegodtgjøring. Det bør heller ikke være forskjell i satsen for møtegodtgjøring. I beregningen her er kr 500 lagt til grunn, 8 valgte representanter i fellerådet og 6 møter årlig. I tillegg beregnes samme sats for 3 representanter i 6 administrasjons-/arbeidsutvalgsmøter.

601 TEKNISK DRIFT OG EIENDOMSAVDELINGEN

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	30 204	28 293	28 131
Brutto driftsramme		57 693	54 681
Lønnsutgifter		20 915	21 058
Salgs- og gebyrinntekter		16 541	15 582
Antall årsverk	40,3	38,6	38,7
Tjenesteområdeleder:			



Per John Valle

Årsverksendringer:

0,7 årsverk renholdstjeneste på Holmen.

1,0 årsvek boligsosial konsulent overført fra helsetjenesten

ORGANISERING

Tjenesteområdet er organisert i eiendomsavdelingen og teknisk drift og har følgende ansvarsområde:

- Kommunale bygg og utleieboliger
- Vei, gatelys og grøntområder
- Tomtesalg, startlån og boligtilskudd.
- Gjennomføring av byggeprosjekt.
- Kontakt med og budsjettet for Tynset kommunes andel av brann- og feiervesenets i Midt Hedmark brann og redning IKS.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – innbyggerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Standard på veier og gater		3,2		3,5	
	Utviklingen av kommunesenteret		4,5		4,5	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,8	4,6	5,0	
	Stolthet over egen arbeidsplass		5,1	4,8	5,0	
	Helhetsvurdering		5,0	4,8	5,0	
	Fravær i %					
	Sykefravær	5,1	12,2			x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	103	91,7			x
Organisasjon	Indikator					
	Dager fravær					
	Unngå ulykker og skader som medfører	0	0	0	0	

	fravær/sykemelding.					
	Kwh pr. m2					
	Energieffektivisering av kommunale bygg, KWh pr. m ² . Krav Tek 10, nybygg .		Skole. 187		Skole. 120	
		Barneh. 152		Barneh. 140		
		Kultur/ adm. 221		Kultur/ adm. 165		
		Helse. 189		Helse. 215		

KOMMENTARER

Brukere: Pga. at det ikke er utarbeidet brukerundersøkelser for denne delen av virksomheten, er svarene i innbyggerundersøkelsen benyttet.

Størstedelen av sykefraværet, er langtidsfravær (Utover 17 dager). Dette er på 9,1%.

Energieffektivitet: Tallene er ikke korrigert for utetemperatur. Måltallene tilsvarer kravene i TEK 10 og vil være vanskelig å nå med alderen på kommunens bygg.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Netto driftsutgifter kommunal eiendomsforv. i kr pr. innbygger	4 773,-	4 936,-	4 634,-	4 402,-	
2	Utgifter til eiendomsforvaltning på eide bygg pr. m2	607,-	689,-	610,-	770,-	710
3	Samlet areal på formålsbygg kommunen eier i m2 pr. innbygger	7,5	7,0	7,3	5,8	5,6
4	Netto driftsutgifter kommunens disponerte boliger i kr pr. innb.	114	122,-	133,-	-210,-	-135
5	Kommunalt disponerte boliger pr. 1000 innbygger	33	32	32	25	21
6	Brutto driftsutgifter i kr pr. innbygger for kommunale veier	504	420,-	329,-	615,-	766
7	Brutto driftsutgifter i kr pr km kommunal vei og gate	96 589,-	80 414,-	63 138,-	74 242,-	118 669,-
8	Netto driftsutgifter forebyggende brann og brannvesen i kr pr. innbygger	774,-	684,-	671,-	748,-	751,-

KOMMENTARER

1. Tynset kommune bruker mer til netto driftsutgifter til kommunal eiendomsforvaltning pr. innbygger enn gj.sn. gr. 12. Årsaker til dette er at Tynset kommune har mye bygningsareal pr. innbygger.
2. Tynset kommune bruker noe mindre til eiendomsforvaltning enn gj. sn. gr. 12 pr m².
3. Tynset kommune har et større areal med formålsbygg pr. innbygger enn gjennomsnittet for gruppe 12. Dette gjelder skolelokaler, institusjonslokaler og kulturbygg.
4. Tynset kommune har i 2014 brukt mer penger til vedlikehold av utleieboliger enn gj. sn. gr. 12 pr. innbygger.
5. Tynset kommune har noen flere boliger enn gj. sn. gr. 12.
6. Tynset kommune har relativt få km vei pr. innbygger i forhold til gj.sn. i gruppe 12.
7. Tynset kommune bruker noe mer pr. km vei enn gj.sn. gr. 12, men mindre enn fylkeskommunen.
8. Tynset kommunes kostnader til forebyggende brann og brannvesen er litt høyere enn gjennomsnittet i gr. 12.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		28 293	28 293	28 293	28 293
Prisvekst 1,5%		424	424	424	424
		28 717	28 717	28 717	28 717
1	Endring i lønnsutgifter fra 2015 utover prisvekst	273	273	273	273
2	Utflytting brakker Tronstua	133	-348	-348	-348
3	Kostnader med å ta vare på Skogly og Tronstua	15	55	55	55
4	Reduserte leie inntekter Kongsheim pga. endret bruk	278	278	278	278
5	Økte inntekter Holmenbygget	-200	-200	-200	-200
6	Økte kostnader Holmenbygget	450	450	450	450
7	Utflytting paviljong Fåset			80	-380
8	Økte kostnader brannvesen	779	779	779	779
9	Økte kostnader gebyrer	20	20	20	20
10	Økte kostnader drift sentrum pga. skifte av operatør	50	50	50	50
11	Redusert inntekt Fartt ut av rådhuset		70	70	70
12	Redusert energiforbruk	-200	-700	-900	-1 000
13	Besparelse energi ombygging ventilasjon Furumoen		-30	-30	-30
14	Skifte tak på barneskolen	400			
15	Skifte tak på ungdomsskolen		400		
16	Bruk av disposisjonsfond	-400	-400		
17	Økt leieinntekter økt antall utleieboliger		-300	-600	-600
18	Økte kostnader, økt antall utleieboliger		100	200	200
19	Tilpasning husleier til gjengsleie utleieboliger	-175	-400	-700	-1 100
20	Boligsosial konsulent	0	0	0	0
21	Fordeling gruppe- og ulykke/yrkesskedeforsikring	64	64	64	64
Sum endringstiltak		1 487	161	-459	-1 419
Budsjettramme 2016 - 2019		30 204	28 878	28 258	27 298

KOMMENTARER

1. Endring i lønnsutgift fra 2015 utover prisstigning

Her er det beregnet økning i utgiftene til lønn, pensjon og arbeidsgiveravgift sammenlignet med 2015. Tallene for 2015 er først justert for 1,5% prisvekst. Eventuelle endringer i antall stillinger ligger ikke inne i dette beløpet.

2. Utflytting brakker Tronstua

Leieforholdet til brakkeriggen, kalt Gullegget i Tronstua barnehage, utløper 01.09.2016. Det må derfor betales leie for deler av 2016 og kostnader for opprydding. Det forutsettes at ny barnehage er klar til å tas i bruk før Gullegget fjernes. Endringen er lagt inn her.

3. Kostnader med å ta vare på Tronstua og Skogly

Fra barnehagen flytter ut og inntil disse byggene ev. tas i bruk til andre formål, bør de være oppvarmet for ikke å bli ødelagt. Kostnaden for nødvendig energi bruk er lagt inn her.

4. Reduserte leieinntekter Kongsheim pga. endret bruk

Psykiatriboligene eller Kongsheim har endret bruk fra psykiatriboliger for Tynset og noen av nabokommunene. Brukerne betalte husleie. Etter at bruken er endret til rehabiliteringsbolig, betales det ikke vanlig husleie. Tidligere budsjetterte leieinntekter må derfor tas ut.

5. Økte inntekter Holmenbygget

Voksenopplæringa har tatt i bruk nye arealer på Holmen. Dette er deres andel av drifts og vedlikeholdskostnader (husleie) for disse arealene. Husleie for FARTT er også tatt med her.

6. Økte kostnader Holmenbygget

Tynset kommune overtok i slutten av 2012 Holmenbygget. Det har vært vist stor interesse fra mange om å få bruke bygget. Foreløpig er bygget tatt i bruk av voksenopplæringa og gymsalen av U-skolen, i tillegg til domstolene. Det betyr at deler av A, B, hele C og D blokka er tatt i bruk. Etter utflyttingen fra banken har voksenopplæringa vokst til ca. 120 elever og 25 tilsatte. Det er videre sannsynlig at FARTT flytter fra rådhuset og inn i Holmenbygget. Holmenbygget har et bruksareal på 3 885m² og vil samlet koste vel kr 2,5 mill. å drifte dersom hele bygget tas i bruk.

7. Utflytting paviljong Fåset

Leieavtalen utløper 23.08.2015 men leietiden er forlenget. Det er foreløpig ikke avklart hvor lenge det er behov for å leie denne. Det foreslås at en inntil videre foreslår opphør sommer 2018. Begrunnelsen for dette er at i barnehageåret 2015-16 er det nok barn på Fåset til å fylle opp to avdelinger. Disse store barnetallene gjør det nødvendig å fortsette å benytte paviljongen de nærmeste årene til klasserom.

8. Økte kostnader brannvesen

Midt Hedmark brann og redning IKS har lagt inn lønns- og prisvekst på 3% fra 2015 til 2016. I Tynset ble det innført dreiende vakt i 2015. Dette gjaldt 4 utrykningsledere og 4 sjåfører. Samtidig ble overordnet vakt avviklet. Fra 2016 skal ytterligere 8 brannkonstabler delta i dreiende vakt. Denne økningen gir kr 712 000 i økte beredskapskostnader. Dette innebærer at det til enhver tid er 4 mannskaper på vakt.

9. Økte kostnader gebyrer

Avløpsgebyrene øker mer enn 1,5% utover prisstigning. Det er her lagt inn nødvendig økning utover prisstigning for kommunens bygnings masse.

10. Økte kostnader drift og vedlikehold av sentrumsgatene pga. skifte av operatør m.v.

I 2016 bygger Statens vegvesen gang-/sykkelvei langs Fv. 30 fra Rørøskrysset til Mellomriksveien. Drifts- og vedlikeholdsansvaret for dette tiltaket overføres kommunen ved ferdigstilling. Langs Kongsveien og Parkveien har fylkeskommunen ansvaret for vedlikeholdet av gatene, mens kommunen har vedlikeholdet av fortauene. For å få en mest mulig rasjonell håndtering av snøen ved brøyting, har Mesta utført hele jobben. Kommunen har videre betalt Mesta for sin andel av arbeidet. Nå har ny entreprenør overtatt etter Mesta. Det nye selskapet har økt prisene vesentlig. Det som ligger her er prisstigningen og økt antall kilometer overtatt gang-/sykkelvei.

11. Reduserte inntekter FARTT utflytting av rådhuset

FARTT ønsker å flytte ut av 10. et. for å få bedre plass. Dersom de flytter ut av rådhuset vil kommunen miste husleien som betales for 10. et.

12. Redusert energiforbruk

Ved å gjennomføre de tiltak som er foreslått gjennomført i ENØK prosjektet som pågår, er det mulig å redusere energikostnadene.

13. Besparelse energi ombygging ventilasjon Furumoen

Furumoen har et svært dårlig og gammelt ventilasjonsanlegg. Det ble bevilget penger til å bygge nytt og moderne ventilasjonsanlegg i 2015. Fornyelsen vil redusere energi kostnadene noe.

14. Skifte tak på Tynset barneskole

Kvaliteten på vesentlige deler av taket på barneskolen er dårlig, slik at spesielt ved store nedbørmengder og snøsmelting oppstår det lekkasjer. Lekkasjene tettes ved lapping av takbelegget etter hvert. Dette har imidlertid pågått så lenge at det bør gjøres en større jobb for å få taket i orden.

15. Skifte tak på u-skolen

Taket på U-skolen er i samme tilstand som for barneskolen og må av samme grunn skiftes.

16. Bruk av disposisjonsfond

Det er ikke rom innenfor enhetens vedlikeholdsbudsjett til å utføre større påkrevde vedlikeholdstiltak. Det foreslås derfor at slike større, påtrengende tiltak dekkes av disposisjonsfondet.

17. Økte leieinntekter, økt antall boliger

Det planlegges 8 nye utleieboliger i Rådyrstien som skal stå ferdig sommeren 2017. Husleie inntektene øker dermed med husleie for 8 leiligheter.

18. Økte kostnader, økt antall utleieboliger

Antall utleieboliger øker med 8 stk. Dette medfører mer areal å drifte (komm. gebyrer m.v.) og vedlikehold.

19. Tilpasning husleier til gjengsleie på utleieboliger

Kommunens husleier på utleieboliger, har ikke fulgt markedets leienivå. Ved å ta utgangspunkt i SSB sin statistikk for gjennomsnittlig leie for tettsteder mellom 2 000 og 20 000 innbyggere, har en kommet fram at Tynset ligger ca. 28 % lavere en SSB sin statistikk. Ved en økning av husleiene til gjengsleie (gj.sn. SSB's statistikk) for alle utleieboligene, vil en få økte inntekter på ca. kr 1,1 mill. pr. år. Justering til gjengsleie kan gjøres etter 3 års leietid og med 6 måneders forhåndsvarsel og ved nyinnflytting. Det betyr at en ikke oppnår full effekt før om 3-4 år.

20. Boligsosial konsulent


Stillingen overføres fra Helsetjenesten. Den har tidligere vært finansiert ved øremerket statstilskudd i en 3-års prøveperiode og dekkes heretter av etableringstilskudd.

21. Fordeling gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring

Utgifter til gruppeliv- og ulykke/yrkesskadeforsikring som tidligere har blitt budsjettert under sentraladministrasjonen.

602 VANN-AVLØP-RENOVASJON (VAR)*(Beløp i 1 000 kr)*

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	0	0	0
Brutto driftsramme		21 622	21 291
Lønnsutgifter		2 425	2 429
Salgs- og gebyrinntekter		24 381	24 010
Antall årsverk	3,1	3,1	3,1
Tjenesteområdeleder:			



Per John Valle

ORGANISERING

Området har ikke egen netto budsjetttramme da området er selvfinansierende. Det betyr at merforbruk dekkes av fond og overskudd avsettes til fond.

Tjenesteområdet har følgende ansvarsområde:

- Vann,
- avløp,
- septikk,
- renovasjon.

Inntektene på området, som består av abonnentenes gebyrbetaling, skal dekke de løpende driftskostnadene til de enkelte anleggene. I tillegg skal gebyrinntektene dekke kapitalkostnader på investeringslån i form av renter og avskrivninger samt administrative kostnader slik som regnskapsførsel, fakturering, IKT og annen løpende administrasjon. Det resterende berører oppgaver utført av sentraladministrasjonen og tekniske tjenester.

Dersom inntektene fra gebyrer blir større enn utgiftene, settes merinntekten på fond. I motsatt fall dekkes merutgift fra tidligere fondsavsetninger. Inntektene blir da over tid blir like store som utgiftene.

MÅL

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Være en konkurransedyktig produsent av tjenester • Kultur for læring og tilegning av ny kunnskap • Enheten skal drives rasjonelt med best mulig tjenesteyting
--------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status 2013	Status 2014	Status 2015	Mål 2016	Snitt 2015
Brukere	Brukertilfredshet – Innbyggerundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Kvaliteten på drikkevannet		5,6		5,6	
Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelsen (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet		4,8	4,9	5,0	
	Stolthet over egen arbeidsplass		5,1	5,1	5,2	
	Helhetsvurdering		5,0	5,2	5,2	
	Fravær i %					
	Sykefravær	14	2,4		1,5	x
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					

	Resultat i forhold til budsjett i %	100	100	100		x
Organisasjon	Indikator (Skala 0 – 4)					
	Standard på vannforsyning, resultat bedre VA	3,0	3,6		3,6	
	Standard på avløpstjenesten, resultat Bedre VA	2,0	0,8		2,5	
	Lekkasjer i %					
	Vannlekkasjer på ledningsnettet i %	39	31		25	
	Dager fravær					
	Skader og ulykker som medfører fravær	0	0	0	0	

KOMMENTARER

Årsaken til det høye sykefraværet i 2013, er få tilsatte og en sykmeldt over lenger tid.

Bedre VA er et benchmarking system som vurderer kvaliteten på vann- og avløpstjenesten for deltaker kommunene. Det er Norsk vann står bak. I 2014 deltok 79/80 av Norges kommuner. Tynset er den eneste deltakeren fra N. Østerdal. Kvaliteten på tjenesten kommer fram ved karakterer mellom 0 og 4, hvor 4 er best. Det er kun noen få kommuner som har topp scor på alle områder som måles. På vann oppfyller Tynset kommune alle kriterier tilfredsstillende, med unntak av kravet om mindre lekkasje på ledningsnettet enn 20%. I 2014 hadde Tynset kommune en lekkasje på ledningsnettet (omfatter også private stikkledninger) på 31%. På avløpstjenesten har kommunen vesentlig dårligere score. I 2013 fikk vi karakteren 2,0 og i 2014 kun 0,8. Hovedårsaken til den negative endringen, er at vi har slitt med å oppfylle utslippskravene ved 2 av rensesanleggene. Det ser ut til å gå bedre i 2015, uten at en er helt i mål.

KOSTRATALL

		2014	2013	2012	2014 gr.12	Hedmark 2014
1	Driftsutgifter vann pr. tilknyttet innbygger	1 271,-	1 149,-	1 166,-	1 014,-	965,-
2	Driftsutgifter avløp pr. tilknyttet innbygger	2 070,-	1 960,-	1 883,-	1 576,-	1 153,-
3	Andel tilknyttet kom. avløpsanlegg i %	58,3	58,5	58		69,6
4	Andel tilknyttet kom. vannanlegg i %	65,1	65,3	65,1		
5	Årsgebyr for vannforsyning (rapporteringsåret + 1 år)	3 122,-	3 070,-	2 883,-	3 666,-	3 252,-
6	Årsgebyr for avløpstjenesten (rapporteringsåret + 1 år)	5 747,-	5 661,-	5 486,-	4 518,-	3 604,-
7	Årsgebyr for septiktømming (rapporteringsåret + 1 år)	1 060,-	1 060,-	1 060,-	1 743,-	1 465,-
8	Årsgebyr for avfallstjenesten (rapporteringsåret + 1 år)	2 700,-	2 690,-	2 588,-	2 230,-	2 485,-

KOMMENTARER

Tallene sier ingenting om kvaliteten på tjenesten. Forhold som spredt bebyggelse og geologi vil ha stor betydning for kostnadene.

1. Det har vært en del reparasjoner pga. lekkasjer på ledningsnettet de siste årene. Dette gir økte kostnader, samtidig som Tynset kommune har relativt mange vannverk (4 stk), langt ledningsnett med få tilknyttede abonnenter.

4 Virksomhetsplan 2016 – 2019

2. Tynset kommune har 6 renseanlegg og få tilknyttede abonnenter. Spesielt på Savalen begynner det å bli lange ledningsstrek med flere pumpestasjoner og med få tilknytninger.
- 5 og 6. Tynsets vanngebyrer ligger lavere enn gj.sn. for gruppe 12 og for fylket, men har samtidig vesentlig høyere avløpsgebyr enn gj.sn. gruppe 12 og fylket. Årsaken er høyt investeringsnivå de senere årene. Har bl.a. bygd 2 nye renseanlegg siden 2009.
7. Gebyrene for septiktømming ligger lavere enn gj.sn. gr. 12 og fylket. Noe av årsaken til dette, er muligens effektiv og god håndtering av slammet på Torpet fyllplass.
8. Gebyrene for avfall ligger noe høyere enn for gj.sn. gr. 12 og fylket.

ENDRINGSTILTAK		2016	2017	2018	2019
Budsjettramme 2015		0	0	0	0
		0	0	0	0
1	Endringer gebyrinntekter vann	90	90	90	90
2	Endringer kostnader vann	-90	-90	-90	-90
3	Endringer gebyrinntekter avløp	-139	-139	-139	-139
4	Endringer kostnader avløp	139	139	139	139
5	Endringer gebyrerinntekter septik	50	50	50	50
6	Endringer kostnader septik	-50	-50	-50	-50
7	Endringer gebyrinntekter avfall	-158	-158	-158	-158
8	Endringer kostnader avfall	158	158	158	158
Fordeling budsjettområder:					
9	Overføring servicetorget	-5	-5	-5	-5
10	Overføring sentraladministrasjon	-2	-2	-2	-2
11	Overføring økonomiavdelingen	-6	-6	-6	-6
12	Overføring tekniske tjenester	-11	-11	-11	-11
13	Overføring dekning av renteutgifter	-533	-285	130	-10
14	Overføring dekning av avdragsutgifter	54	35	-140	-54
Endring i overføring fra VAR til dekning av kommunale kostnader					
15	Endret overføringsinntekt til kommunen fra vann	-37	18	88	42
16	Endret overføringsinntekt til kommunen fra avløp	532	248	-62	38
17	Endret overføringsinntekt til kommunen fra renovasjon	5	5	5	5
18	Endret overføringsinntekt til kommunen fra septik	3	3	3	3
Sum endringstiltak		0	0	0	0

KOMMENTARER

1. Reduksjon gebyrer vann med prisstigning

Gebyrene for vann holdes på samme nivå som i 2015. Det vil si abonnementsgebyr på kr 686,- (1 715,- for fritidsbebyggelse) og kr 16,24 pr. m³. Her ligger reduksjon i at det ikke økes for prisstigning på 1,5%..

2. Reduksjon kostnader vann med prisstigning

Kostnadene for vanntjenesten holdes fast på samme nivå som i 2015. Her ligger reduksjon i forhold til at en ikke legger inn prisstigning.

3. Økte gebyrer avløp utover prisstigninger

Her foreslås avløpsgebyrene økt med ca. 3%. Det vil si at abonnementsgebyret foreslås økt fra kr 1 358,- til kr 1 390,- for boliger og næring og fra kr 3 430,- til kr 3 475,- for fritids eiendommer. I tillegg økes prisen pr. m³ fra kr 29,26 til kr 30,14.

4. Økte kostnader avløp utover prisstigning

Kommunen har gjennomført store investeringer på avløp, samtidig som det planlegges å utvide avløpsnett til bygda og Bangmoen m.v. Kapitalkostnadene er en vesentlig del av kostnadene.

5. Reduserte gebyrer septik for prisstigning

Gebyrene for septiktømming endres ikke og blir de samme som for 2015. Her ligger reduksjon for prisstigning.

6. Reduserte kostnader septik for prisstigning

Kostnadene for septiktømming prisjusteres ikke. Her ligger reduksjon for prisstigning.

7. Økte gebyrer renovasjon

Det foreslås en økning på ca. 2% på gebyrinntektene totalt. Det vil si at standard abonnement øker fra kr 2700,- til kr 2 735,-, miniabonnement fra kr 2 168 til kr 2 200,- og fritidsabonnement fra kr 870,- til kr 916,-.

8. Økte kostnader renovasjon

Kommunens kostnader til FIAS for transport og sluttbehandling øker med i underkant av 2%. Det er denne økningen, sammen med internkostnadene for administrasjon og fakturering m.v. som ligger i denne posten.

9. Overføring til servicetorget

Dette er betaling for de tjenester som skjer i servicetorget ved betjening av abonnenter.

10. Overføring til sentraladministrasjon

Dette er andel av grunnleggende dataprogrammer, generell opplæring, overordnet styring m.v.

11. Overføring til økonomiavdelingen

Dette er andel av regnskapsføring, utsending av fakturaer, purring ved manglende betaling m.v.

12. Overføring til tekniske tjenester

Dette er andel av ledelse og oppfølging av gebyrområdene.

13. Overføring renter

Beløpet skal dekke beregnede renteutgifter på lån som er tatt opp for å finansiere anleggsutbyggingen. Rentene er knyttet opp mot 5 årig swaprente tillagt 0,5 prosentpoeng. Det er lagt 3,0% til grunn for de nærmeste årene.

14. Overføring avskrivninger

Beløpet skal dekke beregnede avdragsutgifter på lån som er tatt opp for å finansiere anleggsutbyggingen. Beløpet beregnes med utgangspunkt i stipulert avskrivningstid og er ikke knyttet direkte opp mot de lånene kommunen har tatt opp. Endringen framover avhenger av størrelsen på framtidige investeringer.

15. Endret overføringsinntekt til kommunen fra vann

Det legges ikke opp til endring av gebyret for 2016. Endringene fra år til år skyldes endringer i avskrivninger og renter.

16. Endret overføringsinntekt til kommunen fra avløp

Det legges opp til en økning av gebyret på ca. 3%. Mye av endringene fra år til år skyldes endringer i avskrivninger og renter.

17. Endret overføringsinntekt til kommunen fra renovasjon

Dette er økte kostnader for bl.a. fakturering og oppfølging av abonnenter. Renovasjonsgebyret foreslås økt med ca. 2%. Det vil si 0,5% utover prisstigning.

18. Endret overføringsinntekt til kommunen fra septik

Dette er økte kostnader for bl.a. faktureringer og oppfølging av abonnenter. Det legges ikke opp til gebyrøkning i 2016.

Gebyrberegninger vann og avløp		Økonomiplan			
Beregninger av gebyrer vann:		2016	2017	2018	2019
Driftsutgifter		3 940 000	3 940 000	3 940 000	3 940 000
Avskrivningskostnader		890 000	860 000	910 000	940 000
Kalkulatorisk rente		610 000	650 000	680 000	700 000
Renter fast eiendom		4 000	4 000	4 000	4 000
Sum direkte kostnader		5 444 000	5 454 000	5 534 000	5 584 000
Netto driftsutgifter, interntjenester		709 000	709 000	709 000	709 000
Sum kostnader		6 153 000	6 163 000	6 243 000	6 293 000
Årsgebyr		5 675 000	5 700 000	5 722 500	5 750 000
Tilknytningsgebyr		200 000	200 000	200 000	200 000
Øvrige salgsinntekter		300 000	300 000	300 000	300 000
Sum direkte inntekter		6 175 000	6 200 000	6 222 500	6 250 000
-/+Avsetning til/bruk av fond		22 000	37 000	-20 500	-43 000
Sum inntekter - vann		6 175 000	6 200 000	6 222 500	6 250 000
Restverdi ved årets slutt i 1000 kr		24 300	23 900	23 600	23 600
Gebyrberegning vann	2 015	2 016	2 017	2 018	2 018
Andel av kostnader som dekkers av fastleddet		18 %	20 %	20 %	20 %
Fastledd andel av gebyrinntektene		1 014 000	1 134 000	1 156 000	1 166 000
Antall kunder		1 478	1 488	1 498	1 508
Fast del av årsgebyret (pr. kunde)	686	686	762	772	772
Fast del av årsgebyret (pr. fritidseiendom kur	1 714	1 714	1 905	1 930	1 930
Variabel andel av gebyrinntektene		4 661 000	4 566 000	4 566 500	4 584 000
Total mengde levert eller produsert (m3)		273 600	275 000	276 000	278 000
Variabel del av årsgebyret (per m3)	16,24	16,24	16,51	16,72	16,80
Endring av fast del av årsgebyret fra året før		0,0 %	11,0 %	2,0 %	0,0 %
Endring i variabelt gebyr fra året før		0,0 %	2,0 %	2,0 %	1,0 %
Benyttet rente		3,0 %	3,0 %	3,0 %	3,0 %
Beregninger av gebyrer for avløp:		2016	2017	2018	2018
Driftsutgifter		5 905 000	5 905 000	5 905 000	5 905 000
Avskrivningskostnader		2 155 000	2 150 000	2 240 000	2 280 000
Kalkulatorisk rente, inkl. rente fast eiendom		1 700 000	1 900 000	1 740 000	1 730 000
Renter fast eiendom		70 000	70 000	70 000	70 000
Sum direkte kostnader		9 830 000	10 025 000	9 955 000	9 985 000
Netto driftsutgifter, interntjenester		650 000	650 000	650 000	650 000
Sum kostnader		10 480 000	10 675 000	10 605 000	10 635 000
Årsgebyr		9 642 000	9 782 000	9 582 000	9 762 000
Tilknytningsgebyr		300 000	200 000	500 000	400 000
Sum direkte inntekter		9 942 000	9 982 000	10 082 000	10 162 000
-/+Avsetning til/bruk av fond		-538 000	-693 000	-523 000	-473 000
Sum inntekter - avløp		9 942 000	9 982 000	10 082 000	10 162 000
Restverdi ved årets slutt i 1000 kr		57 279	58 842	58 562	61 233
Gebyrberegning avløp:	2 015	2 016	2 017	2 018	2 018
Andel av kostnader som dekkers av fastleddet		21,0 %	21,0 %	21,0 %	21,0 %
Fastledd andel av gebyrinntektene		1 957 000	1 980 000	2 015 000	2 045 000
Antall kunder		1 425	1 435	1 460	1 480
Fast del av årsgebyret (pr. kunde)	1 358	1 390	1 390	1 390	1 410
Fast del av årsgebyret (pr. fritidseiendom kur	3 394	3 475	3 475	3 475	3 525
Variabel andel av gebyrinntektene		7 720 000	7 797 000	7 707 000	7 654 000
Total mengde levert eller produsert (m3)		252 300	253 700	256 800	257 400
Variabel del av årsgebyret (per m3)	29,26	30,14	30,80	30,80	30,80
Endring av fast del av årsgebyret fra året før		3,0 %	0,0 %	0,0 %	2,0 %
Endring i variabelt gebyr fra året før		3,0 %	3,0 %	0,0 %	0,0 %
Benyttet rente		3 %	3 %	3 %	3 %

Gebyrberegninger septik og renovasjon		Økonomiplan			
Beregninger av gebyrer septik:	2016	2017	2018	2019	
Driftsutgifter	726 000	1 500 000	726 000	1 500 000	
Netto driftsutgifter, interntjenester	222 800	222 800	222 800	222 800	
Sum kostnader	948 800	1 722 800	948 800	1 722 800	
Årsgebyr	1 475 000	1 475 000	1 475 000	1 475 000	
Sum inntekter - septik	1 475 000	1 475 000	1 475 000	1 475 000	
Fond	526 200	-247 800	526 200	-247 800	

Gebyrberegning septikk	2 015	2 016	2 017	2 018	2 019
Antall kunder		904	904	904	904
Tømming hvert år		314	314	314	314
Tømming 2. hvert år		590	590	590	590
Gebyrer tømming hvert år	2120	2 120	2 120	2 120	2 120
Gebyrer tømming 2 hvert år	1 060	1 060	1 060	1 060	1 060
		0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %
Endring i variabelt gebyr fra året før		0,0 %	0,0 %	0,0 %	0,0 %


Beregninger av gebyrer for renovasjon:	2016	2017	2018	2019
Driftsutgifter	6 845 000	6 845 000	6 845 000	6 845 000
Netto driftsutgifter, interntjenester	692 000	692 000	692 000	692 000
Sum kostnader	7 537 000	7 537 000	7 537 000	7 537 000
Årsgebyr	7 548 000	7 548 000	7 548 000	7 548 000
Fond	11 000	11 000	11 000	11 000

Gebyrberegning renovasjon:	2 015	2 016	2 017	2 018	2 018
Antall abonnement:		4 153	4 153	4 153	4 153
Standard		1 684	1 684	1 684	1 684
Mini		582	582	582	582
Fritid og seter		1 887	1 887	1 887	1 887
Gebyrer:					
Standardabonnement	2 700	2 735	2 735	2 735	2 735
Miniabonnement	2 168	2 200	2 200	2 200	2 200
Seter- og fritidsabonnement	870	916	916	916	916

650 PLAN, BYGGESAK OG GEODATA

(Beløp i 1 000 kr)

	2016	2015	2014
Netto driftsramme	4 389	4 114	4 195
Brutto driftsramme		24 470	25 443
Lønnsutgifter		8 802	9 489
Salgs- og gebyrinntekter		2 781	2 635
Antall årsverk	13,3	13,5	14,7
Tjenesteområdeleder:			



**Trine Økseter
Knudsen**

Årsverksendringer:

- 1) Geodata, redusert med 0,9 årsverk.
- 2) Adressering Tynset, økt med 0,5 årsverk.
- 3) Eiendomsskatt, Tynset og Alvdal, redusert med 0,4 årsverk.
- 4) Prosjekt eiendomsskatt Tynset sentrum, økt med 1 årsverk.
- 5) Prosjektleder GIS i Plan, redusert med 1 årsverk.
- 6) Plansaker, økt med 0,7 årsverk.
- 7) Kommunedelplan kulturminner og kulturmiljøer felles Tynset og Alvdal, redusert med 0,1 årsverk.

ORGANISERING

Plan, byggesak og geodata er også vertskommune for Alvdal kommuner og tjenesteområdet er organisert med fagteam med følgende ansvarsområder:

- Fradeling, seksjonering, kart og oppmåling.
- Byggesak og tilsyn.
- Planutarbeidelse og planbehandling.
- Vertskommune for NØ-gis samarbeidet (FARTTO).
- Innføring og drift av eiendomsskatt.
- Vegmyndighet på kommunale veger.
-

Overordnede mål for tjenesten	<ul style="list-style-type: none"> • Styrke kommunens rolle og funksjon som samfunnsutvikler. • Gode planprosesser som forsterker demokrati og politisk styring og sikrer en god og tydelig kommunikasjon med befolkning og brukere. • Tjenester med høy faglig kvalitet innenfor fastsatte tidsfrister.
--------------------------------------	-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------

Fokusområder	Indikator	Status	Status	Status	Mål	Snitt
		2013	2014	2015	2016	
Brukere	Brukertilfredshet – brukerundersøkelse Byggesak, svarprosent = 24 (skala 1-6)					Landet
	Resultat for bruker	x	4,8	4,8	4,8	4,1
	Respektfull behandling	x	5,3	5,2	5,2	4,8
	Pålitelighet	x	5,1	5,0	5,0	4,4
	Tilgjengelighet	x	4,9	4,9	4,9	4,2
	Informasjon	x	4,7	4,6	4,6	4,1

Medarbeidere	Medarbeidertilfredshet – medarbeiderundersøkelse, svarprosent = 98 (skala 1-6)					Landet
	Organisering av arbeidet	x	4,7	4,7	4,7	4,7
	Stolthet over egen arbeidsplass	x	4,8	4,9	4,9	4,8
	Helhetsvurdering	x	5,0	5,1	5,0	4,6
	Fravær i %					
	Sykefravær	2,4	2,8	1,0	2,0	5,4
Økonomi	Forsvarlig utgiftsnivå					
	Resultat i forhold til budsjett i %	75,0				
Organisasjon	Strategiske styringsdokumenter					Gr. 12
	Kommunal planstrategi 2011-2015, alder	0	1	2	0	2
	Kommuneplanens Samfunnsdel, alder	x	x	0	1	4
	Kommuneplanens Arealdel, alder	11	12	13	0	7
	Kommunedelplan Tynset tettsted, alder	6	7	0	1	x
	Gjennomsnittlig saksbehandlingstid					
	Byggesaker (12 ukers frist)	35	20	x	50	x
	Byggesaker (3 ukers frist)	30	15	x	18	18
	Plansaker fra mottatt forslag til første gangsbehandling (12 ukers frist)	108	x	x	70	x
	Opprettelse av grunneiendom (12 ukersfrist)	69	43	x	57	x
	Kvalitet – medarbeiderundersøkelse, svarprosent = 98 (skala 1-6)					Landet
	Faglig og personlig utvikling	x	5,1	5,1	5,1	4,4
	Samarbeid og trivsel med kollegaene	x	5,3	5,2	5,2	5,0
	Innhold i jobben	x	4,9	4,9	5,0	5,0

KOSTRATALL

		2012	2013	2014	2014 gr.11	Hedmark 2014
4.	Gebyr, privat reguleringsplan boligformål.	27 000	27 000	27 300	x	34 874
5.	Gebyr for oppføring av enebolig.	6 000	6 000	6 600	x	10 496
6.	Gebyr for kombinert kart- og oppmåling, tilsvarende boligtomt 750 m2.	14 250	14 250	14 50	x	14 900

*Fra og med 2010 er grunnlaget for antall utstedte målebrev hentet i registeret Matrikkelen, og ikke fra kommunenes rapportering på KOSTRA-skjema. Dette kan bidra til at nivået på tallene endres. Hensikten med å benytte Matrikkelen er å redusere oppgavebyrden på kommunene, samt å basere statistikken på en antatt sikrere datakilde enn KOSTRA-skjemaene

ENDRINGSTILTAK	2016	2017	2018	2019
-----------------------	-------------	-------------	-------------	-------------

Budsjettramme 2015 **8 206** **8 206** **8 206** **8 206**

Budsjettramme Tynset 2015 4 114

Budsjettramme Alvdal 2015 4 092

Tynset

1	Plansaker	256	450	644	837
2	Bruk av næringsfond	-200	-200	-200	-200
3	Bygge- og delesak	47	34	34	34
4	Geodata	15	238	238	238
5	Eiendomsskatt	28	28	28	28
6	Eiendomsskatt - Prosjekt bestiktingelse Tynset sentrum	398	377	0	0
7	NØGIS Tynset	-630	-630	-630	-630
8	Adresseringsprosjekt	349	0	0	0
9	KP Tynset	412	0	0	0
10	Bruk av næringsfond	-400	0	0	0
	Sum endringstiltak	275	297	114	308

Alvdal

11	Plansaker	-7	445	445	445
12	Bygge- og delessak	34	34	34	34
13	Geodata	139	265	265	265
14	Eiendomsskatt	-129	0	0	0
15	NØGIS Alvdal	-425	0	0	0
16	KDP Kulturminner og kulturmiljøer	-177	0	0	0
17	KP Alvdal	71	0	0	0
	Sum endringstiltak	-494	744	744	744

Budsjetterammer 2015 - 2018	7 987	9 247	9 063	9 257
------------------------------------	--------------	--------------	--------------	--------------

Budsjettramme Tynset 4 389 4 411 4 228 4 422

Budsjettramme Alvdal 3 598 4 836 4 836 4 836

7 987 9 247 9 063 9 257

KOMMENTARER

TYNSET

1. Plansaker

Økningen skyldes at planleggingsprosjekter er dels finansiert via næringsfondsmidler. Når prosjektene avsluttes må lønnskostnadene finansieres via ordinær drift. Dette budsjetteres på med Alvdal 36% og Tynset med 64%. Ved årsslutt avregnes konkrete timer brukt i hver kommune.

2. Bruk av næringsfond

Det foreslås å bruke næringsfond til kjøp av noe utredningsarbeid som krever spesialkompetanse i planarbeid, slik som støy, vibrasjonsmålinger, kulturminneregistreringer, arkitektvurderinger, kartlegging etc. i forbindelse med kommunens eget planarbeid gjennom året.

3. Bygge- og delesak

Økningen skyldes i hovedsak reduserte gebyrinntekter jfr. endringer i plan- og bygningsloven. Den 01.07.15 er det mange tiltak som ikke lenger er søknadspliktige, samtidig som behovet for veiledning i enkeltsaker har økt. I tillegg er det endringer i den interne arbeidsfordelingen mellom geodata og bygge- og delesak, som gir utslag for bygge- og delesak.

4. Geodata

Økningen skyldes i hovedsak Tynset kommunes kostander for NØ-gis samarbeidet, karttjenester er flyttet direkte til riktige kostandområder. Geodata har derfor blitt direkte belastet med 60 % av kostandene til NØ-gis jfr. pkt. 6.

Videre er kostnader knyttet til adresseringsprosjektet synliggjort som et eget prosjekt. Prosjektet er en del av den ordinære driften og er ikke tilført ekstra ressurser. Hensikten med å vise dette som et eget prosjekt er at det berører den interne fordelingen av driftskostnader mellom Alvdal og Tynset med ca. 0,5 årsverk mer til Tynset. Ved å gjennomføre slike løft innenfor geodataområdet uten ekstra ressurser gir også andre utfordringer i forhold til tidsfrister for matrikkelarbeid og delingsaker.

5. Eiendomsskatt

Økningen skyldes i hovedsak Tynset kommunes kostander for NØ-gis samarbeidet, karttjenester er flyttet direkte til riktige kostandområder. Eiendomsskatt har derfor blitt direkte belastet med 20 % av kostandene til NØ-gis. Videre er lønnskostnader skjøvet over til eiendomsskatteprosjektet jfr. pkt. 6.

6. Eiendomsskatt – prosjekt besiktigelse Tynset sentrum

Prosjektet inneholder i lønnskostnader og konsulentkjøp av grunnlagsmaterieil for vurdering av nytt eiendomsskattegrunnlag i Tynset sentrum. Kostandene i prosjektet fordeles over to år.

7. Tynset kommunes andel i geodatasamarbeidet NØ-gis

Reduksjonen skyldes i hovedsak at Tynset kommunes kostander for NØ-gis samarbeidet kr. 580.000,- for karttjenester er flyttet direkte til berørte tjenesteområder, 60% Geodata, 20% Eiendomsskatt og 20% Tekniske tjenester.

8. Adresseringsprosjekt Tynset

Prosjektet tilføres ingen ekstra midler, men påvirker Tynset sin andel i samarbeidet ved at kostandene skjevdeles tilsvarende en 0,5 årsverk mer til Tynset. Kostandene avregnes etter timebruk i regnskapsavslutningen. For 2017 vil disse kostnadene fordeles mellom Alvdal og Tynset igjen med en budsjettandel prosentvis 36 % til Alvdal og 64% til Tynset.

9. Kommuneplan Tynset

Kommunal planstrategi, samt revisjon av arealdelen for hele kommune. Det planlegges bruk av næringsfondet med kr. 400.000,- Likevel vil den reelle kostanden i prosjektet utgjøre 274.600,-, som i hovedsak er lønn tilsvarende 0,2 årsverk mer til Tynset. Timebruk avregnes i regnskapsavslutningen. For 2017 vil disse kostnadene fordeles mellom Alvdal og Tynset igjen med en budsjettandel prosentvis 36/64.

10. Bruk av næringsfond

Det settes av kr. 400.000,- til bruk til revisjon av kommuneplanens arealdel og kr. 200.000,- til utredningsarbeid til kommunens pågående planer, områdeplan serverpark og Kongsvegen.

ALVDAL

11. Plansaker

Økningen skyldes at konkrete planprosjekter er dels finansiert via fondsmidler. Når prosjektene avsluttes må lønnskostnadene finansieres via driftsmidler. Det budsjetteres med en prosentandel på 36 % Alvdal og 64% Tynset. Konkret timeforbruk avregnes ved årsslutt.

12. Bygge- og delesak

Økningen skyldes i hovedsak reduserte gebyrinntekter jfr. endringer i plan- og bygningsloven. Den 01.07.15 er det mange tiltak som ikke lenger er søknadspliktige, samtidig som behovet for veiledning i enkeltsaker har økt. I tillegg er det endringer i den interne arbeidsfordelingen mellom geodata og bygge- og delesak, som gir utslag for bygge- og delesak.

13. Geodata

Økningen skyldes i hovedsak Alvdal kommunes kostander for NØ-gis samarbeidet, karttjenester er flyttet direkte til riktige kostandområder. Geodata har derfor blitt direkte belastet med 60 % av kostandene til NØ-gis jfr. pkt. 6.

Videre er kostnader knyttet til adresseringsprosjektet synliggjort som et eget prosjekt. Prosjektet er en del av den ordinære driften og er ikke tilført ekstra ressurser. Hensikten med å vise dette som et eget prosjekt er at det berører den interne fordelingen av driftskostnader mellom Alvdal og Tynset med ca. 0,5 årsverk mer til Tynset. Ved årsslutt avregnes dette etter konkrete timer brukt i hver kommune.

Ved å gjennomføre slike løft innenfor geodataområdet uten ekstra ressurser gir også andre utfordringer i forhold til tidsfrister for matrikkelarbeid og delingsaker.

14. Eiendomsskatt

Reduksjonen skyldes i hovedsak avslutning av eiendomsskatteprosjektet. Samtidig er Alvdal kommunes kostander for programvare innen eiendomsskatt flyttet direkte til berørt tjeneste.

15. Alvdal kommunes andel i geodatasamarbeidet NØ-gis

Reduksjonen skyldes i hovedsak at Alvdal kommunes kostander for NØ-gis samarbeidet, kr. 411.100,- for karttjenester er flyttet direkte til berørte tjenesteområder, 60% Geodata, 20% Eiendomsskatt og 20% til teknisk enhet på Alvdal, vann- og avløpsområde.

16. KDP Kulturminner og kulturmiljøer

Reduksjonen skyldes at kostandene er flyttet enheten Plan, byggesdak og geodata til Kulturtjenesten, hvor oppgaver og prosjektleder også er belastet.

17. KP Alvdal

Økningen viser kostander for utarbeidelse av kommunalplanstrategi, og viser økt andel til Alvdal i samarbeidet på plan Tynset og Alvdal. Kostandene avregnes etter timebruk i regnskapsavslutningen. For 2017 vil kostnadene fordeles mellom Alvdal og Tynset igjen med en budsjettandel prosentvis 36/64.

BUDSJETTSKJEMA 1A – DRIFTSBUDSJETTET

	Budsjett 2016	Budsjett 2015	Regnskap 2014
Skatt på inntekt og formue	-119 300	-112 900	-107 688
Ordinært rammetilskudd	-202 100	-196 500	-200 001
Eiendomsskatt annen eiendom	-12 500	-12 600	-12 720
Eiendomsskatt boliger/fritidseiendom	-8 200	-8 100	-8 026
Andre direkte eller indirekte skatter	-3 500	-3 250	-3 535
Andre generelle statstilskudd	-16 000	-13 000	-11 907
Sum frie disponible inntekter	-361 600	-346 350	-343 877
Renteinntekter og utbytte	-2 400	-2 700	-3 697
Gevinst finansielle instrumenter			
Renteutgifter , provisjoner og andre finansutgifter	10 240	12 440	11 047
Tap finansielle instrumenter			
Avdrag på lån	19 690	22 560	21 568
Netto finansinntekter/-utgifter	27 530	32 300	28 918
Til dekning av tidligere års regnskapsmessige merforbruk			
Til ubundne avsetninger	16 318	13 400	11 562
Til bundne avsetninger	3 860	3 600	10 951
Bruk av tidligere års regnskaps- messige mindreforbruk			
Bruk av ubundne avsetninger	0	-1 410	-7 720
Bruk av bundne avsetninger			-10 963
Netto avsetninger	20 178	15 590	3 830
Overføring til investeringsregnskapet	0	0	50
Til fordeling drift	-313 892	-298 460	-311 079
Sum fordelt til drift (skjema 1B)	313 892	298 460	308 083
Merforbruk/mindreforbruk	0	0	-2 996

Innholdet i dette skjemaet samsvarer ikke med driftsrammene (fellesinntekter og fellesutgifter) som er beregnet på side 8. Dette fordi skjema 1A er et obligatorisk skjema etter budsjett- og regnskapsforskriftene. Beregning av driftsrammer er knyttet opp mot vårt interbudsjett som er tilpasset kommunens egne behov og hvor vi ikke trenger å ta hensyn til budsjett- og regnskapsforskriftene.

BUDSJETTSKJEMA 1B– DRIFTSBUDSJETTET

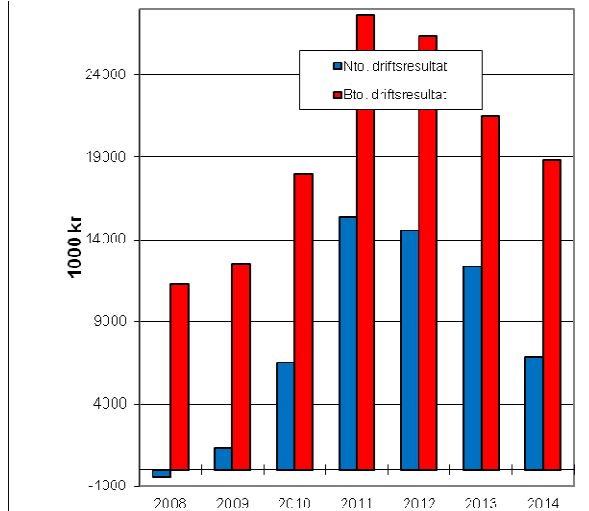
FORDELING

	Endring i %	Budsjett 2016	Budsjett 2015	Regnskap 2014
TIL FORDELING fra skjema 1A		-313 892	-298 460	-308 083
Øvrige fellesutg./fellesinntekter		-19 861	-21 365	-25 715
		-333 753	-319 825	-333 798
Politisk og diverse	-5,8	3 875	4 114	3 524
Rådmann,stabsavdelinger og div.	-9,6	22 784	25 199	22 522
Grunnskolen generelt	5,5	6 487	6 151	5 937
Fåset skole og barnehage	4,6	9 868	9 437	8 692
Tylldalen skole	-1,5	4 615	4 685	4 871
Tynset barneskole	3,7	24 839	23 961	24 918
Kvikne skole og barnehage	3,3	9 550	9 243	9 220
Tynset ungdomsskole	-0,5	20 172	20 279	20 413
Tynset opplæringscenter	18,6	3 356	2 830	8 025
PP-Tjenesten	5,1	2 669	2 540	2 491
Tynset barnehage	2,9	38 569	37 479	37 883
Helsetjenesten	-23,7	21 439	28 080	30 202
Helse og omsorg, fellestjenester	27,2	5 902	4 640	8 657
Barnevern	13,2	6 217	5 492	7 364
NAV - Sosialtjenesten	-22,5	4 385	5 655	6 055
Tjenesten for funksjonshemmede	6,3	28 678	26 973	28 204
Hjemmetjenesten	3,3	32 444	31 413	27 646
Institusjonstjenesten	47,4	41 495	28 145	39 519
Kultur	7,5	6 666	6 202	6 773
Kirkelig fellesråd og trossamfunn	5,1	5 150	4 900	4 557
Tekniske tjenester	6,8	30 204	28 293	23 123
Vann, avløp og renovasjon (VAR)	0,0	0	0	0
Plan, byggesak og geodata	6,7	4 389	4 114	3 202
Sum tjenesteområdene	4,4	333 753	319 825	333 798
8010 Konesjonskraft		-5 300	-6 700	-7 563
8202 Eldreoms. Dekn kap. utg		-1 780	-1 915	-1907
8203 Skolebygg. Dekn kap. utg		-870	-970	-1 029
8205 Kirkebygg. Dekn. kap.utg				-93
8300 Overført tilskudd				484
8400 Kalkulatoriske renter selvkost		-5 430	-5 600	-2 033
8500 Internoverf renter				137
8501 Bankomkostninger				9
8610 Ref fra fylkeskommunen				-73
8700 Premieavvik pensjon		-10 800	-10 480	-12 600
8701 Amortisering av premieavvik pensjon		4 319	4 300	2 696
8710 Bruk av premiefond KLP				-3 742
		-19 861	-21 365	-25 714

ØKONOMISK ANALYSE

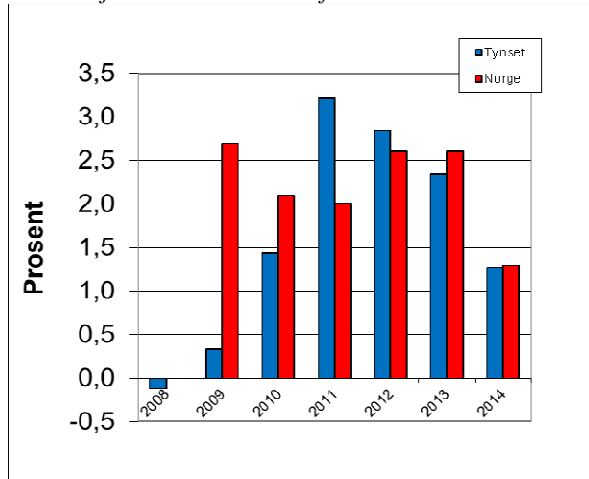
Driftsresultat

Driftsresultat 2008–2014 (1000 kr)



Brutto driftsresultat er lik differansen mellom driftsinntekter og driftsutgifter. Netto driftsresultat er lik driftsinntekter fratrukket driftsutgifter, renter og avdrag. Forskjellen mellom brutto og netto driftsresultat viser hvor stor andel av kommunenes inntekter som går med til å betjene renter og avdrag. Netto driftsresultat viser hva kommunene og fylkeskommunene sitter igjen med til avsetninger og investeringer. Brutto driftsresultat er på kr 18 826 500, en nedgang fra kr 21 484 000 i 2013. Netto driftsresultat er på kr 6 876 000, en nedgang fra kr 12 365 000 i 2013.

Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2008-2014

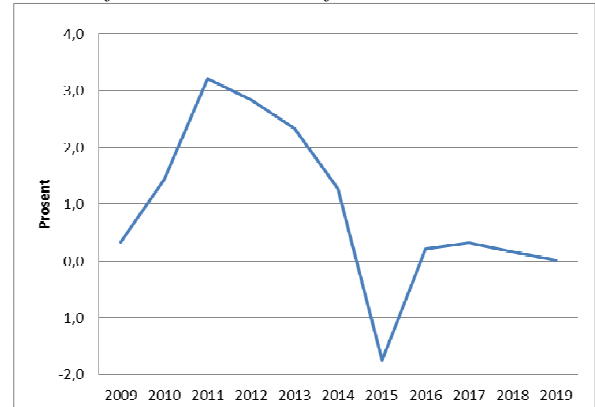


Netto driftsresultat kan også beskrives som netto fondsavsetninger (avsetning til fond minus bruk av fond), overføringer til investeringsregnskap og regnskapsmessig mer-/mindreforbruk.

Grensen for økonomisk balanse over tid går ved et netto driftsresultat på 2% av brutto driftsinntekter. Ved

et lavere resultat vil verdiene i kommunesektoren forringes. Årsaken til dette er at avdragene på lån ligger inne i kommuneregnskapene, og ikke avskrivningene som i private regnskaper. Dette innebærer at 2% netto driftsresultat tilsvarer et nullresultat i privat virksomhet. Vi er avhengig av å bringe regnskapsresultatet stabilt over tid innenfor denne sona for å ha en økonomi som er bærekraftig. Resultatet for 2014 er altså på 1,3 %. Gjennomsnittlig resultat for hele landet er også 1,3 %.

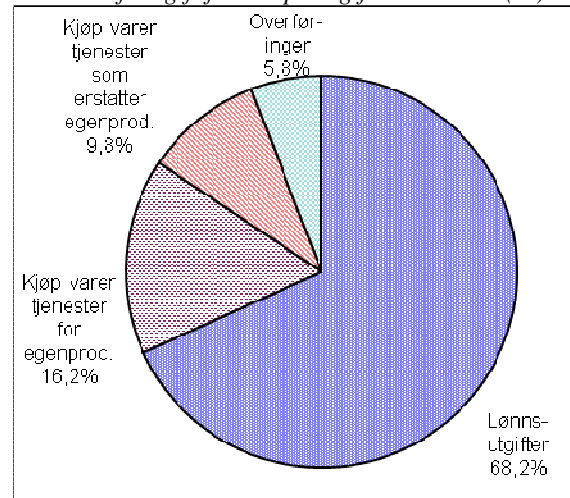
Netto driftsresultat i % av driftsinntekter 2009-2019



Diagrammet viser utviklingen i netto driftsresultat med de forutsetninger som ligger inne i rådmannens forslag. Tallene tom 2014 er regnskapstall. For 2015 ligger forutsetningene i siste regnskapsrapport inne. Fra 2016 og utover brukes budsjettall. Som man ser ligger det an til at vi få et negativt netto driftsresultat i 2015. Fra 2016 og utover i planperioden er resultatet på plussida men likevel svært svakt og langt under nivået på ca. 2% som anbefales.

Denne tendensen må snus. Omleggingene av tjenestetilbudet som er igangsatt må følges opp med flere tiltak og investeringstakten må vurderes nøye.

Brutto driftsutgift fordelt på utgiftsarter 2014 (%)



Lønnsutgiftene er den dominerende driftsutgiftsarten med 68 %. Hovedårsaken til at lønnsutgiftene utgjør en så stor andel av totalutgiftene er at kommunen i

hovedsak produserer tjenester innenfor arbeidskraftintensive sektorer slik som skole og pleie/omsorg.

Inntekter

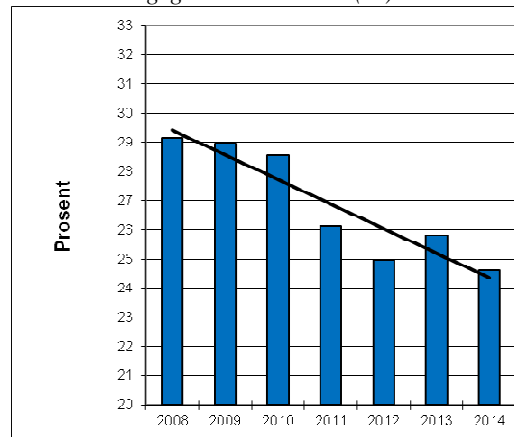
Frie inntekter 2011–2014 (1000 kr)

	2011	2012	2013	2014
Formue-/innt.skatt	99 198	101 758	110 297	107 688
Eiendomsskatt	18 716	19 364	20 367	20 746
Rammetilskudd	166 964	186 152	189 746	200 001
Sum frie inntekter	284 878	307 274	320 410	328 435

Betegnelsen frie inntekter innebærer at disse inntektene ikke er bundet opp til å brukes innenfor spesielle områder. Begrepet frie inntekter i denne tabellen er ikke direkte sammenlignbart med frie inntekter i regnskaps skjema 1A i årsregnskapet hvor også konsesjonsavgifter og statstilskudd til flyktninger er innlemmet. Den samlede økningen i frie inntekter skal i tillegg til lønns- og prisstigning dekke statlige satsninger slik som tidlig innsats dvs. tettere oppfølging av enkeltelever (2009/2010), utgifter knyttet til Samhandlingsreformen (2012). Tilskudd til barnehager var tidligere overført som øremerkede tilskudd men ble innbakt i rammetilskuddet fra 2011. Kommunen har også økte inntekter fra eiendomsskatt som følge av utvidelse av eiendoms-skatteområdet til å gjelde hele kommunen (2010).

Skattedekningsgrad

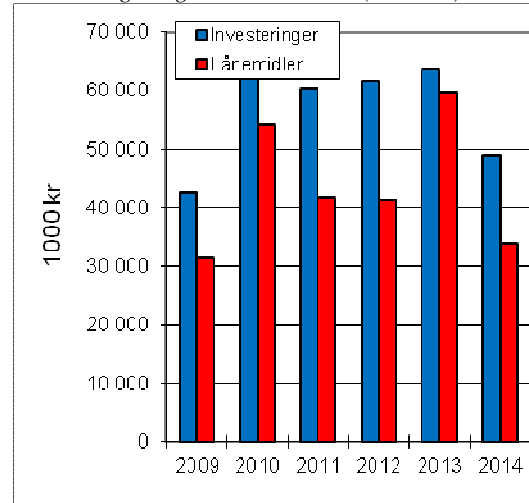
Skattedekningsgrad 2008–2014 (%)



Skattedekningsgraden viser hvor stor andel av drifts-utgiftene som dekkes av skatt på formue/inntekt og eiendomsskatt. Skatteinntektenes betydning som inntektskilde for kommunen er redusert de siste årene. Rammetilskuddet har tilsvarende økt sin betydning. Det er til vår fordel som relativt skattesvak innlandskommune at skattenes betydning som inntektskilde er redusert i de senere årene og at en større andel av inntektene kommer via rammetilskuddet. Dersom inntektssystemet legges om slik at det blir mindre inntektsutjevning mellom kommuner, vil dette falle til vår ugunst.

Investeringer og lån

Investeringer og lån 2009–2014 (1000 kr)



Diagrammet viser i hvilken utstrekning investeringene er finansiert av eksterne lånemidler. Øvrige finansieringskilder utover lån kan være eksterne tilskudd, tilskudd fra egen drift samt bruk av fondsmidler. Det forrige tiåret startet med en svært stor aktivitet på investeringssiden, med en topp for låneopptak i årene 2000, 2001 og 2002 i forbindelse med utbyggingen av Tjønmosenteret. I 2003, 2004, 2005 og 2006 ble investeringsnivået redusert. Dette var en nødvendighet med tanke på den høye lånegjelda. Investeringsnivået har fra 2007 igjen ligget svært høyt som følge av bl.a. skole- og barnehageutbygginger, omsorgsboliger, veiopprusting og VAR-investeringer. Dette byr på økonomiske utfordringer som følge av økte utgifter til renter og avdrag på lån samt til drift av ny bygningsmasse.

Lånegjeld 2011–2014 (1000 kr)

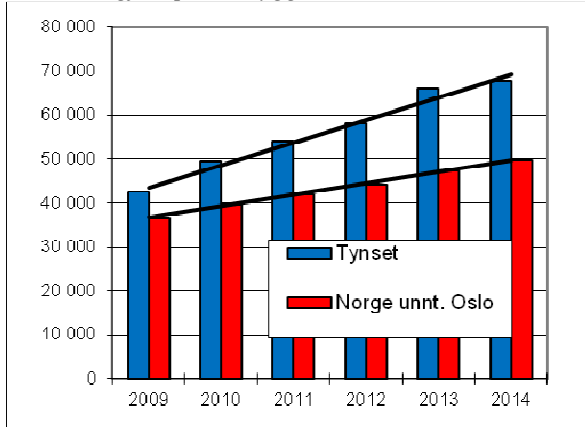
	2011	2012	2013	2014
Lånegjeld pr. 01.01.	311 808	345 084	367 607	422 917
- Avdrag	16 023	17 893	19 241	22 341
- Ekstraord. avdrag	2 300	2 847		1 100
+ Nye lån	51 599	43 263	74 551	40 301
Total lånegjeld 31.12.	345 084	367 607	422 917	439 777
- Ubrukte lånemidler	31 742	30 171	41 687	46 962
- Utlån pr. 31.12.	12 467	14 258	15 179	15 998
Netto lån pr. 31.12.	300 875	323 178	366 051	376 817

Med total lånegjeld menes kommunale lån inklusive husbankmidler til videre utlån. Med utlån menes utlån av husbankmidler, sosiale lån og næringsfondslån. Ekstraordinære avdrag skyldes ekstra innbetaling fra våre låntakere av husbanklån. Disse innbetalingene har vi brukt til å nedbetale ekstra avdrag på våre husbanklån. Ubrukte lånemidler stammer fra låneopptak der investeringsprosjekter ikke er igangsatt eller fullført samt husbankmidler som ikke er utlånt til låntakere.

Kommunens netto lånegjeld nådde en foreløpig topp i 2002 med 209,3 mill. kr. Senere ble gjelda noe redusert med en bunn på 189,4 mill. kr i 2006. Ved ut-

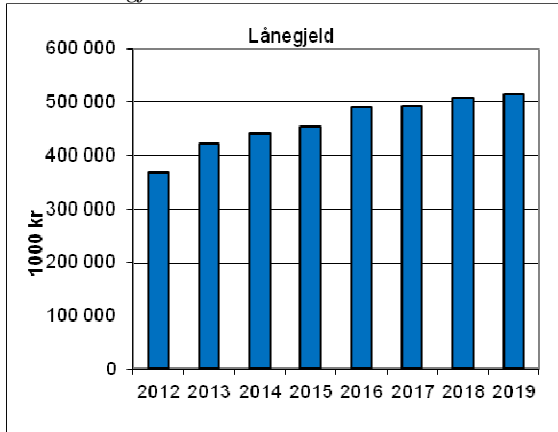
gangen av 2013 har vi nådd en ny topp med 376 mill. kr. Tilbakebetalingen av lånegjelda legger beslag på betydelige deler av kommunens inntekter. Staten dekker renter for lån på ca. 53 mill. kr og avdrag for lån på ca. 24 mill. kr. Disse lånene stammer fra skoleutbygginger og byggingen av Tjønnmosenteret og omsorgsboliger.

Netto lånegjeld pr. innbygger 2009–2014 (kr)



Diagrammet viser netto lånegjeld pr. innbygger i Tynset kommune og for Norge som helhet. Kommunen har en svært stor og tyngende lånegjeld som ligger godt over landsgjennomsnittet. Netto lånegjeld har økt vesentlig de siste 6 årene på grunn av store investeringer. Veksten er større enn for landssnittet forøvrig.

Brutto lånegjeld 2012 - 2019



Diagrammet viser utviklingen i kommunens lånegjeld med de forutsetninger som ligger i virksomhetsplanen j. avdragsbetaling og opptak av nye lån

Balanseregnskapet

Balanseregnskap 2011–2014 (1000 kr)

	2011	2012	2013	2014
EIENDELER				
Omløpsmidler	154 120	158 437	185 591	201 084
Herav kortsiktige fordringer	55 610	45 090	44 524	70 512
Anleggsmidler	834 939	904 351	980 253	1 045 144
Sum	989 059	1 062 788	1 165 844	1 246 228
Langsiktig gjeld	868 202	941 984	1 054 662	1 110 134
Kortsiktig gjeld	64 344	67 332	71 141	70 511
Egenkapital	56 513	53 472	40 041	65 583
Sum	989 059	1 062 788	1 165 844	1 246 228

Balansen viser kommunens økonomiske status ved utgangen av året.

Omløpsmidlene utgjør likvide beholdninger, kortsiktige plasseringer og kortsiktige fordringer.

Anleggsmidlene består av varige driftsmidler (faste eiendommer og anlegg, utstyr, maskiner og andeler) og finansielle anleggsmidler (utlån, aksjer og andeler)

Langsiktig gjeld omfatter pensjonsforpliktelser samt de lån kommunen har tatt opp.

Kortsiktig gjeld oppstår som følge av tidsforskjellen mellom når anskaffelsen av en vare er kjent og mottatt og når den blir betalt.

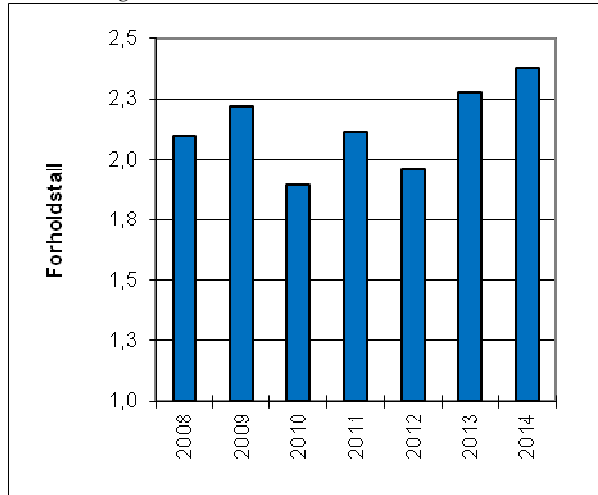
Egenkapitalen består av reelle egenkapitalkonti slik som regnskapsmessig mindreforbruk/merforbruk og fond. I tillegg kommer «kapitalkonto». Kapitalkontoen har en særskilt funksjon i kommuneregnskapet. Saldoen viser kommunens samlede egenfinansiering av anleggsmidler, dvs. hvor mye kommunen selv har bidratt med til finansiering av anleggsverdiene. Denne finansieringen kan enten være over driftsresultatet, av inntekter i investeringsregnskapet eller ved bruk av tidligere oppsparte midler.

Arbeidskapital 2009–2014 (1000 kr)

2009	2010	2011	2012	2013	2014
80 074	75 055	89 776	91 104	114 451	130 573

Arbeidskapitalen tilsvarer omløpsmidler (kasse, bankkonti og kortsiktige fordringer) med fradrag av kortsiktig gjeld. Arbeidskapitalen er et mål på kommunens evne til å betjene sine betalingsforpliktelser. Den er på kort sikt betegnende for den økonomiske handlefriheten. Arbeidskapitalen bør være større enn den kortsiktige gjelda.

Likviditetsgrad 2008–2014



Likviditetsgraden viser forholdet mellom omløpsmidler og kortsiktig gjeld. Som en norm bør likviditetsgraden være større enn 2,0 for at det kan sies at kommunens likvide tilstand er tilfredsstillende.

Omløpsmidlene er korrigert for akkumulert premieavvik.

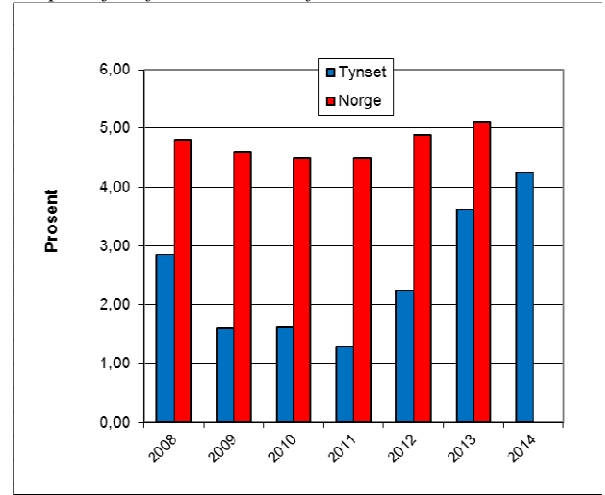
Fondsbeholdningen 2011–2014 (1000 kr)

	2011	2012	2013	2014
Disposisjonsfond	6 144	11 536	19 143	22 986
Bundne driftsfond	33 801	38 406	41 187	41 041
Ubundne inv.fond	10 665	9 329	9 735	14 448
Bundne inv.fond	3 415	1 050	1 761	1 202
Sum	54 025	60 321	71 826	79 677

Tabellen viser at fondsmidlene er økt med ca. 7,8 mill. kr fra 2013 til 2014. Som en følge av utfordringene i økonomien i 2015 er det vedtatt å benytte inntil 9,8 mill. av disposisjonsfondet til å dekke et forventet regnskapsunderskudd. I tillegg brukes disposisjonsfond til større vedlikeholdsprosjekter på kommunale bygg. Dette innebærer at disposisjonsfondet vil bli vesentlig svekket i de nærmeste årene.

- *Disposisjonsfond* er økt sammenlignet med 2013. Dette skyldes avsetning av regnskapsmessig mindreforbruk fra 2013 samt avsetning av etableringstilskudd flyktninger.
- *Bundne driftsfond* utgjør hovedtyngden av fondsmidlene og viser liten endring fra 2013. Næringsfondet utgjør 16,5 mill. kr.
- *Ubundne investeringsfond* er økt med 4,7 mill. kr Dette skyldes større bruk av fondsmidler til finansiering av investeringer enn avsetning av nye inntekter fra mva. kompensasjon.
- *Bundne investeringsfond* er redusert med 0,5 mill. kr. bl.a. som følge av avsetning av midler fra våre låntakeres ekstraordinære innbetalinger er brukt til innfrielse av lån i Husbanken.

Disposisjonsfond i % av driftsinntekter 2008–2014



Diagrammet viser utviklingen i disposisjonsfond i prosent av driftsinntekter. Som vi ser ligger vi i Tynset vesentlig under landsgjennomsnittet men vi har nærmet oss snittet siste år. Disposisjonsfondet er bl.a. ment å fungere som en buffer i forhold til raske endringer i kommunens økonomi. Lav beholdning av disposisjonsfond gjør oss sårbar for uforutsette endringer. Kommunen bør derfor tilstrebe å øke disposisjonsfondet i tida framover.

Disposisjonsfondet bør av likviditetsmessige årsaker minimum tilsvare det akkumulerte premieavviket for pensjon. Premieavviket utgjør nå hele 31,4 mill. kr. I forhold til dette målet så er altså disposisjonsfondet 8,5 mill. kr for lavt.

NÆRINGSFONDET

Næringsfondet har en bundet fondskapital på kr 5,23 millioner. Fondskapitalen kan bare benyttes til lån, herunder ansvarlige lån, og/eller avsettes til garantifond.

Næringsfondet var pr. 31.12.14 på kr 16 494 000,-. Av dette var kr 175 000 utlån. Fondet tilføres årlig ca. 3,5 mill. kroner i form av konsesjonsavgift samt ca 0,3 mill kroner i renteinntekter. I tillegg har kommunestyret de senere årene også tilført fondet statlig næringsfond gitt gjennom Hedmark fylkeskommune (ca. 0,55 mill. kroner).

Disponibel ramme fastsettes vanligvis tilsvarende avkastningen av fondet. Dette er i praksis den årlige konsesjonsavgift samt renter og annen avkastning av kapitalen. Avkastningen kan benyttes til tilskudd. Næringsfondet skal fortrinnsvis anvendes til næringsformål. Fondet kan også benyttes til kommunale tiltak.

Prosjekter som bidrar til bedre sysselsettingsmuligheter for kvinner og ungdom bør prioriteres. Det kan ikke gis støtte til sanering av gjeld eller til løpende drift av bedrifter og kommunen. Det bør heller ikke gis støtte til virksomhet som mottar betydelige overføringer over statsbudsjettet. Fondets midler kan kun nyttes til investeringer i varige driftsmidler.

Budsjett for næringsfondet

	2016	2017	2018	2019
Konsesjonsavgifter	-3 500 000	-3 500 000	3 500 000	3 500 000
Renteinntekter	-340 000	-340 000	-340 000	-340 000
Statlig næringsfond	-555 000	-555 000	-555 000	-555 000
Ekstra bruk av fondet				
SUM DISPONIBELT	-4 395 000	-4 395 000	-4 395 000	-4 395 000
Næringsressurs i kommunen	504 000	504 000	504 000	504 000
Regionrådet	280 000	280 000	280 000	280 000
Tynset arrangement SAI	300 000	300 000	300 000	
Kommuneplan Tynset	600 000	200 000	200 000	200 000
Destinasjon Røros	175 000	175 000	175 000	175 000
Næringsutvikling i fjellregionen	330 000	330 000	330 000	330 000
Jaktspot	40 000			
Turistinformasjon, Tynset og Kvikne	104 000	104 000	104 000	104 000
Informasjonsblad	200 000	200 000	200 000	200 000
Tilskudd til nydyrking	200 000	200 000	200 000	200 000
Ikke disponert ramme	1 662 000	2 102 000	2 102 000	2 102 000
SUM BRUK	4 395 000	4 395 000	4 395 000	4 395 000

Kommentarer til budsjett for Næringsfondet

Næringsfondet kan benyttes til å støtte bedriftsetableringer i Tynset kommune. I tillegg benyttes fondet bl.a. til infrastrukturtiltak, profilering av kommunen og bedrifter og støtte til arrangementer. Næringsfondet skal i minst mulig grad benyttes til drift.

Statlig næringsfond

Dette er næringsfond avsatt i statsbudsjettet og som fordeles av fylkeskommunen. Kommunestyret har de siste årene lagt tilskuddet fra fylkeskommunen til næringsfondet for å kunne se dette i sammenheng. Bevilgningen de siste årene har gitt et tilskudd på kr 555 000 til Tynset kommune.

Næringsressurs i kommunen

Dekker oppgaver knyttet direkte til forvaltning av Næringsfondet og til å følge opp kommunens strategiske næringsarbeide og støtte i den forbindelse for ordfører og rådmann. Bevilgningen dekker en 50 % stilling.

Regionrådet

Næringsrettede prosjekter i regionrådet.

Tynset arrangement SA

I en treårsperiode fra 01.04.2012 vedtok kommunestyret en støtte på kr 300000 pr år til et reiselivsprosjekt på Savalen. Dette prosjektet ble avsluttet sommeren 2015. I forlengelsen av dette prosjektet ble Tynset kommune og Tynset næringsforening enige om å opprette Tynset arrangement SA (TA), som skal arbeide med utvikling av arrangementer i hele kommunen. Det er vedtatt av kommunestyret at det kan kjøpes tjenester av TA for inntil kr 300000 pr. år i en ny treårsperiode. TA ble formelt stiftet 11. juni 2015. En viktig oppgave for TA i framover er etableringen og gjennomføringen av Norsk spekematfestival.

Plansaker

Kommuneplanarbeid og kjøp av spesialkompetanse jf. planavdelingens budsjett..

Næringsutvikling i fjellregionen

Denne budsjettposten dekker Tynset kommunes andel av kostnadene forbundet med de to regionalt ansatte næringsjefene.

Jaktspot

Formannskapet vedtok i 2015 å støtte prosjektet «Økt verdiskaping i utmark» med kr 40000 pr år i 2015 og 2016.

Turistinformasjon Tynset og Kvikne??

Har siden 2012 blitt dekket med midler fra næringsfondet.

Informasjonsblad Tynset kommune

Finansiering av deler av denne kostnaden.

Tilskudd til nydyrking

Kommunestyret vedtok i 2013 at nydyrking skal støttes med kr 500 pr daa, for arealer godkjent for dyrking etter 01.01.2013. Det er vanskelig å anslå hvor mange dekar som vil bli godkjent det enkelte år, men det foreslås ut fra erfaringer i 2014 og 2015 å legge inn kr 200 000 i budsjettet for 2016.

Ikke disponert ramme

Ramme til disposisjon i løpet av året.

GEBYR- OG BETALINGSSATSER

Beløp i kr

Tjeneste	2016	2015
Barnehage	Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
2 dager pr. uke	1 200,-	1 140,-
Kostpenger 2 dager pr. uke	110,-	100,-
3 dager pr uke	1 800,-	1 710,-
Kostpenger 3 dager pr. uke	160,-	150,-
4 dager pr uke	2 350,-	2 270,-
Kostpenger 4 dager pr. uke	220,-	200,-
5 dager pr uke	2 655,-	2 580,-
Kostpenger 5 dager pr. uke	270,-	250,-
Ekstradag	160,-	160,-
Kostpenger ekstradag	20,-	20,-
<i>Betaling 11 mnd. pr. år</i>		
Skolefritidsordning	Satser pr. mnd	Satser pr. mnd
Priskode 60	2 595,-	2 545,-
Priskode 62	2 150,-	2 105,-
Priskode 95 - Ekstradag	285,-	280,-
	Timesatser	Timesatser
Priskode 52 – Timepris over 10 t/pr.uke (Tynset barneskole)	40,-	40,-
Priskode 50 – Timepris under 10 t/pr.uke (Tynset barneskole)	45,-	45,-
Kulturskola		
Semesteravgift:	1250,-	1250,-
Søskenmoderasjon	320,-	320,-
Fleraktivitetsmoderasjon	320,-	320,-
Instrumentleie	270,-	270,-
Hjemmehjelpstjenester hjemmeboende	Satser pr mnd	Satser pr mnd
Hjemmehjelp pr. mnd (inntekt under 2G)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.15 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Hjemmehjelp (inntekt over 2G) timepris!	275,-/time	275,-/time
Leie av trygghetsalarm pr. mnd	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.15 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Omsorgsboliger Tjønnmoseneteret o	Satser	Satser
Full kost pr. mnd (Pris pr dag x 30)	Tilbud gis ikke	4230,-
Middager pr. mnd (Pris pr stk x 30)	2850,-	2730,-
Frokost/kveldsmat pr stk	30,-	25,-
Middager pr stk.	95,-	91,-
Hjemmehjelp pr. mnd (inntekt under 2 G)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.15 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Hjemmehjelp (inntekt over 2G) timepris!	275,-	275,-

Virksomhetsplan 2016 – 2019

Leie trygghetsalarm pr. mnd.	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Tjønnsenteret	Satser	Satser
Leie av rom, inntil 4 timer	500,-	500,-
” , utover 4 timer	1000,-	1000,-
Dagsenter Tjønnsenteret	Satser	Satser
Dagsenterplass	250,-	240,-
Dagopphold i institusjon		
Furumoen	Satser	Satser
Full kost pr mnd (Pris pr dag x 30)	Tilbud gis ikke	4650,-
Frokost/kveldsmat/kaffe og drikke	Tilbud gis ikke	32,-
Middager pr stk. fra Tjønnsenteret	95,-	91,-
Hjemmehjelp pr. mnd (inntekt under 2 G)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Hjemmehjelp (inntekt over 2G) timepris!	275,-/time	275,-/time
Leie trygghetsalarm pr mnd	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.15 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Enan	Satser	Satser
Full kost pr mnd (Pris pr dag x 30)	Tilbud gis ikke fra 1.1.16	4650,-
Frokost/kveldsmat/kaffe og drikke	Tilbud gis ikke fra 1.1.16	32,-
Middager pr stk. fra Tjønnsenteret – hvis ønskelig	95,-	91,-
Hjemmehjelp pr. mnd (inntekt under 2 G)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.15 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Hjemmehjelp (inntekt over 2G) timepris!	275,-/time	275,-/time
Leie trygghetsalarm pr. mnd.	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.15 kr 186,-)	Følge max nasjonal sats (Pr 01.01.14 kr 180,-)
Kulturhuset	Satser pr. gang	Satser pr. gang
Storsalen: leietid inntil 4 timer		
Kurs, møter – ikke inntektsbr. virksomhet	3 200	3 150
Øvinger	1 020	1 000
Ideelle org. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 10000	3 200	3 150
Næringsv. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 10000	8 250	8 120
Storsalen: leietid utover 4 timer		
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	3 750	3 690
Øvinger	1 290	1 270
Ideelle org. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 10000	3 850	3 790
Næringsv. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 10000	10 450	10 250
Salgsfremmende utstilling/demo pr. dag	8 280	8 120
Storsalen: helårsleie		
En gang pr. uke gang	12 800	12 590

Veslesalen: leietid inntil 4 timer		
Kurs, møter – ikke inntektsbringende virksomhet	1 035	1 015
Øvinger	375	370
Ideelle org. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 6000	1 035	1 015
Næringsv. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 6000	2 070	2 030
Veslesalen: leietid utover 4 timer		
Kurs, møter – ikke inntektsbr. Virksomhet	1 285	1 260
Øvinger	590	580
Ideelle org. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 6000	1 285	1 260
Næringsv. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 6000	2 450	2 400
Salgsfremmende utstilling/demo <i>pr. dag</i>	2 040	2 000
Veslesalen: helårsleie		
En gang pr. uke	9 200	9 135
Galleriet:		
Kunstutstilling/håndverksutstilling m. salg 25% av salgsinnt.		
Infoutstilling uten salg <i>pr. dag</i>	295	290
Salgsfremstillende utstilling/demo <i>pr.dag</i>	775	760
Smea: leietid inntil 4 timer		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	295	290
Virksomhet med billettsalg	1 035	1 015
Smea: leietid utover 4 timer		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	480	475
Virksomhet med billettsalg	1 285	1 260
Kunstutstilling/håndverksutstilling m. salg 25% av salgsinnt.		
Infoutstilling uten salg <i>pr. dag</i>	295	290
Salgsfremmende utstilling/demo <i>pr. dag</i>	775	760
Smea: helårsleie		
En gang pr. uke	9 200	9 135
Nystua leietid inntil 4 timer		
Kurs, møter – ikke inntektsbr. virksomhet	1 035	1 015
Øvinger	430	425
Nystua leietid utover 4 timer		
Kurs, møter – ikke inntektsbr. virksomhet	1 285	1 260
Øvinger	590	580
Kunstutstilling/håndverksutstilling m. salg 25% av salgsinnt.		
Infoutstilling uten salg <i>pr. dag</i>	295	290
Ideelle org. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 2000	1 035	1 015
Næringsv. m. billettsalg. + 20% av billettsalg over kr 2000	2 040	2 000

Loftet / Klåvån / Helsesenteret: inntil 4 timer		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	295	290
Loftet / Klåvån / Helsesenteret: utover 4 timer		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbringende virksomhet	490	480
Loftet / Helsesenteret: helårsleie		
En gang pr. uke	7 395	7 250
Særvilkår 1		
Gratis lokalleie til		
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Ikke inntektsg. aktiviteter for barn og ungdom under 18år ▪ Møter arr. av lokale politiske partier ▪ Møter arr. av lokale fagforeninger ▪ Møter og kurs arr. av interkomm tiltak m. hovedkont. i Tynset 		
Særvilkår 2		
Ved spesielle arrangementer der kommunen er arrangør eller medarrangør, kan kultursjefen innvilge fritak for eller redusert husleie		
Utstyr		
Piano/TVog video/Lys til øving/Lyd PA til øving	225	220
Flygel	1 035	1 015
Flygel til øving	225	220
Lys til arrangement (Full lyssetting)	855	840
4 moving heads	550	540
Leie av lyd og lyskjøring fra kulturhusleder pr. time	330	320
Bibliotek	Satser pr. gang	Satser pr. gang
Gebyr 2. gangs varsel	60,-	60,-
Rådhuset	Satser	Satser
Kommunestyresalen		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbr. virksomet u/o 4 timer	570/940	560/925
Virksomheter med billettsalg u/o 4 timer	940/1210	925/1190
Formannskapssalen		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbr. virksomet u/o 4 timer	325/480	320/470
Datakursrom		
Kurs for eksterne brukere, leie for kursrommet m/PC'er pr person pr. dag	145	140
Grupperom		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbr. virksomet u/o 4 timer	325/480	320/470
Andre møterom		
Kurs, møter, øving – ikke inntektsbr. virksomet u/o 4 timer	325/480	320/470
Særvilkår:		

Virksomhetsplan 2016 – 2019

Leie ved ikke inntektsbringende aktivitet, barn og ungdom under 18 år	Gratis	Gratis
Møter arrangert av lokale politiske partier	Gratis	Gratis
Møter arrangert av lokale fagforeninger	Gratis	Gratis
Møter og kurs i regi av kommunale etater og interkommunale tiltak med hovedkontor i Tynset	Gratis	Gratis
Ved spesielle arrangementer hvor kommunen er arrangør eller er medarrangør, kan rådmannen innvilge fritak eller redusert leie		
Utstyr, samme pris som for utleie i kulturhuset		
Husleie	Satser	Satser
Husleien prisjusteres i samsvar med endring i konsumprisindeksen i tida etter siste leiefastsetting, jf. husleie-loven§4-2		
Skolene/barnehagene		
Rom i barnehager/skoler, ikke inntektsgivende virksomhet:		
1. klasserom/grupperom	200/260	195/255
2. Større rom (musikkrom)	260/325	255/315
3. Gym-sal	145 pr.t.	140 pr.t.
Forretningsmessige og åpne arr. med billettinntekter:		
1. Klasserom/grupperom	375/505	365/490
2. Større rom (musikkrom)	505/620	490/600
Fritak:		
<ul style="list-style-type: none"> • Aktiviteter for barn/unge under 18 år (gjelder ikke inntektsgivende arr) • Voksenopplæring ut fra gitte bestemmelser • Kommunale møter og kurs • Møter for kommunalt ansatte, arr av lokale fagforeninger 		
Overnatting: pr. person pr.natt	60,-	60,-
Kroppsøv.bygg/svømmehall	Satser pr. time	Satser pr. time
Svømmehall	490,-	485,-
Vannforsyning	Satser uten mva	Satser uten mva
Abonnementsgebyr pr år	686,-	686,-
Abonnementsgebyr fritidseiendom pr. år	1 714,-	1714,-
Forbruksgebyr vann pr målt m ³	16,24	16,24
Målerleie	226,-	226,-
Installasjon av måler + deler ved montering	600,-	600,-
Dersom abonnenten ikke melder inn vannmålerstanden årlig, kan kommunen foreta avlesningen og belaste abonnenten med avlesningsgebyr pr. gang på	600,-	600,-
Tilknytningsgebyr, engangsgebyr pr abonnent	20 000,-	20000,-
Avløp	Satser før	Satser før

	mva.	mva.
Abonnementsgebyr pr år	1 390,-	1 358,-
Abonnementsgebyr fritidseiendom pr. år	3 475,-	3 394,-
Forbruksgebyr avløp pr målt m3	30,14	29,26
Vanngebyr pr målt m3, overflatevann	0,60	0,56
Vanngebyr pr målt m3, spesialleveranse	12,70	12,54
Målerleie mindre eller lik 50 mm	226,-	226,-
Målerleie større enn 50 mm	600,-	600,-
Installasjon av måler + deler ved montering	600,-	600,-
Tilknytningsgebyr, engangsgebyr pr abonnent	20 000,-	20 000,-
Kontrollgebyr mindre renseanlegg	Satser pr. år før mva.	Satser pr. år før mva.
Anlegg under 15 PE	50,-	50,-
Anlegg 16-100 PE	100,-	100,-
Anlegg 101-500 PE	200,-	200,-
Anlegg over 500 PE	520,-	520,-
Renovasjon	Satser før mva.	Satser før mva.
Standardabonnement pr. år	2 735,-	2 700,-
Miniabonnement pr. år	2 200,-	2 168,-
Fritidshus/Seter pr. år	916,-	870,-
For levering til gjenvinningsstasjon for husholdninger inkl. hytter og tilleggstjenester	FIAS sin prisliste følges	FIAS sin prisliste følges
Slamrenovasjon	Satser før mva	Satser før mva
Tømming hvert 2. år:		
Slamavsk. pr. boenhet med WC tilknyttet	1 060,-	1060,-
Slamavsk. pr. boenhet uten WC tilknyttet	204,-	204,-
Tømming hvert år:		
Slamavsk. pr. boenhet med WC tilknyttet	2 120,-	2 120,-
Slamavsk. pr. boenhet uten WC tilknyttet	414,-	414,-
Fritidshus som tømmes hvert 4. år		
Slamavsk. pr. fritidshus med WC tilknyttet	426,-	426,-
Slamavsk. pr. fritidshus uten WC tilknyttet	206,-	206,-
Fritidshus som tømmes hvert 2. år		
Slamavsk. pr. fritidshus med WC tilknyttet	844,-	844,-
Slamavsk. pr. fritidshus uten WC tilknyttet	414,-	414,-
Tillegg pr gang:		
Bortkj. vannfase i forb. med fast tømming	660,-	660,-
Ekstra tømming av septik	2 800,-	2 800,-
Tømming slamavskiller ved flere boenheter		
2 boenheter	3 636,-	3 636,-
3 boenheter	4 888,-	4 888,-
For minirensesanlegg og tette tanker beregnes gebyret pr. m3 uavvannet slam, pr. m3	534,-	534,-

Gebyr for feiing og tilsyn	Satser før mva.	Satser før mva.
Bygninger med 1 pipe inntil 3 etasjer, pr. år	435,-	410,-
Bygninger over 3 etasjer, tillegg pr. etasje pr. år	73,-	69,-
For større røykpiper og fritidshus betales etter medgått tid, pr time	469,-	442,-
Mannskap pr. time, fyrkjele feiing	469,-	442,-
Gebyrer for tilsyn med gassfyringsanlegg i bolig	217,-	205,-
Gebyrer ferdigbefaring/trykkprøving/videofilming pr. røykløp inntil 1 time, pr. påbegynt time nr. 2 er kr 395,-.	617,-	582,-
Konsesjonsgebyr på erverv av fast eiendom	Satser pr. sak	Satser pr. sak
Erverv av bebygd eiendom som utløser verdiberegning*	5000,-	5000,-
Annet konsesjonspliktig erverv*	2500,-	2500,-
* Vedtatt av kommunestyret 28.02.12		
Behandlingsgebyr delingssak etter jordloven	Satser pr. sak	Satser pr. sak
Fradeling fra, og oppdeling av eiendommer*	2 000,-	2 000,-
*Vedtatt av kommunestyret 28.02.12		
Utleie priser maskiner og utstyr	Satser før mva.	Satser før mva.
Maskintjenester:		
Lastebil, internt/eksternt m. fører pr. time	590/650	575/635
Volvo FL6 arbeidsbil, internt/eksternt m. fører pr. time	550/600	500/550
Pr. km	9,50/9,70	9,50/9,70
Rørleggerbil, internt/eksternt	490/550	485/540
Pr. km	9,50/9,70	9,50/9,70
Hjullaster, internt/eksternt m. fører pr. time	600/670	600/670
Taktorhøvel, internt/eksternt m. fører pr. time	650/680	650/680
Minigraver, internt/eksternt m. fører pr. time	620/660	615/655
Gravetjenester:		
Tynset kirke	2 300	2250
Brydalen og Tyllaldalen kirker	3 500	3400
Kvikne kirke	4 700	4700
Utstyr:		
Store gressklippere, årsleie internt	17 000	17000
Snøploger, årsleie internt	15 000	14500
Platevibrator, pr. døgn/helg	365/670	365/670
Jordfres, pr. døgn/helg	365/670	365/670
Elektrisk agregat, pr. døgn/helg	365/670	365/670
Hoppetusse pr. døgn/helg	350/600	330/590
5000 l vanntank, internt/eksternt		
Pr. døgn, internt/eksternt	350/390	335/375
Pr. halv mnd., internt/eksternt	1 600/2 000	1600/2000
Pr. mnd., internt/eksternt	2 100/2 300	2100/2300
Pr. år	14 000	13800
Steamkjeler, årlig leie	15 000	14500
Tillegg til bil ved leieoppdrag, internt/eksternt	240/270	225/250

Virksomhetsplan 2016 – 2019

Lensepumper, årlig leie	4500	4500
Tillegg ved leieoppdrag, døgn/helg	350/550	340/535
Grøftelaser pr. uke, internt/eksternt	440/480	400/440
Asfaltsag, tillegg ved leieoppdrag, internt/eksternt	250/300	200/250
Kjerneborremaskin pr. hull, internt/eksternt	450/525	450/525
Personbiltilhengere pr. stk. pr. år	4000	4000
Personbiltilhenger, pr. døgn/helg	450/620	450/620
Metallsøker, døgn/helg	275/450	275/450
Mannskaper pr. time, internt/eksternt	450/500	440/480
Mannskaper ved arbeid på VA-anlegg	540	520
Brann	Satser	Satser
Utrykning unødige alarm, utover 1 pr. år pga. manglende vedlikehold/uaktsomhet	6 506,-	6 226,-
Avgiftsgruppe 1 (Bygninger under 300 m ²):		
Tilknytningsgebyr, første alarm	2 307,-	2 208,-
Bytte av alarmoverføring	2 307,-	2 208,-
Tilknytningsgebyr pr. alarm ved tilkn. flere alarmer	1 158,-	1 108,-
Kvartalsgebyr, første alarm	814,-	779,-
Kvartalsgebyr andre alarmer, pr. alarm	409,-	391,-
Avgiftsgruppe 2 (Bedrifter etc. som ikke går under avg.gr. 1):		
Tilknytningsgebyr, første alarm	4 483,-	4 417,-
Bytte av alarmoverføring	2 307,-	2 208,-
Tilknytningsgebyr pr. alarm ved tilkobl. flere alarmer	2 307,-	2 208,-
Kvartalsgebyr, første alarm	814,-	779,-
Kvartalsgebyr andre alarmer, pr. alarm	408,-	391,-
Leie av utrykningskjøretøy pr. time	664,-,-	635,-
Mannskap pr. time	878,-,-	840,-
Gebyr behandling søknad fyrverkeri og tilsyn utsalgssted	3 013,-,-	2 883,-
Gebyr for salg og skjenking av alkoholholdige drikker	Satser	Satser
Bevillingsgebyr salg av øl	Ihht alkoholloven	Ihht alkoholloven
Bevillingsgebyr alkohol	Ihht alkoholloven	Ihht alkoholloven
Bevillingsgebyr enkeltanledning	310,-	290,-
Kunnskapsprøve alkohollovgivning	400,-	400,-
Kunnskapsprøve om serveringsloven	400,-	400,-
Kommunens utmarkseiendommer - Husvære	Satser pr. Døgn	Satser pr. Døgn
Gammeldalen, Y-tjønnan, Enmolægret og Tjuvholbua, pris pr døgn pr person	100,-	100,-
Veibua, uavhengig av antall personer (kun 2 d pr. gang)	300,-	300,-
Ryansetra, pris per døgn	550,-	550,-
Ryansetra, pris per uke	3 000,-	3000,-
Gebyr ved manglende vask	500,-	500,-
Kommunens utmarkseiendommer - Diverse	Satser pr.	Satser pr.
Beiterettigheter til innenbygds rettighetshaver, pr. beiterett pr. år (1 storfe eller 5 småfe)	15,-	15,-
Beiterettigheter til utenbygds rettighetshaver, pr. beiterett pr.	50,-	50,-

år (1 storfe eller 5 småfe)		
Garnfiske, pr. helg, inkludert leie av bu	1 480,-	1450,-
Hogst av ved til egen bruk, pr husstand/år	600,-	600,-
Kommunens utmarkseiendommer - Jakt	Satser pr.	Satser pr.
Reinsdyrjakt, pris pr kg, eks moms	66,-	60,-
Reinsdyrjakt Y-tjønnan og Magnilld., forskudd, stor bukk	4 590,-	4500,-
Reinsdyrjakt Y-tjønnan og Magnilld., forskudd, liten bukk	2 900,-	2850,-
Reinsdyrjakt Y-tjønnan og Magnilld., forskudd, simle	1 930,-	1890,-
Reinsdyrjakt Y-tjønnan og Magnilld., forskudd, kalv	1 305,-	1280,-
Reinsdyrjakt Leiran, forskudd, fritt dyr	3 760,-	3160,-
Reinsdyrjakt Leiran, forskudd, fritt dyr under 60 kg	2 490,-	1890,-
Reinsdyrjakt Leiran, forskudd, simle/ungdyr	1 880,-	1280,-
Reinsdyrjakt Leiran, forskudd, kalv	810,-	610,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 1. periode inkl. leie av bu, innenbygdsboende	2 300,-	2250,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 1. periode inkl. leie a bu, utenbygdsboene	3 540,-	3470,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 2. periode inkl. leie a bu, innenbygdsboene	1 920,-	1880,-
Småviltjakt, 5 dager etter trekning 2. periode inkl. leie a bu, utenbygdsboene	3 230,-	3160,-
Småviltjakt, døgnkort, innenbygds	260,-	255,-
Småviltjakt, døgnkort, utenbygds	390,-	380,-
Småviltjakt, Leiran etter trekning, innenbygdsboende	2 300,-	2250,-
Fellingsavgift elg, voksent dyr (endres etter statens satser)	496,-	496,-
Fellingsavgift elg, kalv (endres etter statens satser)	292,-	292,-
Fellingsavgift hjort, voksent dyr (endres etter statens satser)	379,-	379,-
Fellingsavgift hjort, kalv (endres etter statens satser)	230,-	230,-
Reinsdyrjakt, fellingsavgift, voksent dyr (endres etter statens satser)	271,-	271,-
Reinsdyrjakt, fellingsavgift, kalv (endres etter statens satser)	159,-	159,-

Gebyr Plan, byggesak og geodata	Satser pr. 2016	Satser pr. 2015
Tjenester etter medgått tid, timepris:		
a) Kontorarbeid:	770,-	750,-
b) Feltarbeid:	880,-	860,-
Planarbeid:		
Oppstartsmøte med møtereferat:	3 060,-	2 990,-
Behandling av planprogram:	8 400,-	8 200,-
Behandling av normalplan:	28 560,-	27 870,-
Behandling av arbeidskrevende plan:	43 050,-	42 000,-
Rettelse av avvik i innsendt planmateriale:	2 620,-	2 560,-
Fornylse av 5-års frist for gjennomføring av plan:	4 930,-	4 810,-
Mindre planendringer:	13 130,-	12 810,-
Små endringer:	6 830,-	6 660,-
Dispensasjon fra plan, med ekstern høring:	13 130,-	12 810,-
Dispensasjon fra plan, uten ekstern høring:	6 830,-	6 660,-
Byggesaksarbeid:		
Gebyr for purring, mangelfull søknad m.m.:	1 250,-	1 200,-
Etterlysning av egenerklæring om ansvarsrett når den ikke er levert kommunen innen byggestart:	1 250,-	
Forhåndskonferanse	1 960,-	1 860,-
Tiltak uten ansvarsrett:		
a) Krever oppdatering av offentlig kart eller register:	2 500,-	2 420,-
b) Krever ikke oppdatering av offentlig kart eller register:	1 660,-	1 620,-
c) Rivning av bygg under 70 m2 som er registrert i matrikkelen.	900,-	
Godkjenning av:		
a) Foretak som mangler formell-kompetanse:	2 200,-	
b) Selvbygger:	2 200,-	
Bolig- og fritidsbolig, nybygg, til-/påbygg:		
a) Ett-trinns søknad med tre uker frist:	7 800,-	7 600,-
b) Ett- trinns søknad:	10 100,-	9 820,-
c) Rammetillatelse:	13 500,-	13 100,-
d) Oppføring av uthus, garasje, anneks og rivning i samme sak:	1 000,-	900,-
e) Igangsettingstillatelse etter rammetillatelse:	1 550,-	1 500,-
Andre bygninger, nybygg og tilbygg:		
a) Ett- trinns søknad med tre uker frist	10 100,-	9 820,-
b) Ett- trinns søknad, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr:	14 200,-	13 860,-
c) Rammetillatelse, medgått tid og utgifter til sakkyndig bistand, minstegebyr:	17 200,-	16 800,-
d) Igangsettingstillatelse etter rammetillatelse:	2 500,-	2 400,-
Andre tiltak:		
a) Bruksendring m.v, minstegebyr:	2 400,-	2 400,-
b) Rivning av bygning, konstruksjon eller anlegg:	4 500,-	4 500,-
c) Oppdeling eller sammenslåing av bruksenhet:	3 400,-	3 300,-
d) Innhegning mot veg, skilt eller reklameinnretning:	2 250,-	2 200,-
e) Vesentlig terrenginngrep, veg / parkeringsplass,		

minstegebyr:	3 400,-	3 300,-
f) Innredning og endring av våtrom:	2 200,-	2 200,-
g) Oppføring, endring eller represjon av byggt tekniske installasjoner, minstegebyr:	2 300,-	2 200,-
For andre bygg og tiltak som ikke framgår av a)-g), skal gebyr fastsettes etter medgått tid og for utlegg til sakkyndig bistand, minstregebyr:	2 200,-	2 200,-
Endringer i forhold til gitt tillatelse (endringsvedtak)		
a) Endring som ikke medfører endring i andre registre:	1 700,-	1 650,-
b) Endring som medfører endring i andre registre:	2 500,-	2 400,-
Landbruksbygg tiltalt inntil 1 000 m2 (nybygg, tilbygg)		
a) Driftsbygninger med husdyrrom (nybygg, tilbygg over 100 m2):	10 250,-	10 000,-
b) Andre enklere landbruksbygg:	5 000,-	5 000,-
c) Tilbygg landbruk < 50m2:	2 450,-	2 200,-
For tilbygg > 50 m2 kommer et tillegg pr. m2 på:	13,-	13,-
d) Rivning i samme sak:	1 250,-	1 200,-
Avviksbehandling ved tilsyn:	3 400,-	3 300,-
Avbrutt byggesaksbehandling:	1 200,-	1 200,-
Ulovlig byggarbeid, etter medgått tid, minstegebyr:	10 000,-	
Deling av fast eiendom/rasjonalisering av bruk:		
Søknad i samsvar med reguleringsplan:		
a) For første tomt:	2 100,-	2 000,-
b) For hver tomt deretter:	150,-	100,-
Søknad i uregulerte områder, for hver tomt	2 600,-	2 500,-
Utslipp fra mindre avløpsanlegg:		
Behandling av utslippstillatelse:		
a) Anlegg der utslippet er kalkulert til < 15 pe:	5 700,-	5 500,-
b) Anlegg der utslippet er kalkulert mellom 15 - 50 pe:	11 275,-	11 000,-
Utslipp som ikke er godkjent, gebyr etter medgått tid, minstegebyr:	6 250,-	6 100,-
Kontroll og tilsynsgebyr, etter medgått tid, minstegebyr:	4 800,-	4 700,-
Behandling av private avløpsplaner:		
a) Inntil 5 tomter:	14 350,-	14 000,-
b) Over 5 tomter- tillegg pr. tomt.	980,-	960,-
Avløpsplaner for utbyggingsområder, gebyr etter medgått tid med minstegebyr:	14 350,-	14 000,-
Gebyr for matrikkelarbeid:		
<u>Etablering av matrikkelenhet</u>		
Etablering av grunneiendom og festegrunn		
a) Areal fra 0 – 500 m2:	13 000,-	12 500,-
b) Areal fra 501 – 2000m2:	15 000,-	14 500,-
c) Areal fra 2001m2 – økning pr. påbegynt daa. inntil 10 daa:	1 000,-	1 000,-
d) Over 10 daa etter medgått tid, minstegebyr:	25 000,-	23 000,-
Tilleggsareal inntil 500 m2:		
a) Eiendommer der grensene tidligere er koordinatbestemt:	6 000,-	6 000,-
b) Eiendommer der grensene tidligere ikke er koordinatbestemt:	9 000,-	9 000,-

Punktfeste, innmålt:	8 000,-	8 000,-
Matrikkulering av eksisterende umatrikkulert grunn:		
a) Areal fra 0 – 500 m ² :	12 800,-	12 500,-
b) Areal fra 501 – 2000m ² :	14 800,-	14 500,-
c) Areal fra 2001m ² – økning pr. påbegynt daa.:	1 000,-	1 000,-
Oppmåling av uteareal pr. eierseksjon:		
a) Areal fra 0 – 51 m ² :	5 400,-	5 300,-
b) Areal fra 51 – 250m ² :	8 000,-	7 800,-
c) Areal fra 251m ² -2000m ² :	15 000,-	14 500,-
d) Areal 2001– økning pr. påbegynt daa.:	1 000,-	1 000,-
Etablering av anleggseiendom:		
a) Volum opp til 2000 m ³ :	15 000,-	14 500,-
b) Volum fra 2001 m ³ – økning pr. påbegynt 1000m ³ :	1 000,-	1 000,-
Registrering av jordsameie, etter medgått tid med minstegebyr:	2 900,-	2 800,-
<u>Etablering av matrikkelenhet u/ fullført oppmålingsforretning</u>		
Etablering av ny matrikkelenhet:	2 900,-	2 800,-
<u>Grensejustering og makeskifte:</u>		
Grunneiendom, festegrund og jordsameie:		
a) Areal fra 0-250 m ²	4 300,-	4 300,-
b) Areal fra 251 -500 m ² :	5 400,-	5 300,-
Anleggseiendom:		
a) Volum fra 0 – 250 m ³	4 200,-	4 200,-
b) Volum fra 251 – 1000 m ³	5 300,-	5 200,-
<u>Arealoverføring:</u>		
Grunneiendom, festegrund og jordsameie:		
a) Areal fra 0 – 250 m ²		
b) Areal fra 251 – 500 m ² kr. 14 250,-	10 700,-	10 500,-
c) Arealoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ² medfører en økning av gebyret på:	15 000,-	14 500,-
Anleggseiendom:	2 000,-	2 000,-
a) Volum fra 0 – 250 m ³		
b) Volum fra 251 – 500 m ³ kr. 14 000,-	10 700,-	10 500,-
c) Volumoverføring pr. nytt påbegynt 500 m ³ medfører en økning av gebyret på	15 000,-	14 500,-
Klarlegging av eksisterende grense der grensen tidligere er koordinatbestemt ved oppmålingsforretning:	2 000,-	2 000,-
a) For inntil 2 punkter:		
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt:	3 500,-	3 500,-
Kartlegging av eksisterende grense der grensen ikke tidligere er koordinatbestemt:	1 000,-	1 000,-
a) For inntil 2 punkter:	4 500,-	4 500,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt:	1 500,-	1 500,-
Matrikkelforbedring:		
Klarlegging, merking og måling av grenser for eiendom som ligger i matrikkelen, men som <u>ikke</u> er kartlagt (eller kun kartlagt som sirkeleiendom)		
a) For inntil 2 punkter:	2 000,-	2 000,-
b) For overskytende grensepunkter, pr. punkt:	500,-	500,-
Privat grenseavtale:		

a) For inntil 2 punkter eller 100 m grenselengde:	2 800,-	2 800,-
b) For hvert nytt punkt eller påbegynt 100 m grenselengde:	500,-	500,-
Utstedelse av attestert matrikkelbrev som egen sak:		
a) Inntil 10 sider:	200,-	200,-
b) Over 10 sider:	350,-	350,-
Samlet meglerpakke:	2 200,-	2 166,-